

آزمون ۹ دی ماه ۱۴۰۱

دوازدهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش‌آموزان در هر رده‌ی ترازوی به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید
	۴۰۰۰	۴۷۵۰	۵۵۰۰	۶۲۵۰	۷۰۰۰	
ریاضی و آمار	۱	۲	۳	۴	۶	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
اقتصاد	۱	۲	۴	۵	۷	
روان‌شناسی	۱	۲	۴	۵	۷	
علوم و فنون ادبی	۱	۲	۳	۵	۶	
جامعه‌شناسی	۱	۲	۵	۷	۸	

مدت پاسخ‌گویی: ۸۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۱۱۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	وضعیت پاسخ‌گویی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۱) و (۲)	اجباری	۲۰	۱	۲۰	۲۰
۲	اقتصاد	اجباری	۱۰	۲۱	۳۰	۱۰
۳	روان‌شناسی	انتخابی	۱۰	۳۱	۴۰	۱۰
	اقتصاد		۱۰	۴۱	۵۰	
۵	علوم و فنون ادبی (۱)	اجباری	۱۰	۵۱	۶۰	۱۰
۶	علوم و فنون ادبی (۲)	انتخابی	۱۰	۶۱	۷۰	۱۰
	علوم و فنون ادبی (۱)		۱۰	۷۱	۸۰	
۸	جامعه‌شناسی (۱)	اجباری	۱۰	۸۱	۹۰	۱۰
۹	جامعه‌شناسی (۲)	انتخابی	۱۰	۹۱	۱۰۰	۱۰
	جامعه‌شناسی (۱)		۱۰	۱۰۱	۱۱۰	

کل کتاب

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

ریاضی و آمار (۱) و (۲)

۱- کدام گزینه نادرست است؟

(۱) آماره مشخصه عددی است که توصیف‌کننده جنبه‌ای خاص از نمونه و مقدار آن متغیر است.

(۲) مقدار پارامتر یک جامعه همواره از مقدار آماره‌ها بیشتر است.

(۳) مقیاس فاصله‌ای برای داده‌هایی است که قابل مرتب کردن هستند و اختلاف بین مقادیر داده‌ها بامعناست.

(۴) مقیاس اسمی برای متغیرهایی است که شامل نام‌ها، برجسب‌ها و گروه‌ها می‌شود.

۲- معادله درجه دوم $(m-2)x^2 + 4x - c = 0$ به‌زای یک مقدار m دارای جواب مضاعف است. اگر $x = 8$ جواب این معادله باشد، مربع m کدام است؟

$$\frac{9}{16} \quad (۴)$$

$$\frac{3}{4} \quad (۳)$$

$$\frac{49}{16} \quad (۲)$$

$$\frac{7}{4} \quad (۱)$$

۳- مجموع جواب‌های معادله $\frac{x-1}{x+1} + \frac{x+3}{2x-3} = 2$ کدام است؟

$$-3 \quad (۴)$$

$$2 \quad (۳)$$

$$1 \quad (۲)$$

$$-1 \quad (۱)$$

۴- معادله $\frac{ax^3 + 2x}{x+1} = 3x - x^2$ فقط دارای یک جواب حقیقی است. مجموعه مقادیر قابل قبول برای a کدام است؟

$$\{a \in \mathbb{R} \mid a < -1\} \quad (۴)$$

$$\{a \in \mathbb{R} \mid a \leq -2\} \quad (۳)$$

$$\{a \in \mathbb{R} \mid a > 3\} \quad (۲)$$

$$\{a \in \mathbb{R} \mid a < -\frac{3}{2}\} \quad (۱)$$

۵- به‌زای چه مقدار a ، رابطه $f = \{(-1, a^2 + 3a), (-a, a + 4), (-1, 4), (4, 4)\}$ یک تابع را نمایش می‌دهد؟

$$\text{هیچ مقداری} \quad (۴)$$

$$2 \quad (۳)$$

$$-4 \quad (۲)$$

$$1 \quad (۱)$$

۶- سه نقطه $(a, a + 2)$ و $(a + 1, a)$ و $(a + 4, -5)$ بر روی نمودار تابع خطی $f(x)$ قرار دارند، حاصل $f(-2)$ کدام است؟

$$-5 \quad (۴)$$

$$3 \quad (۳)$$

$$9 \quad (۲)$$

$$7 \quad (۱)$$

۷- یک شرکت تولیدی برای تولید x عدد کالا $C(x) = 2000 + ax$ تومان هزینه کرده است و هر کالا را ۱۲۰ تومان می‌فروشد. اگر برای تولید و فروش۱۰۰ عدد از این کالا ۶۰۰۰ تومان سود نصیب شرکت شود، مقدار a کدام است؟

$$40 \quad (۴)$$

$$60 \quad (۳)$$

$$80 \quad (۲)$$

$$100 \quad (۱)$$

۸- رأس سهمی به معادله $y = -x^2 + ax + 5$ بر روی خطی به معادله $x = 2$ قرار دارد. این سهمی از کدام نقطه می‌گذرد؟

$$(1, 9) \quad (۴)$$

$$(1, 8) \quad (۳)$$

$$(-1, 5) \quad (۲)$$

$$(-1, 4) \quad (۱)$$

۹- اگر واریانس داده‌های $2c - 3b$ و $a + 3$ و $2a$ و b برابر با صفر باشد، میانگین داده‌های c و b و a کدام است؟

$$10 \quad (۴)$$

$$9 \quad (۳)$$

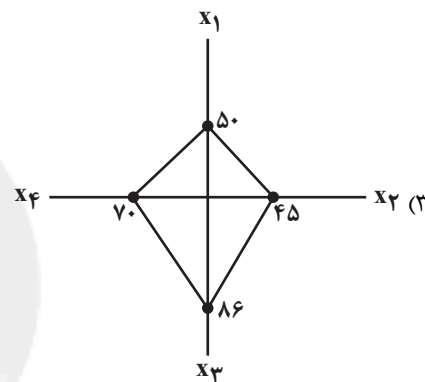
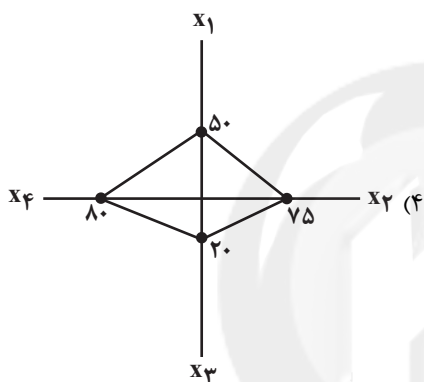
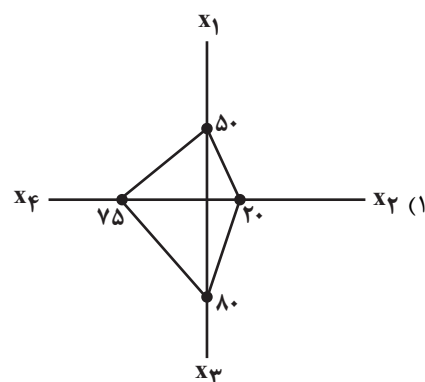
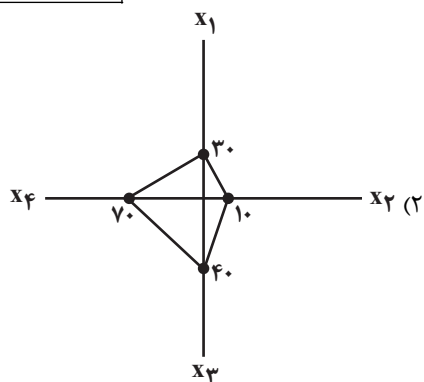
$$7 \quad (۲)$$

$$8 \quad (۱)$$

محل انجام محاسبات

۱۰- نمودار راداری مربوط به مشاهده A کدام است؟

مشاهده / متغیر	X_1	X_2	X_3	X_4
A	۵	۳	۱۶	۳۰
بیشینه	۱۰	۱۵	۲۰	۴۰

۱۱- اگر $f(x) = (2a+1)x^3 + (b+2)x^2 + (c+1)x$ تابع همانی باشد، مقدار $f(a)+f(b)+f(c)$ کدام است؟

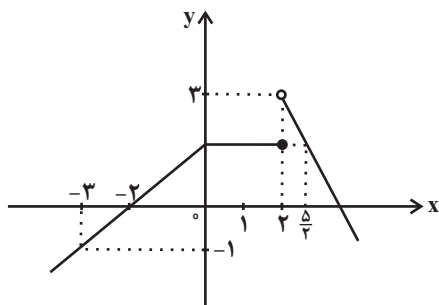
(۴) $-3/5$

(۳) $3/5$

(۲) $-2/5$

(۱) $2/5$

۱۲- نمودار تابع f به صورت مقابل است. با توجه به نمودار، حاصل $f(2)+f(4)$ کدام است؟

(۱) صفر

(۲) ۱

(۳) -۱

(۴) $1/4$

محل انجام محاسبات

۱۳- اگر $f = \{(4,9), (2,5), (7,1), (6,-8)\}$ و $g = \{(2,2), (3,5), (6,1), (4,12)\}$ و $h = \{(2,4), (5,1), (6,3), (4,3), (0,12)\}$ باشند، برد تابع

$\frac{f \times g}{h-f}$ کدام است؟

- (۱) $\{18, -\frac{8}{11}, -10\}$ (۲) $\{-18, \frac{8}{11}, 10\}$ (۳) $\{-18, -\frac{8}{11}, -10\}$ (۴) $\{18, \frac{8}{11}, 10\}$

۱۴- دو تابع با ضابطه‌های $f(x) = \frac{|3x|}{x}$ و $g(x) = x^2 - 4x - 2$ در نقطه (یا نقطه‌هایی) با کدام طول مشترک‌اند؟

- (۱) فقط ۵ (۲) -1 و $2 - \sqrt{3}$ (۳) 5 و $2 - \sqrt{3}$ (۴) -1 و $2 + \sqrt{3}$

۱۵- اگر $f(x) = [\frac{3}{5}x + 2]$ باشد، مقدار $f(-\frac{5}{2}) - f(\frac{3}{4})$ کدام است؟ ([] ، نماد جزء صحیح است.)

- (۱) صفر (۲) ۲ (۳) -۱ (۴) -۲

۱۶- اگر تابع $f = \{(-1, 3), (2, a^2 - a)\}$ و تابع $g = \{(-1, 5), (2, a - 1)\}$ باشند، آنگاه به‌ازای چند مقدار a دامنه تابع $h = \frac{f+g}{f-g}$ تک عضوی است؟

- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) هیچ مقدار a

۱۷- یک خانواده پنج نفره به‌طور متوسط ماهیانه ۲,۲۰۰,۰۰۰ تومان درآمد دارد. اگر خط فقر ماهیانه جامعه‌ای که این خانواده در آن زندگی می‌کند، برای

هر نفر ۵۰۰ هزار تومان باشد، باید حداقل چقدر یارانه به این خانواده تعلق بگیرد تا هیچ‌کدام از افراد این خانواده زیر خط فقر نباشند؟

- (۱) ۳۰ هزار تومان (۲) ۳۰۰ هزار تومان (۳) ۲۴۰ هزار تومان (۴) ۴۰۰ هزار تومان

۱۸- در جامعه‌ای که جمعیت فعال آن شامل ۱۵۰۰ نفر شاغل و ۶۰۰ نفر جویای کار هستند، حداقل چند شغل باید ایجاد شود تا نرخ بیکاری برابر ۹

درصد شود؟

- (۱) ۴۱۱ (۲) ۷۸۹ (۳) ۶۱۱ (۴) ۹۸۹

۱۹- با توجه به گزاره «وزن افراد، متغیر کمی نسبتی است و ...» در جای خالی کدام گزاره را می‌توان قرار داد تا ارزش کل گزاره درست شود؟

(۱) نمودار دایره‌ای حداکثر می‌تواند برای ۴ گروه استفاده شود.

(۲) در نمودار راداری، زاویه بین هر دو شعاع متوالی نمی‌تواند بیشتر از 30° باشد.

(۳) نمودار حبابی نوعی نمودار پراکنش نگاشت است که برای نمایش هم‌زمان سه متغیر به‌کار می‌رود.

(۴) نمودار پراکنش نگاشت می‌تواند ۳ متغیر را نیز نشان دهد.

۲۰- اگر بدانیم ارزش گزاره $p \vee \sim q$ نادرست است و گزاره $r \Rightarrow \sim S$ به انتفای مقدم، درست است. ارزش گزاره $(p \wedge \sim r) \Rightarrow S$ همواره کدام است؟

(T : درست و F : نادرست)

- (۱) F (۲) T (۳) هم‌ارز با S (۴) هم‌ارز با $\sim S$

محل انجام محاسبات

کل کتاب

اقتصاد

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

۲۱- با توجه به اطلاعات ارائه‌شده در جدول زیر، اگر عملکرد اقتصادی سالیانه این «بنگاه اقتصادی» برابر با ۲,۱۱۲,۱۰۰,۰۰۰ ریال سود باشد، آنگاه درآمد سالیانه این بنگاه کدام است؟

۱	اجاره‌بهای ماهانه کارگاه تولیدی	۱۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۲	حقوق متوسط ماهانه هر فرد کارمند تولیدی و اداری	۸۵۰,۰۰۰ ریال
۳	خرید مواد اولیه مورد نیاز سالیانه به ارزش:	۱۸۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۴	هزینه استهلاک سالیانه ماشین‌های تولیدی به ارزش:	معادل ۳۰٪ حقوق سالیانه کارمندان
۵	تعداد کارمندان	۱۵ نفر

(۱) ۲,۵۲۰,۱۱۰,۰۰۰ ریال (۲) ۲,۵۷۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال (۳) ۲,۶۴۰,۱۱۰,۰۰۰ ریال (۴) ۲,۶۴۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال

۲۲- با توجه به جدول زیر که نشان‌دهنده تولیدات کشور «الف» در سال‌های ۲۰۲۰ و ۲۰۲۱ میلادی است:

الف) تولید ناخالص داخلی اسمی سال ۲۰۲۱ کدام است؟

ب) رشد تولید ناخالص داخلی واقعی در سال ۲۰۲۱، حدوداً چند درصد است؟

سال	کالا		کالای A		کالای B	
	مقدار (به کیلو)	قیمت (به هزار میلیارد ریال)	مقدار (به کیلو)	قیمت (به هزار میلیارد ریال)	مقدار (به کیلو)	قیمت (به هزار میلیارد ریال)
۲۰۲۰	۸۲۰	۱۲۰	۲۵۰۰	۱۵۰		
۲۰۲۱	۹۰۰	۱۵۰	۳۵۰۰	۲۲۰		

(۱) ۹۴۵,۰۰۰ - ۲۶ درصد (۲) ۹۰۵,۰۰۰ - ۳۳ درصد (۳) ۹۴۵,۰۰۰ - ۳۳ درصد (۴) ۹۰۵,۰۰۰ - ۲۶ درصد

۲۳- درست «د» یا غلط «غ» بودن هر یک از عبارتهای زیر، به ترتیب چگونه است؟

الف) می‌توان میزان تولید ناخالص داخلی یا درآمد سرانه کشورها را معیاری برای رتبه‌بندی کشورها از نظر فقر، در نظر گرفت.

ب) در دوران قاجار، نظام نوینی در مالیات‌ستانی و بودجه‌بندی کشور پدید آمد و برخی شاخص‌های اقتصادی، اجتماعی و انسانی بهبود یافت.

پ) برخی از افراد که راه‌های کسب درآمد نامشروع را انتخاب کرده‌اند، به دلیل زودتر آشکار شدن کارهای نامشروع‌شان در شهرها، ترجیح می‌دهند به روستاها کوچ کنند تا آسان‌تر به فعالیت‌های خود بپردازند.

ت) دولت به دو روش می‌تواند عرضه کالاها را برای مقابله و کنترل تورم افزایش دهد؛ روش اول افزایش واردات است، اما از آنجا که این روش زمان‌بر است دولت‌ها ترجیح می‌دهند از طریق افزایش ظرفیت‌های تولیدی، بازار را تنظیم کنند.

ث) عبارت «سراغ کارهای کم‌ارزش‌آنی رفتن، به جای صبر در تحصیل، یادگیری و بهره‌مندی از منافع آتی» به عامل «چسبیدن به وضعیت فعلی» از عوامل رفتارهای غیرمنطقی اشاره دارد.

(۱) د - د - د - د - غ (۲) د - غ - غ - غ - غ (۳) غ - د - غ - غ - د (۴) غ - د - د - د - د

محل انجام محاسبات

۲۴- در جدول زیر، داده‌های آماری از جمعیت کشوری فرضی ذکر شده است. با توجه به اطلاعات جدول:

۸۸۰,۰۰۰	جمعیت شاغل	۱
۷۰۰,۰۰۰	جمعیت غیرفعال	۲
۸۴۰,۰۰۰	جمعیت افراد زیر ۱۵ سال	۳
۲,۶۴۰,۰۰۰	جمعیت کل کشور	۴

(الف) نرخ بیکاری در این کشور چقدر است؟

(ب) جمعیت بیکار این جامعه کدام است؟

(۱) الف) ۳۰ درصد ب) ۲۲۰,۰۰۰ نفر

(۲) الف) ۲۰ درصد ب) ۲۲۰,۰۰۰ نفر

(۳) الف) ۲۰ درصد ب) ۳۳۰,۰۰۰ نفر

(۴) الف) ۳۰ درصد ب) ۳۳۰,۰۰۰ نفر

۲۵- اطلاعات ارائه شده در جدول زیر مربوط به مراحل تولید دستمال کاغذی است. با توجه به مندرجات جدول: (نرخ مالیات بر ارزش افزوده ۱۵ درصد است.)

(الف) مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط فروشنده در مرحله اول، چقدر است؟

(ب) مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع‌آوری شده در مرحله سوم، کدام است؟

(ج) مجموع مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده، چقدر است؟

۲,۴۰۰ تومان	قیمت فروش «چوب درخت»	۱
۶,۲۰۰ تومان	قیمت فروش «خمیر کاغذ»	۲
۱۳,۶۰۰ تومان	قیمت فروش «دستمال کاغذی»	۳

(۱) الف) ۳۶۰ تومان ب) ۱۱۱۰ تومان ج) ۲۰۴۰ تومان

(۲) الف) ۳۶۰ تومان ب) ۲۰۴۰ تومان ج) ۳۳۳۰ تومان

(۳) الف) ۶۳۰ تومان ب) ۲۰۴۰ تومان ج) ۲۰۴۰ تومان

(۴) الف) ۶۳۰ تومان ب) ۱۱۱۰ تومان ج) ۳۳۳۰ تومان

۲۶- با توجه به جدول روبه‌رو، به ترتیب:

ردیف	قیمت (به ریال)	تقاضا (به کیلو)	عرضه (به کیلو)
۱	۳۰۰	۱۰۰۰۰	۰
۲	۷۰۰	۸۵۰۰	۲۰۰۰
۳	۱۱۰۰	۷۰۰۰	۴۰۰۰
۴	۱۵۰۰	۵۵۰۰	۵۵۰۰
۵	۱۹۰۰	۳۵۰۰	۷۰۰۰
۶	۲۳۰۰	۲۰۰۰	۸۵۰۰
۷	۲۷۰۰	۰	۱۰۰۰۰

(الف) در کدام ردیف، به دلیل زیاد بودن تقاضای مشتریان، قیمت کالا در

بازار افزایش خواهد یافت؟

(ب) حداکثر پرداختی مصرف‌کنندگان در سطح قیمت ۱۱۰۰ ریال، چقدر است؟

(ج) در قیمت ۲۷۰۰ ریال، مازاد عرضه نسبت به مقدار تقاضای تعادلی

چقدر است؟

(۱) الف) ردیف ۶ ب) ۴,۴۰۰,۰۰۰ ریال ج) ۴۵۰۰

(۲) الف) ردیف ۲ ب) ۷,۷۰۰,۰۰۰ ریال ج) ۵۵۰۰

(۳) الف) ردیف ۶ ب) ۷,۷۰۰,۰۰۰ ریال ج) ۵۵۰۰

(۴) الف) ردیف ۲ ب) ۴,۴۰۰,۰۰۰ ریال ج) ۴۵۰۰

محل انجام محاسبات

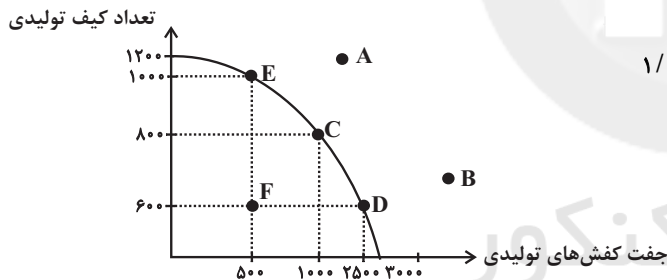
۲۷- عبارات کدام گزینه متضمن پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

- الف) به ترتیب هریک از عبارات: «مدیریت و هماهنگی منابع به شکل کارا»، «تبدیل ایده‌ها به محصولات جدید، فرایندها و یا کسب و کارهای جدید» و «نظم، انضباط، پایداری، اشتیاق و توانایی حل مسئله» به کدام ویژگی کارآفرینان موفق اشاره دارد؟
 ب) در رابطه با بازار کالاها و خدمات، کدام گزینه نادرست است؟
 ج) چنانچه دستمزد تعادلی برابر با ۲ میلیون تومان باشد، در سطح دستمزد ۵ میلیون تومان و ۱/۵ میلیون تومان به ترتیب بازار نیروی کار با چه وضعیتی روبه‌رو خواهد شد؟
 د) در شاخص فقر مطلق، ارزش دلار از چه طریق محاسبه می‌شود؟
 ه) وقتی تولید ... باشد، این امکان وجود دارد که ... بیشتر از یک کالا تولید شود، بدون آنکه از تولید کالاهای دیگر کاسته شود و به‌طور کلی می‌توان گفت بهتر است یک کشور ... تولید کند.

و) در مالیات بر ارزش‌افزوده، کسب و کارها منبع مالیات را از کجا جمع‌آوری می‌کنند و مبنای مالیات بر دارایی کدام است؟

- ۱) الف) ریسک‌پذیر - یادگیرنده - خوش‌بین ب) تبادل تولیدات را در بازار کالاها و خدمات نشان می‌دهد. ج) کمبود تقاضا - مازاد تقاضا د) پول داخلی کشور ه) کارا - حداکثر - در درون مرز امکانات تولید و از فروش خودشان - ثروت مؤدی
 ۲) الف) سازمان‌دهنده - نوآور - پرانگیزه ب) در بازار کالاها و خدمات، بنگاه‌ها خریدار و خانوارها فروشنده‌اند. ج) مازاد تقاضا - کمبود تقاضا د) پول داخلی کشور ه) ناکارا - حداقل - بر روی مرز امکانات تولید و خرید از دیگر کسب‌وکارها - درآمد افراد و شرکت‌ها
 ۳) الف) سازمان‌دهنده - نوآور - پرانگیزه ب) تبادل عوامل تولید (زمین، نیروی کار، سرمایه و کارآفرینی) نیز در بازار کالاها و خدمات نشان داده می‌شود. ج) کمبود تقاضا - مازاد تقاضا د) روش برابری قدرت خرید ه) ناکارا - حداقل - بر روی مرز امکانات تولید و از فروش خودشان - ثروت مؤدی
 ۴) الف) ریسک‌پذیر - یادگیرنده - خوش‌بین ب) پولی که خانوارها بابت خرید کالاها و خدمات پرداخت می‌کنند، با عبور از بازار محصولات به‌عنوان درآمد بنگاه دریافت می‌شود. ج) مازاد تقاضا - کمبود تقاضا د) روش برابری قدرت خرید ه) کارا - حداکثر - در درون مرز امکانات تولید و خرید از دیگر کسب‌وکارها - درآمد افراد و شرکت‌ها

۲۸- کارگاهی در تهران به تولید کیف و کفش چرم می‌پردازد که منحنی مرز امکانات تولید آن مطابق شکل زیر است، با توجه به این نمودار:

الف) کدام گزینه در رابطه با این نمودار نادرست است؟

- ب) اگر قیمت هر جفت کفش ۲ میلیون تومان و قیمت هر عدد کیف ۱/۵ میلیون تومان باشد، هزینه فرصت حرکت از نقطه E به D، کدام است؟
 ج) نقطه F، زیر منحنی مرز امکانات تولید است و تولید در این نقطه ... است. حال اگر شرکت تعدادی کارگر غیرفعال را تنها برای تولید کفش بیشتر به کار گیرد، در این صورت از نقطه F، به نقطه ... جابه‌جا می‌شویم.

- ۱) الف) با توجه به منحنی مرز امکانات تولید، در نقطه B، همه منابع و امکانات کمیاب برای تولید کیف به کار می‌رود و حداکثر ۱۰۰۰ عدد کیف تولید می‌شود و دیگر امکان تولید کفش وجود نخواهد داشت. ب) ۴۰۰ میلیون تومان کیفی که از تولید آن چشم‌پوشی شده است. ج) کارا - E
 ۲) الف) برای تولید کیف بیشتر، شرکت باید به سمت چپ و بالا در طول منحنی مرز امکانات تولید حرکت کند. ب) ۴۰۰ میلیون تومان کیفی که از تولید آن چشم‌پوشی شده است. ج) کارا - E
 ۳) الف) با فرض ثابت ماندن منابع کشور، تولید در نقطه A غیرقابل دستیابی است. ب) ۶۰۰ میلیون تومان کیفی که از تولید آن چشم‌پوشی شده است. ج) ناکارا - D
 ۴) الف) در نقطه C میزان تولید کفش، ۱۵۰۰ جفت بیشتر از میزان تولید این کالا در نقطه E است. ب) ۶۰۰ میلیون تومان کیفی که از تولید آن چشم‌پوشی شده است. ج) ناکارا - D

محل انجام محاسبات

۲۹- موارد کدام گزینه تکمیل کننده جاهای خالی عبارات زیر است؟

- الف) اقتصاد مقاومتی با ... و ... نیازها و مشکلات اقتصادی را رفع می کند و با تحریمها و تهدیدات متوقف نمی شود.
 ب) کالای ... به کالایی گفته می شود که با افزایش درآمد تقاضا برای آن کاهش می یابد.
 ج) حقوق و عوارض گمرکی در واقع ... و ممکن است براساس ... تعیین و دریافت شوند.
 د) در سال ۱۹۴۷، ... کشور برای جلوگیری از اقدامات حمایت گرایانه کشورهای علیه یکدیگر و حفظ روابط تجاری بین خودشان قراردادی غیررسمی را امضا کردند که به نام قرارداد ... مشهور شد و بعدها به ... تبدیل شد.
 ه) بیکاری ... ناشی از عدم تطبیق بین افراد جویای کار و انواع شغل های موجود به دلایلی از جمله عدم تطابق مهارت هاست. مثلاً نیروی کار ساده در اقتصاد وجود دارد؛ ولی نیروی کار متخصص مورد نیاز است.
 و) افزایش ظرفیت تولید ناشی از سرمایه گذاری بیشتر یا به کارگیری روش های بهتر و فناوری مناسب تر، مثالی برای «...» است؛ زیرا این واژه، صرفاً به معنای افزایش تولید «...» بنا بر این، یک «...» است.

- ۱) الف) پایداری - خودباوری، تلاش و مجاهدت همه جانبه، ب) معمولی، ج) مالیات بر تولیدات داخلی و خارجی هر کشور است - کسری بودجه هر ساله دولت و تصمیم خزانه داری، د) ۳۲ - سازمان دائمی تجارت جهانی - گات، ه) ساختاری، و) توسعه - نیست - مفهوم کیفی
 ۲) الف) اتکای به قابلیت ها و ظرفیت های داخلی - استفاده از فرصت های بیرونی، ب) معمولی، ج) مالیات هر کشور بر صادرات و واردات کالاهای مختلف است - قیمت و ارزش کالاها یا ویژگی ها و مشخصات آنها، د) ۳۲ - سازمان دائمی تجارت جهانی - گات، ه) دوره ای، و) رشد - است - مفهوم کمی
 ۳) الف) پایداری - خودباوری، تلاش و مجاهدت همه جانبه، ب) پست، ج) مالیات بر تولیدات داخلی و خارجی هر کشور است - کسری بودجه هر ساله دولت و تصمیم خزانه داری، د) ۲۳ - گات - سازمان دائمی تجارت جهانی، ه) دوره ای، و) توسعه - نیست - مفهوم کیفی
 ۴) الف) اتکای به قابلیت ها و ظرفیت های داخلی - استفاده از فرصت های بیرونی، ب) پست، ج) مالیات هر کشور بر صادرات و واردات کالاهای مختلف است - قیمت و ارزش کالاها یا ویژگی ها و مشخصات آنها، د) ۲۳ - گات - سازمان دائمی تجارت جهانی، ه) ساختاری، و) رشد - است - مفهوم کمی

۳۰- جدول روبرو وضعیت توزیع درآمد در کشور کوبا در سال ۲۰۱۰ میلادی را نشان می دهد.

جدول وضعیت توزیع درآمد در کشور کوبا در سال ۲۰۱۰ میلادی	
دهک اول	۳ درصد
دهک دوم	۴ درصد
دهک سوم	۵ درصد
دهک چهارم	۷ درصد
دهک پنجم	۹ درصد
دهک ششم	؟ درصد
دهک هفتم	۱۲ درصد
دهک هشتم	۱۵ درصد
دهک نهم	۱۷ درصد
دهک دهم	۱۸ درصد
۱۰۰ درصد جمعیت کشور	۱۰۰ درصد درآمد ملی

- با توجه به جمعیت ۳۰ میلیون نفری این کشور:
 الف) اگر درآمد ملی کوبا در سال ۲۰۱۰ میلادی، برابر با ۲۱,۶۰۰ میلیون دلار باشد، درآمد سرانه افراد دهک ششم، چند دلار است؟
 ب) شاخص توزیع درآمد کشور A برابر با ۴/۵ است، در صورت عدم تغییر سهم دهک اول، سهم دهک دهم، باید چه تغییری کند تا وضعیت توزیع درآمد کشور کوبا از کشور A مناسب تر شود؟
 ج) کدام مورد در خصوص وضعیت توزیع درآمد در کشور کوبا، درست بیان نشده است؟
 ۱) الف) ۷۲۰، ب) بیشتر از ۴/۵ درصد کاهش یابد. ج) ۳۳ درصد درآمد ملی این کشور در اختیار ۶ میلیون نفر پردرآمد جامعه قرار دارد.
 ۲) الف) ۷۴۰، ب) ۴ درصد کاهش یابد. ج) ۳۰ درصد درآمد ملی این کشور در اختیار ۵۰ درصد کم درآمد جامعه است.
 ۳) الف) ۷۲۰، ب) ۴ درصد کاهش یابد. ج) ۱۹ درصد درآمد ملی این کشور در اختیار ۴۰ درصد کم درآمد جامعه قرار دارد.
 ۴) الف) ۷۴۰، ب) بیشتر از ۴/۵ درصد کاهش یابد. ج) ۵۰ درصد درآمد ملی این کشور در اختیار ۳۰ درصد پردرآمد جامعه قرار دارد.

محل انجام محاسبات

کل کتاب

روان شناسی

در این بخش، از میان سؤالات روان شناسی و اقتصاد تنها یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سؤال‌های ۳۱ تا ۴۰ «یا» به سؤال‌های ۴۱ تا ۵۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

۳۱- کدام گزینه درباره علم تجربی درست است؟

- (۱) فرضیه همواره به طور خام و مستقل از سایر دانش‌ها مطرح می‌شود.
- (۲) با رجوع به یافته‌های بزرگان علم، می‌توان روابط میان برخی پدیده‌ها را فهمید.
- (۳) در بررسی محیط و فرض، محیط از فرض دانشمند مؤخر است.
- (۴) قوه تخیل در ارائه پاسخ‌های اولیه جایگاهی ندارد.

۳۲- یکی از مهم‌ترین چالش‌های روان‌شناسی تجربی، رسیدن به پاسخی واحد برای سؤالاتی مانند «هوش چیست؟» و «باهوش چه کسی است؟» می‌باشد به نحوی که فردی واحد ممکن است در ساختار یک نظریه، باهوش و در ساختار نظریه دیگری دارای هوش معمولی شناخته شود. این امر موجب دشواری رسیدن به کدامیک از ویژگی‌های روش علمی می‌شود؟

- (۱) مشاهده‌پذیری
- (۲) تعریف عملیاتی
- (۳) تکرارپذیری
- (۴) ارائه تبیین

۳۳- اگر برای یک پدیده معین، چند تبیین متفاوت وجود داشته باشد، کدام گزینه درست است؟

- (۱) الزاماً یکی از این تبیین‌ها صحیح است و بقیه نادرست‌اند و باید رد شوند.
- (۲) یکی از این تبیین‌ها صحیح است و تبیین‌های دیگر را باید اصلاح کرد تا به تبیین اصلی نزدیک‌تر شوند یا بیانی دیگر از این تبیین صحیح باشند.
- (۳) ممکن است هیچ‌کدام از این تبیین‌ها صحیح نباشند، اما در عین حال امکان دارد تمام تبیین‌ها همزمان از دیدگاه‌های مختلف تجربی، عقلی و ... صحیح باشند.
- (۴) می‌توان گفت هر یک از این تبیین‌ها از دیدگاه‌های مختلفی مطرح شده‌اند، اما نمی‌توان گفت که برای مثال دو تبیین تجربی صحیح وجود دارد.

۳۴- کدام گزینه برای گزاره زیر صدق می‌کند؟

«زهره در آشپزخانه در حال پختن برنج است. برادرش امیر در اتاق است و با حس کردن بوی برنج، به آشپزخانه وارد می‌شود.»

- (۱) چنانچه امیر وارد آشپزخانه نمی‌شد، ادراک بو هم اتفاق نیفتاده بود.
- (۲) اگر امیر می‌گفت بوی ماهی می‌آید، بدون شک ادراک اشتباهی می‌داشت.
- (۳) امکان دارد امیر هیچ درکی از این بو نداشته باشد.
- (۴) حد فاصل میان بوکردن و آمدن به آشپزخانه نشان می‌دهد میان احساس و ادراک فاصله زیادی هست.

۳۵- کدام گزینه تکمیل‌کننده گزاره‌های زیر است؟

- اگر در مسئله، توانمندی‌های محدود ما به خوبی شناسایی نشوند،
- اگر مسئله یک جریان تحت کنترل باشد،

- (۱) میزان انحراف در استفاده از راه‌حل منطقی بیشتر می‌شود. - به آنچه انجام می‌دهد آگاهی تام داریم.
- (۲) سردرگمی در پیدا کردن راه‌حل منطقی بیشتر می‌شود. - موانع احتمالی به خوبی شناسایی نمی‌شوند.
- (۳) در شناسایی مسئله نقص پیدا می‌کنیم. - میزان انحراف در انتخاب راه‌حل زیاد می‌شود.
- (۴) به سوی راه‌حل‌های غیرمعمول می‌رویم. - میزان جدیت ما کاهش می‌یابد.

۳۶- سامان برای موفقیت در کنکور و قبولی در رشته مورد علاقه، به روش‌های زیر فکر می‌کند. مشخص کنید هر یک از راه‌حل‌های او، مربوط به کدام یک

از روش‌های حل مسئله هستند؟ (به ترتیب)

- پرسیدن راه‌های موفقیت از همکلاسی‌های خود

- تقویت نیمی از دروس برای قبولی در رشته مورد نظر

- پیاده کردن الگوی موفقیت داوطلب رتبه برتر سال گذشته

(۱) بارش مغزی - مهندسی معکوس - شروع از آخر (۲) شروع از آخر - خرد کردن - بارش مغزی

(۳) شروع از آخر - کاهش تفاوت وضعیت - بارش مغزی (۴) بارش مغزی - کاهش تفاوت وضعیت - شروع از آخر

۳۷- در کدام گزینه، تعریف نادرستی از پدیده مورد نظر داده شده است؟

(۱) توجه: انتخاب یک محرک منحصر به فرد از میان محرک‌های بی‌شماری که وارد دستگاه ادراکی ما می‌شوند.

(۲) آماده‌سازی: تأثیر ارائه بعدی محرک بر شناخت پیشین ما از همان محرک

(۳) رد درست در موقعیت ردیابی علامت: عدم ردیابی محرک هدف توسط آزمودنی، هنگامی که محرک ارائه نشده است.

(۴) اصل مشابهت در روان‌شناسی گشتالت: تمایل انسان به دسته‌بندی اشیای مشابه هم ذیل یک مقوله یا طبقه

۳۸- کدام گزینه در مورد ناهماهنگی شناختی نادرست است؟

(۱) استدلالی که فرد برای ادامه رفتار ناهماهنگ با شناختش می‌آورد باید منطقی باشد، وگرنه امکان ادامه رفتار نیست.

(۲) ناهماهنگی ناخوشایند و تنش‌زاست و برای همین اگر فرد دچار آن شود، مجبور است یا رفتارش را عوض کند و یا نگرشش را تغییر دهد.

(۳) اصل هماهنگی شناختی، پس از شکل‌گیری نگرش‌ها به ثبات آن‌ها کمک می‌کند و مقاومت در برابر تغییر نگرش هم از همین اصل مایه می‌گیرد.

(۴) ارزیابی فرد از پدیده‌ای مانند اعتیاد، قویاً تحت تأثیر ارزشیابی‌های او از نگرشش به مواد اعتیادآور قرار دارد.

۳۹- با توجه به روایت زیر کدام گزینه در مورد سارا درست است؟

«سمیه، سعید و سارا در انباری خانهٔ مادربزرگشان، کورمال کورمال و با کمک چراغ قوهٔ تلفن سمیه، به دنبال ظرف ترشی می‌گشتند. در حین

جست‌وجو و با افتادن نور بر روی دست سارا، سعید فریاد می‌زند: «سوسک، سوسک» و سارا با عجله دست خود را تکان می‌دهد و سوسک می‌افتد.

چند دقیقه بعد که سارا به راه رفتن سوسک روی دستش فکر کرد، باورش نشد که گمان می‌کرده گزگز دستش برای گرمای انباری است.»

(۱) سارا حضور سوسک روی دستش را احساس نکرده بود.

(۲) سارا ادراک نداشته و محرک سوسک تنها احساس شده است.

(۳) سارا محرک سوسک را ادراک کرده اما دچار خطای ادراکی شده است.

(۴) فرآیند توجه سارا، محرک سوسک را برای ادراک شدن انتخاب نکرده است.

۴۰- به ترتیب، علت «واکنش دقیق‌تر نوجوان نسبت به مسائل دینی و ارزشی» و «توانایی نگهداری اطلاعات زیاد در یک لحظه در حافظه» کدام است؟

(۱) رشد اجتماعی در دورهٔ نوجوانی - فراگیری مهارت فرحافظه توسط نوجوانان

(۲) رشد سریع شناختی در دورهٔ نوجوانی - افزایش سرعت تفکر در نوجوانان

(۳) رشد سریع اخلاقی در دورهٔ نوجوانی - شکل‌گیری تفکر فرضی در نوجوانان

(۴) دستیابی و شکل‌گیری هویت - توانایی تغییر جهت تفکر لحظه به لحظه

کل کتاب

اگر به سؤال‌های ۳۱ تا ۴۰ پاسخ ندادید، به سؤال‌های ۴۱ تا ۵۰ پاسخ دهید.

اقتصاد

۴۱- کدام گزینه، متضمن پاسخ درست و کامل پرسش‌های زیر است؟

(الف) با قید بودجه ۳۵ هزار تومانی، می‌خواهید دو کالای بیسکویت هر کدام ۵,۰۰۰ تومان و بستنی هر یک به ارزش ۱۰,۰۰۰ تومان را بخرید. با فرض اینکه قصد داشته باشید کل بودجه‌تان را خرج کنید، خرید کدام ترکیب درست خواهد بود؟

(ب) «تعرفه‌های گمرکی» و «مالیات بر ارزش افزوده» به ترتیب کدام نوع مالیات هستند؟

(ج) کدام مورد درباره نقش دولت در جریان چرخشی درآمد درست است؟

(د) مراتع سطح زمین و هوای بالای آن در دسته‌بندی عوامل تولید، جزء کدام عامل به حساب می‌آیند؟

(۱) (الف) یک بستنی و پنج بیسکویت، (ب) غیرمستقیم - غیرمستقیم، (ج) خریدار مهم بازار عوامل تولید و کالا و خدمات، (د) زمین

(۲) (الف) دو بستنی و سه بیسکویت، (ب) مستقیم - مستقیم، (ج) پرداخت‌کننده یارانه به خانوارها و شرکت‌ها با دریافت مالیات از آنها، (د) منابع طبیعی

(۳) (الف) چهار بستنی و یک بیسکویت (ب) مستقیم - مستقیم (ج) خریدار مهم بازار عوامل تولید و کالا و خدمات، (د) سرمایه فیزیکی

(۴) (الف) یک بستنی و سه بیسکویت، (ب) غیرمستقیم - غیرمستقیم، (ج) پرداخت‌کننده یارانه به خانوارها و شرکت‌ها با دریافت مالیات از آنها، (د) سرمایه

۴۲- جدول زیر حاوی اطلاعات فرضی مربوط به تولید کل کشوری در سه سال پیاپی است. اگر نرخ رشد تولید اسمی در سال دوم نسبت به سال اول ۲۰ درصد و همچنین نرخ رشد تولید واقعی در سال سوم نسبت به سال دوم ۱۰ درصد باشد؛ به ترتیب (از راست به چپ): تولید اسمی در سال دوم و

تولید واقعی در سال سوم چند هزار میلیارد ریال است؟ (توجه: سال پایه، سال ۱۳۷۹ منظور شده است.)

سال	تولید کل
۱۳۸۱	۳۵۰
۱۳۸۰	؟
۱۳۷۹	۳۵۰
	تولید کل به قیمت اسمی (هزار میلیارد ریال)
	تولید کل به قیمت واقعی (هزار میلیارد ریال)

۳۹۰ - ۳۶۸ (۴)

۴۱۸ - ۳۶۸ (۳)

۴۱۸ - ۴۲۰ (۲)

۳۹۰ - ۴۲۰ (۱)

۴۳- طبق گزارش‌های آماری هزینه سبد بازار در ابتدای فروردین ماه سال ۱۴۰۱، برابر با ۴,۲۵۰,۰۰۰ تومان و تورم این ماه، ۱۵ درصد بوده است، میزان

هزینه سبد بازار در انتهای اردیبهشت ماه $\frac{1}{4}$ هزینه سبد بازار در ابتدای فروردین بوده است. با توجه به این اطلاعات:

(الف) هزینه سبد بازار در ابتدای اردیبهشت ماه، کدام است؟

(ب) اگر تورم در خردادماه ۹ درصد باشد، هزینه سبد بازار در انتهای این ماه برابر با چه عددی است؟

(۲) (الف) ۴,۸۸۷,۵۰۰ تومان، (ب) ۲,۳۱۶,۲۵۰ تومان

(۱) (الف) ۴,۹۸۷,۵۰۰ تومان، (ب) ۲,۳۱۶,۲۵۰ تومان

(۴) (الف) ۴,۹۸۷,۵۰۰ تومان، (ب) ۳,۲۱۶,۱۵۰ تومان

(۳) (الف) ۴,۸۸۷,۵۰۰ تومان، (ب) ۳,۲۱۶,۱۵۰ تومان

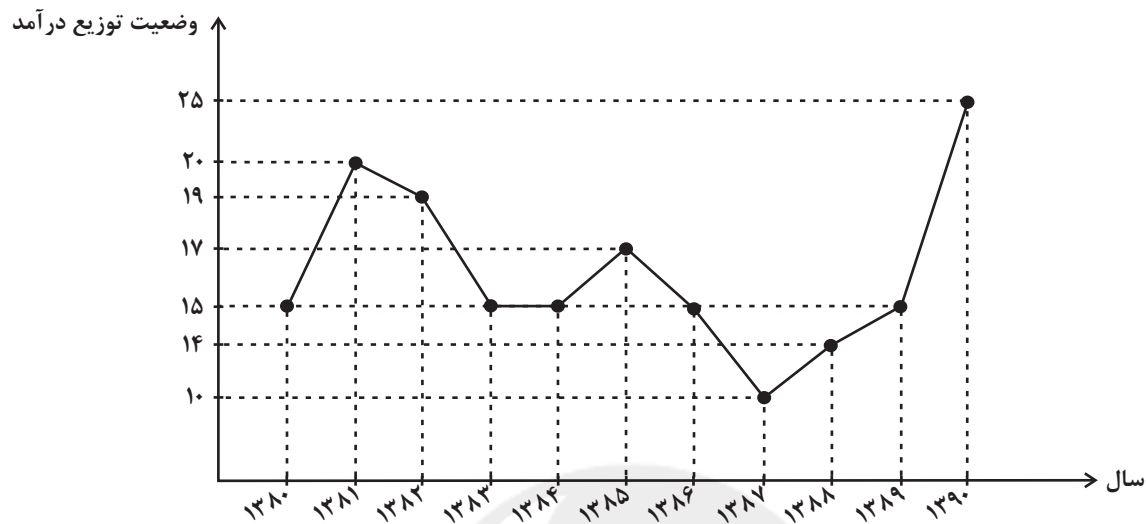
محل انجام محاسبات

۴۴- با توجه به نمودار دهک‌ها که وضعیت توزیع درآمد در سال‌های مختلف را نشان می‌دهد:

الف) در کدام سال توزیع درآمد عادلانه و در کدام سال ناعادلانه است؟

ب) وضع توزیع درآمد در سال ۱۳۸۱ چگونه است؟

۱) الف (۱۳۸۷-۱۳۹۰) ب) ده درصد ثروتمندان، بیست برابر ده درصد فقرا درآمد داشته‌اند.

۲) الف (۱۳۸۶-۱۳۹۰) ب) بیست درصد ثروتمندان، ده برابر بیست درصد فقرا درآمد داشته‌اند.

۳) الف (۱۳۸۷-۱۳۹۰) ب) بیست درصد ثروتمندان، ده برابر بیست درصد فقرا درآمد داشته‌اند.

۴) الف (۱۳۸۶-۱۳۹۰) ب) ده درصد ثروتمندان، بیست برابر ده درصد فقرا درآمد داشته‌اند.

۴۵- کدام گزینه شامل پاسخ درست پرسش‌های زیر است؟

الف) کاهش تعرفه‌های وارداتی توسط دولت‌ها با چه هدفی صورت می‌گیرد؟

ب) در شرایط رکود اقتصادی، کشور در کدام نقطه از مرز امکانات تولید قرار می‌گیرد؟

ج) همه گزینه‌ها به‌استثنای گزینه «...» در ارتباط با «شاخص توسعه‌یافتگی و توسعه‌نیافتگی» در تعدادی از کشورهای جهان، درست است؟

۱) الف) گسترش روابط اقتصادی با کشورهایی که دیدگاه‌های نزدیک سیاسی دارند ب) بر روی مرز امکانات تولید ج) «امید به زندگی در بدو تولد» در صربستان ۷۵/۸ سال است.

۲) الف) حمایت از صنایع داخلی و کاهش وابستگی اقتصادی به کشورهای دیگر ب) بر روی مرز امکانات تولید ج) «شاخص توسعه انسانی (HDI)» در ترینیداد و توباگو ۰/۷۹۹ است.

۳) الف) گسترش روابط اقتصادی با کشورهایی که دیدگاه‌های نزدیک سیاسی دارند ب) درون مرز امکانات تولید ج) «درآمد ناخالص ملی سرانه (GNI)» در ایران ۱۵/۲۱۸ دلار PPP است.

۴) الف) حمایت از صنایع داخلی و کاهش وابستگی اقتصادی به کشورهای دیگر ب) درون مرز امکانات تولید ج) «میانگین سال‌های تحصیلی» در جزیره موریس ۰۹/۴ سال است.

محل انجام محاسبات

۴۶- سه کشور لائوس، کامبوج و نپال به تولید دو کالای بطری نوشابه و لامپ مطابق جدول زیر می‌پردازند، با توجه به جدول: (هر سه کشور به یک اندازه از

نیروی کار، سرمایه و دانش فنی برخوردارند.)

کشور	بطری نوشابه	لامپ
لائوس	هزینه فرصت: ۹ دلار	هزینه فرصت: ۷ دلار
کامبوج	هزینه فرصت: ۱۵ دلار	هزینه فرصت: ۱۸ دلار
نپال	هزینه فرصت: ۱۰ دلار	هزینه فرصت: ۵ دلار

الف) کدام کشور در تولید لامپ و کدام کشور در تولید بطری نوشابه مزیت مطلق دارد؟

ب) کدام گزینه در خصوص وضعیت تولید کالاها و مراوده‌های تجاری در کامبوج صحیح است؟

۱) الف) لائوس - نپال ب) باید در تولید لامپ متمرکز شود و بطری نوشابه مورد نیاز خود را از کشور لائوس وارد کند.

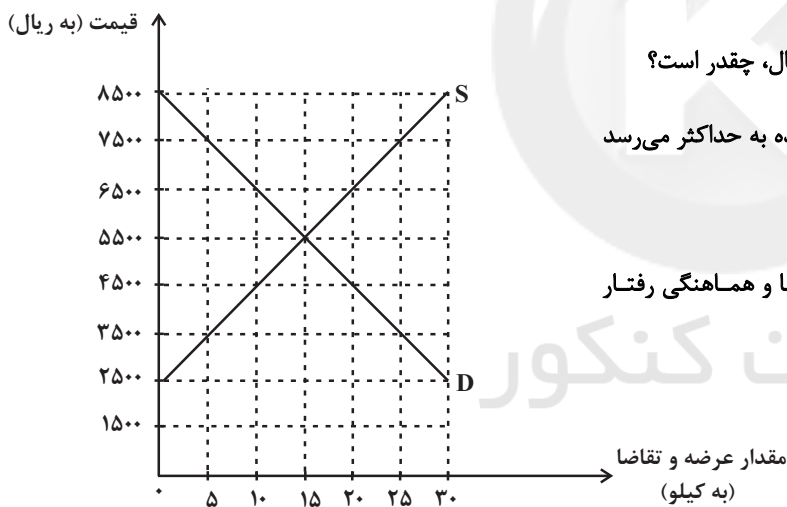
۲) الف) نپال - لائوس ب) باید در تولید لامپ متمرکز شود و بطری نوشابه مورد نیاز خود را از کشور لائوس وارد کند.

۳) الف) نپال - لائوس ب) باید در تولید بطری نوشابه متمرکز شود و لامپ مورد نیاز خود را از کشور نپال وارد کند.

۴) الف) لائوس - نپال ب) باید در تولید بطری نوشابه متمرکز شود و لامپ مورد نیاز خود را از کشور نپال وارد کند.

۴۷- با توجه به نمودار زیر که بیانگر مقادیر عرضه و تقاضای یک کالا در قیمت‌های مختلف است:

الف) در قیمت ۳۵۰۰ ریال و ۶۵۰۰ ریال، به ترتیب مقدار کمبود عرضه و مازاد عرضه چقدر است؟

ب) حداکثر میزان درآمد تولیدکننده در سطح قیمت ۷۵۰۰ ریال، چقدر است؟

ج) به ترتیب در کدام سطح از قیمت و مقدار، دریافتی تولیدکننده به حداکثر می‌رسد و مقدار آن کدام است؟

د) کدام عامل موجب از بین رفتن فاصله بین عرضه و تقاضا و هماهنگی رفتار اقتصادی تولیدکننده و مصرف‌کننده می‌شود؟

۱) الف) ۲۰ - ۱۰ ب) ۱۸۷۵۰۰ ریال ج) ۵۵،۰۰۰ - ۱۵

۸۲۵۰۰ د) کاهش قیمت از ۷۵۰۰ ریال به ۵۵۰۰ ریال

۲) الف) ۱۰ - ۲۰ ب) ۱۸۷۵۰۰ ریال ج) ۸۵،۰۰۰ - ۳۰ د) کاهش قیمت از ۷۵۰۰ ریال به ۵۵۰۰ ریال

۳) الف) ۱۰ - ۲۰ ب) ۳۷۵۰۰ ریال ج) ۸۵،۰۰۰ - ۳۰ د) افزایش قیمت از ۲۵۰۰ ریال به ۵۵۰۰ ریال

۴) الف) ۲۰ - ۱۰ ب) ۳۷۵۰۰ ریال ج) ۵۵،۰۰۰ - ۱۵ د) افزایش قیمت از ۲۵۰۰ ریال به ۵۵۰۰ ریال

محل انجام محاسبات

۴۸- یک بنگاه تولیدی به تولید دو محصول A و B می‌پردازد. با توجه به منحنی مرز امکانات تولید این بنگاه، زمانی که ۲۰۰ تن کالای A تولید می‌شود، تولید کالای B، ۶۰ تن خواهد بود و با تولید ۳۲۰ تن کالای A، امکانات برای تولید ۳۰ تن کالای B خواهد بود. با فرض اینکه قیمت هر تن کالای A ۲۰۰ هزار تومان و هر تن کالای B، ۵۰۰ هزار تومان باشد، آنگاه کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) هزینه فرصت تولید ۱۲۰ تن بیشتر کالای A، ۱۲ میلیون تومان کالای B است که از تولید آن صرف نظر شده است.
- (۲) هزینه فرصت تولید ۳۰ تن بیشتر کالای B، ۲۴ میلیون تومان کالای A است که از تولید آن صرف نظر شده است.
- (۳) هزینه فرصت تولید ۶۰ تن بیشتر کالای B، ۴۰ میلیون تومان کالای A است که از تولید آن صرف نظر شده است.
- (۴) هزینه فرصت تولید ۲۰۰ تن بیشتر کالای A، ۱۸ میلیون تومان کالای B است که از تولید آن صرف نظر شده است.

۴۹- کدام گزینه دربردارنده گروه ویژگی‌هایی است که کشوری را به وضعیت «استقلال اقتصادی» نزدیک می‌کند؟

- (۱) امکان تأمین کلیه نیازهایش را در داخل فراهم کند. - به کشوری «وابستگی سیاسی» نداشته باشد. - از وضعیت «تک‌محصولی» فاصله بگیرد.
- (۲) «وابستگی اقتصادی» به کشوری نداشته باشد. - نتواند کالای خاصی را صادر کند. - از وضعیت «تک‌محصولی» فاصله بگیرد.
- (۳) از وضعیت «تک‌محصولی» فاصله بگیرد. - امکان تأمین بعضی از نیازها را در داخل فراهم کند. - منابع تأمین بعضی از نیازها را در داخل فراهم کند.
- (۴) منابع تأمین کالاهای صادراتی یا بازارهای فروش کالاهایش را متنوع کند. - از وضعیت «تک‌محصولی» فاصله بگیرد. - همه نیازهایش را در داخل فراهم نماید.

۵۰- کدام گزینه به پرسش‌های زیر پاسخ درستی می‌دهد؟

(الف) از جمله دلایلی که سبب می‌شود بیکاری را بیشتر از آنچه اعلام می‌شود احساس می‌کنیم، کدام است؟

(ب) اولین پول مورد استفاده بشر کدام است؟

(ج) ایده سپردن نشر پول به یک بانک تجاری از کجا شکل گرفت؟

- (۱) الف) برخی افراد جهت بهره‌مندی از بیمه بیکاری، خود را بیکار معرفی می‌کنند. ب) فلزاتی مانند طلا و نقره ج) افزایش حجم و سرعت مبادلات و همراه شدن آن با انقلاب دیجیتال و الکترونیک
- (۲) الف) طبق تعریف، کسانی که از جست‌وجوی شغل دلسرد شده‌اند، بیکار محسوب نمی‌شوند. ب) کالاهای خاص پرترفدار ج) افزایش حجم و سرعت مبادلات و همراه شدن آن با انقلاب دیجیتال و الکترونیک
- (۳) الف) کسانی که در غیر از زمینه تخصصی‌شان مشغول به کار و فعالیت باشند، شاغل محسوب نمی‌شوند. ب) فلزاتی مانند طلا و نقره ج) بی‌مبالاتی یا سوءاستفاده برخی صرافان از اعتماد مردم یا تعداد زیاد انواع رسیده‌ها و صرافی‌ها
- (۴) الف) طبق تعریف، حتی اگر فردی به صورت پاره‌وقت مشغول به کار باشد شاغل به حساب می‌آید. ب) کالاهای خاص پرترفدار ج) بی‌مبالاتی یا سوءاستفاده برخی صرافان از اعتماد مردم یا تعداد زیاد انواع رسیده‌ها و صرافی‌ها

کل کتاب

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۱)

۵۱- چند مورد از عبارتهای زیر در مورد وضعیت شعر و زبان فارسی دری از ابتدا تا قرن ششم، صحیح نیست؟

(الف) زبان فارسی با لغات زبان عربی آمیخته شد.

(ب) زبان فارسی در هند و آسیای صغیر گسترش یافت.

(پ) در این دوره، قالب غزل رونق چندانی ندارد.

(ت) شعر قرن‌های پنجم و ششم، کاملاً مستقل از دوره‌های قبل است.

(ث) حکمت و دانش و اندیشه‌های دینی بر شعر اواخر این دوره تأثیر عمیقی بخشید.

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۵۲- از دیدگاه تاریخ ادبیات، چند مورد از عبارتهای زیر نادرست است؟

(الف) شعر حکمی و اندرزی (تعلیمی) در قرن چهارم و اوایل قرن پنجم هجری به وجود آمد و به پختگی رسید.

(ب) زبان پهلوی، زبان رسمی دوران ساسانی بود؛ این زبان اساساً به ناحیه پارس تعلق داشت و آن را «فارسی نو یا دری» نامیده‌اند.

(ج) از ویژگی‌های شعر فارسی در نیمه دوم قرن ششم و اوایل قرن هفتم تأثیرپذیری برخی شاعران از ادبیات عرب و مضامین شعری آن است.

(د) تحولی که سنایی و انوری در غزل ایجاد کردند، باعث شد در قرن هفتم، شاعران بزرگی در غزل ظهور کنند و این نوع شعر فارسی را به اوج برسانند.

(ه) اصل تفسیر طبری را «محمد بن جریر طبری» به زبان عربی نوشته است، اما ابوعلی بلعمی با مقداری حذف و اضافات، این کتاب را به زبان فارسی

برگرداند.

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۵۳- با توجه به ویژگی‌های سبک خراسانی، کدام بیت نمی‌تواند از سروده‌های شاعران این سبک باشد؟

(۱) جهان همیشه چنین است گردگردان است همیشه تا بود آیینش گرد گردان بود

(۲) نفس آشفته می‌دارد چو گل جمعیت ما را پریشان می‌نویسد کلک موج احوال دریا را

(۳) گل نعمتی است هدیه فرستاده از بهشت مردم کریم‌تر شود اندر نعیم گل

(۴) ز آخر گزین کرد اسپی سیاه گرانمایه‌خفتان و رومی‌کلاه

۵۴- در کدام ابیات، هر دو نوع جناس به کار رفته است؟

(الف) می‌شود دل مضطرب چون گریهام زور آورد ناخدا را شور دریا بر سر شور آورد

(ب) راحت از عیش بهشت و لب حورش نبود هر که او دامن دلداز خود از دست بهشت

(ج) بلاگردان جان و تن دعای مستمندان است که بیند خیر از آن خرمن که ننگ از خوشه‌چین دارد

(د) هیچ باری از سبو بر دوش اهل هوش نیست هر که از دل بار بردارد، گران بر دوش نیست

(۱) ب، ج (۲) د، الف (۳) ج، د (۴) الف، ب

۵۵- در چند بیت از ابیات زیر آرایه «ترصیع» دیده می‌شود؟

(الف) رهبرم شو زانکه گمراه آمدم دولتم ده گرچه بیگانه آمدم

(ب) شکرشکن است یا سخن‌گوی من است عنبرذقن است یا سمن‌بوی من است

(ج) ببین آن روی اگر بر سرو بستانت قمر باید ببین آن زلف اگر بر ماه مشکینت کمر باید

(د) چو شمع خنده نکردی مگر به روز سیاهم چو بخت جلوه نکردی مگر ز موی سپیدم

(ه) ز باد کوی او در دم دل رنجور جان یابد ز یاد روی او هر دم دل بیمار درجنبند

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۵۶- واژه قافیه در کدام ابیات، تشکیل دهنده یک رکن عروضی کامل است؟

الف) چه سروسست آن که بالا می‌نماید	ب) بود هر گلی را بهار و خزان	ج) چشم و ابرویش به قهرم دل رباید	د) خانه صاحب‌نظران می‌بری
عنان از دست دل‌ها می‌رباید	خزان گل من بهار جوانی	گوهر و لعلش به لطفم جان فزاید	پرده پرهیزکنان می‌دری
(۱) الف، ب	(۲) د، ب	(۳) ج، د	(۴) الف، ج

۵۷- ابیات همه گزینه‌ها به‌جز گزینه ... با حذف همزه خوانده و تقطیع می‌شوند.

۱) به کار آمد آن‌ها که برداشتند	۲) برانداز بیخوی که خار آورد	۳) چو آید به کوشیدن خیر پیش	۴) گر از حاکمان سخت آید سخن
نه گرد آوریدند و بگذاشتند	درختی پی‌رو که بار آورد	به توفیق حق دان نه از سعی خویش	تو بر زبردستان درشتی مکن

۵۸- در همه گزینه‌ها قافیه صحیح است؛ به‌جز ...

۱) نه شرابی که آن شر انگیزد	۲) آبروی از برای نان نبرند	۳) تا رسی در سعادت عقبی	۴) هرکجا او بگذرد رویش جهان پر گل کند
فتنه‌ای ناگهان برانگیزد	به سخن نان ناکسان نخورند	بار یابی به جنّت‌المأوی	هرکجا من بگذرم چشم زمین پر گل کند

۵۹- کدام گزینه مفهوم مشترکی با دیگر گزینه‌ها ندارد؟

۱) کنون زمانه دگر گشت و من دگر گشتم	۲) از این زمانه جافی و گردش شب و روز	۳) زمانه گشت چو عطار و خون هر سگ و خوک	۴) کسی که خوش نبود خاطرش به شادی تو
عصا بیار که وقت عصا و انبان بود	شگرف گشت صبور و صبور گشت شگرف	فروخت بر همه و گفت مشک تاتاری است	نصیبش از خوشی و شادی زمانه مباد

۶۰- همه ابیات با بیت «ما چو ناییم و نوا در ما ز توست / ما چو کوهیم و صدا در ما ز توست» تناسب معنایی دارند؛ به‌جز:

۱) نی بیچاره چه داند که ره پرده چه باشد	۲) نقش باشد پیش نقاش و قلم	۳) حقیقت در نوای توست و در مینای می ساقی	۴) ما چو چنگیم و تو زخمه می‌زنی
دم نایی است که بیننده و داناست خدایا	عاجز و بسته چو کودک در شکم	حدیث واعظان گر نشنوی افسانه‌ای کمتر	زاری از مانه تو زاری می‌کنی

کل کتاب

در این بخش، از میان سؤالات علوم و فنون ادبی (۲) و علوم و فنون ادبی (۱) تنها یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سؤال‌های ۶۱ تا ۷۰ «یا» به سؤال‌های ۷۱ تا ۸۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۲)

۶۱- نویسنده و موضوع آثار کدام گزینه کاملاً درست است؟

- (۱) (نفحات‌الاسن: جامی - حقایق عرفانی و ذکر احوال عارفان)، (جامع‌التواریخ: خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی - تاریخ ایران تا سال ۷۳۰ هجری)
- (۲) (مجالس‌المؤمنین: قاضی نورالله شوشتری - عرفان)، (انوار سهیلی: ملاحسین واعظ کاشفی - بازنویسی «کلیله و دمنه» به زبان ساده)
- (۳) (رشحات عین‌الحیات: علی بن حسین واعظ کاشفی - فقه)، (لمعات: فخرالدین عراقی - سیر و سلوک عرفانی)
- (۴) (تذکره شاه طهماسب: شاه طهماسب صفوی - تاریخ)، (عالم‌آرای عباسی: اسکندریگ ترکمان - تاریخ)

۶۲- در کدام ابیات یکی از ویژگی‌های بارز ادبی سبک هندی مشهود است؟

الف) علاج ضعف دل ما به لب حوالت کن	ب) تشنه‌چشمان را ز نعمت سیرکردن مشکل است	پ) می‌شوند از سردمهری دوستان از هم جدا	ت) دنیا به اهل خویش ترحم نمی‌کند	ث) دل دادمش به مژده و خجالت همی‌برم
الف - ب - پ	ب - پ - ت	پ - ت - ث	ت - ث - الف	ث - الف - ب

۶۳- با توجه به ویژگی‌های سبک‌شناسی، کدام ابیات متعلق به سبک عراقی است؟

الف) گر مرا از دام خواجهو باشد امید نجات	ب) خسرو نظم‌م ولی از سرنوشت آسمان	ج) صحبت ناجنس آتش را به فریاد آورد	د) در معرکه عشق تو عqlم سپر افکند	ه) دل خون شد و به بوی گلی غش کند هنوز
الف - ج - ه	ب - د - ه	ج - د - ه	د - ه - الف	ه - الف - ب

۶۴- در کدام گزینه تعداد استعاره بیشتر است؟

- (۱) شمشاد ز قددت به خم ای سرو دلارای
- (۲) در گوش صدف جای کند از بُن دندان
- (۳) سروی و بر سرو ماه داری و خورشید
- (۴) آن نرگس مخمور تو گلگون چون است

۶۵- آرایه‌های «مجاز، تشبیه، استعاره و کنایه» به ترتیب، در کدام ابیات آمده است؟

الف) جانا هزاران آفرین بر جانت از سر تا قدم	ب) بیا و کشتی ما در شط شراب انداز	ج) خیرت هست که در باغ کنون شاخ درخت	د) از خون من فرستی هر دم نواله هجر
الف - ج - د	ب - د - الف	ج - د - الف	د - الف - ب

(۱) الف - ج - د - ب

(۲) ب - د - الف - ج

۶۶- در همه گزیننه‌ها، به جز گزیننه ... هر دو آرایه «تشبیه» و «استعاره» دیده می‌شود.

(۱) کمند شوق مرا می‌کشد به مأمن اصلی	در این نشیمن حیرت از آن قرار ندارم
(۲) در چمن نرگس سرمست خراب افتادست	زانکه اندر قدح لاله مدام است امروز
(۳) من آن طبیب زمین‌گیر زار و بیمارم	که هر چه زهر به خود می‌دهم نمی‌میرم
(۴) جگر سنگ به نومیدی من می‌سوزد	آب حیوانم و از ریگ روان تشنه‌ترم

۶۷- بیت کدام گزیننه از پایه‌های آوایی همسان دولختی تشکیل نشده است؟

(۱) خط و لب دلکشت طوطی و شکرستان	زلف و رخ مهوش تیره‌شب و ماهتاب
(۲) ریحان مشک‌بیزت آب بنفشه برده	یاقوت قندریزت نرخ شکر شکسته
(۳) عارض گلگون بنما دم ز گلستان چه زنی	سنبل مشکین بگشا دستۀ ریحان چه کنی
(۴) کو زنده‌دلی تا جان در پای تو افشانند	کان را که بود جانی بر خاک درت میرد

۶۸- در کدام بیت، هر دو الگوی هجایی «U--U» و «U--» مشهود است؟

(۱) به گفت اندر آیند اجزای خامش	چنان که تو ناطق در آن خیره مانی
(۲) گل عقل غارت می‌کند نسرین اشارت می‌کند	کاینک پس پرده است آن کاو می‌کند صورتگری
(۳) شما را عید در سالی دو بار است	دو صد عیدست هر دم کار ما را
(۴) از آن دریا هزاران شاخ شد هر سوی و جویی شد	به باغ جان هر خلقی کند آن جو کفایت‌ها

۶۹- وزن کدام مصراع در مقابل آن نادرست آمده است؟

(۱) ساقیا می‌ده که با حکم ازل تدبیر نیست (فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)
(۲) درد ما را نیست در مان الغیث (فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)
(۳) مجلس بزم عیش را غالیۀ مراد نیست (مفستعلن مفستعلن مفستعلن)
(۴) که به پیمانۀ کشی شهره شدم روز الست (فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلاتن)

۷۰- با توجه به ویژگی‌های فکری سبک خراسانی و عراقی، عبارت مقابل کدام بیت نادرست است؟

(۱) آنچه او ریخت به پیمانۀ ما نوشیدیم	اگر از خمر بهشت است و گر باده مست (اعتقاد به قضا و قدر)
(۲) از صفات کمال حضرت او	جوهر ذات خویش بنماییم (واقع‌گرایی در شعر)
(۳) در خرقة از این بیش منافق نتوان بود	بنیاد از این شیوه رندانۀ نهادیم (پرهیز از زهد ریایی)
(۴) از پس آنکه رسول آمده با وعد و وعید	چند گویی که بد و نیک به تقدیر و قضاست (باور به اختیار و اراده)

کل کتاب

اگر به سؤال‌های ۶۱ تا ۷۰ پاسخ نداده‌اید، به سؤال‌های ۷۱ تا ۸۰ پاسخ دهید.

علوم و فنون ادبی (۱)

۷۱- همه موارد از دیدگاه تاریخ ادبیات «کاملاً درست» هستند؛ به جز:

(۱) قطعات بازمانده شعر پهلوی، تعلیمی و اخلاقی هستند که در میان اندرزنامه‌های منثور جای دارند؛ مانند: «درخت آسوریک» و «یادگار زیران» که هر دو ریشه پارتی دارند.

(۲) در آغاز قرن سوم، دولت نیمه‌مستقل طاهری و پس از آن، دولت مستقل صفاری بر سر کار آمد که در این دوره، زبان فارسی زبان رسمی شد.

(۳) شاهنامه ابومنصوری به وسیله ابومنصور عبدالرزاق نگاشته شد؛ موضوع این کتاب، تاریخ گذشته ایران است که امروزه چند صفحه از مقدمه آن باقی مانده است.

(۴) نثر دوره سامانی، ساده و روان است و بیشتر به موضوع‌های حماسی، ملی و تاریخی توجه دارد و آوردن اصطلاحات علمی و اشعار در آن رایج نشده است.

۷۲- متن زیر برگزیده‌ای از کدام اثر ادبی است و مربوط به کدام دوره است؟

«خسرو از آن طیره شده و از رسول خجل گشت. پرسید که همه چیز پس که داند؟ بوذرجمهر گفت: همه چیز را همگان دانند و همگان هنوز از مادر زاده نشده‌اند».

(۲) کیمیای سعادت - غزنوی و سلجوقی

(۱) قابوس‌نامه - غزنوی و سلجوقی

(۴) ترجمه تفسیر طبری - سامانی

(۳) تاریخ بلعمی - سامانی

۷۳- کدام مورد بیانگر ویژگی سبکی نثر زیر است؟

«و در مزگت (نمازکده) کوی جماعت به پای دار. خانه چنان خر که بام تو از بام‌های دیگران بلندتر باشد تا مردمان را در تو دیدار نباشد. هر روز عمارتی به نوبی می‌کن تا هر وقت دخلی به نوبی همی‌یابی».

(۱) حذف افعال به قرینه لفظی و معنوی و استفاده از جمله‌های کوتاه

(۲) استفاده فراوان از واژگان عربی و کاربردهای تاریخی دستور

(۳) جملات اندرزگونه و پندآموز و پیچیدگی‌های حکمی و اندیشه‌های فلسفی

(۴) وجود واژگان کهن و کاربرد «همی» به جای «می»

۷۴- کدام گزینه دارای جناس متفاوتی می‌باشد؟

در وجود آید بود رویش بدان

(۱) تا قیامت هر که جنس آن بدان

روان سیاوش پر از نور باد

(۲) ز شاه کیان چشم بد دور باد

که که را به نیرو بکندی ز جای

(۳) چنان گشت ورقه ز فرهنگ و رای

مگر خواب پریشان دیده‌ای دوش

(۴) فکندی از پگاهی زلف بر دوش

۷۵- کدام گزینه دارای سجع متوازن می‌باشد؟

(۱) با چندین فضیلت که دست راست را هست، خاتم در انگشت چپ می‌کنند.

(۲) نصیحت پادشاهان کردن، کسی را مسلم بود که بیم سر ندارد یا امید زر.

(۳) مال از بهر آسایش عمر است نه عمر بهر گرد کردن مال.

(۴) درویش را شنیدم که به غاری در نشسته بود و در به روی جهانیان بسته بود.

۷۶- کدام گزینه ترتیب آرایه‌های «جناس، تشبیه، سجع، واژه‌آرایی و اشتقاق» را در ابیات زیر نشان می‌دهد؟
 الف) خوشا افتاده‌ای کز خاک ره چالاک برخیزد
 ب) چنان کز برگ گل گردید رسوا بوی گل صائب
 ج) چو یوسف از دلو آمده در حوت چون یونس شده
 د) آن که خونش می‌خورد حالا غم بی‌مادری
 ه) وصف آن باشد کزو موصوف را بتوان شناخت

۱) د - ه - الف - ب - ج ۲) د - ب - ج - الف - ه ۳) ج - ه - د - ب - الف ۴) الف - ج - ه - د - ب

۷۷- کدام گزینه دربارهٔ رباعی زیر، نادرست است؟
 «در خرقهٔ توبه آمدم روزی چند
 ناگاه بدیدم آن سهی سرو بلند
 چشم به دهان واعظ و گوش به پند
 وز یاد برفتم سخن دانشمند»

۱) در یک مرتبه، مصوت بلند پیش از «ن»، کوتاه به حساب می‌آید.

۲) در این رباعی، «ی» فقط به شکل مصوت به کار رفته است.

۳) مجموعاً هفت هجای کشیده در ابیات یافت می‌شود.

۴) هر مصراع، دارای چهار رکن است و حذف همزه در ابیات مشهود است.

۷۸- قافیه در کدام بیت درست است؟

۱) بیست ساله مرتضی عزلت گرفت
 ۲) هر دو این‌جا گوهر بحر تواند
 ۳) مر مرا این‌جا شکایت شکر شد
 ۴) نکردی هیچ رحمت بر غریبان
 راه اهل وحدت این‌جا او برفت
 رونق بازار این شهر تواند
 کفر ایمان گشت و ایمان کفر شد
 چو بیماران بمانده بی‌طیبیان

۷۹- عبارت «توحید عارف یعنی وجود حقیقی منحصر به خداست، جز خدا هر چه هست نمود است نه بود. توحید عارف یعنی جز خدا هیچ نیست.» با کدام بیت تناسب مفهومی دارد؟

۱) معنی یکی و صورت او در ظهور، صد
 ۲) مسخرت نشود تختگاه ملک وجود
 ۳) کی سر مویی زبانم گردد از ذکرت جدا
 ۴) تا معتکفان حرم کعبهٔ وحدت
 چه جای او که صورت او هست بی‌عدد
 مگر گهی که زنی خیمه بر جهان عدم
 کز وجودم هر سر مویی زبانی ذاکر است
 خود را شناسند خدا را شناسند

۸۰- کدام ابیات، مفهوم یکسانی دارند؟

الف) هر که می‌خواهد که از سنجیده‌گفتاران شود
 ب) در آن دیوان که حق حاکم شد و دست و زبان شاهد
 ج) مزن بی‌تأمل به گفتار دم
 د) شتر کز هم جدا گردد قطارش
 ه) سخن گفته دگر باز نیاید به دهن
 بر زبان، بند گرانی از تأمل بایش
 نخواهد بود بازار و بها چیره‌زبانی را
 نکو گوی اگر دیر گویی چه غم
 ز خاموشی کشد موشی مهارش
 اول اندیشه کند مرد که عاقل باشد

۱) الف، ب، د ۲) ب، ج، د ۳) الف، ج، ه ۴) ج، د، ه

کل کتاب

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

جامعه‌شناسی (۱)

۸۱- هر یک از موارد زیر به ترتیب با کدام موضوع در ارتباط هستند؟

- هنجارها

- نظم جهان اجتماعی

- آلودگی طبیعت و محیط زیست

- معتاد شدن به فضای مجازی

(۱) لایه عمیق فرهنگ - اعتباری - گستره جهان اجتماعی - پیامد غیرارادی کنش

(۲) پیامدهای کنش اجتماعی - تکوینی - گستره جهان اجتماعی - پیامد طبیعی کنش

(۳) پدیده‌های اجتماعی - قراردادی - تأثیر جهان اجتماعی بر جهان طبیعی - پیامد ارادی کنش

(۴) شیوه انجام کنش اجتماعی - تکوینی - تأثیر جهان طبیعی بر جهان اجتماعی - پیامد غیرطبیعی کنش

۸۲- در ارتباط با فرصت‌ها و محدودیت‌های جهان متجدد از نگاه وبر، کدام گزینه پاسخ پرسش‌های زیر است؟

- علت تنگ شدن عرصه برای کنش‌های عاطفی و اخلاقی چیست؟

- سپردن داوری درباره آرمان‌ها و ارزش‌ها به تمایلات افراد و گروه‌های متفرق، پیامد چیست؟

- به ترتیب منظور وبر از گسترش دانش وسایل و از دست رفتن دانش اهداف و ارزش‌ها چیست؟

- علت عدم وجود قداست در جهان متجدد چیست؟

(۱) رواج شدید کنش‌های عقلانی معطوف به هدف - افول علوم عقلانی و وحیانی - زوال عقلانیت ابزاری و گسترش معنا - زوال عناصر فراتجربی

(۲) رواج شدید کنش‌های عقلانی معطوف به دنیا - استفاده از علوم فراتجربی - زوال عقلانیت ذاتی و گسترش عقلانیت ابزاری - طرد عناصر فراتجربی

(۳) رواج شدید کنش‌های حسابگرانه معطوف به دنیا - افول علوم عقلانی و وحیانی - بسط و توسعه عقلانیت ابزاری و زوال عقلانیت ذاتی - طرد عناصر معنوی

(۴) اسارت در نظام اجتماعی پیچیده - صرفاً دانش تجربی را علم دانستن - گسترش عقلانیت ابزاری و زوال عقلانیت ذاتی - طرد عناصر فراتجربی

۸۳- کدام گزینه به ترتیب در ارتباط با «جهان‌های اجتماعی در طول هم» و «جهان‌های اجتماعی در عرض هم»، نادرست و درست است؟

(۱) جهان‌های اجتماعی براساس عقاید و ارزش‌های خود متنوع‌اند ولی در مسیر رشد و تحول خود نیز ناگزیر از پیمودن مسیر واحدی هستند. بعضی از آن‌ها در این مسیر واحد پیشرفته‌ترند و بعضی در مقایسه با جوامع پیشرفته، عقب‌مانده‌اند. - جهان‌های اجتماعی مختلف با روابط متقابل که دارند می‌توانند از تجربیات یکدیگر استفاده کنند و با حفظ هویت خود نیز می‌توانند مسیر جهان اجتماعی دیگری را ادامه دهند.

(۲) عده‌ای از جامعه‌شناسان معتقدند همه جوامع در یک خط قرار می‌گیرند. بعضی از آن‌ها در این مسیر واحد پیشرفته‌ترند و برخی عقب‌مانده‌اند. هر جهان اجتماعی فرهنگ و تمدن مناسب خود را به وجود می‌آورد و می‌تواند الگوی جوامع دیگر قرار گیرد؛ ولی با حفظ هویت خود نمی‌تواند مسیر دیگری را ادامه دهد. - جهان‌های اجتماعی مسیر رشد یگانه‌ای دارند و برخی از آن‌ها می‌توانند زمانی طولانی دوام بیاورند و بعضی دیگر پس از مدتی از بین می‌روند.

(۳) همه جهان‌های اجتماعی شبیه یکدیگرند و بر همین اساس مسیر یکسانی را نیز طی می‌کنند؛ یعنی همه آن‌ها شبیه به انواعی از موجودات زنده‌اند و تفاوتشان همانند تفاوتی است که موجودات زنده در مراحل مختلف رشد خود از دوران کودکی تا مراحل بزرگسالی پیدا می‌کنند. - جهان‌های اجتماعی مختلف با روابط متقابل که دارند می‌توانند از تجربیات یکدیگر استفاده کنند اما هیچ‌یک از آن‌ها با حفظ هویت خود نمی‌توانند مسیر دیگری را ادامه دهد.

(۴) اروپایی‌ها یک ضرب‌المثل قدیمی دارند که همه راه‌ها به رُم ختم می‌شوند؛ یعنی زندگی اجتماعی بشر یک مسیر را طی می‌کند و همگان مسیر رشد یگانه‌ای دارند و جهان‌های اجتماعی نیز سرگذشت و سرنوشت یکسانی دارند. - جهان‌های اجتماعی مطابق با نیاز خود از دستاوردهای جهان‌های اجتماعی دیگر بهره می‌برند. در صورتی که لازم باشد تغییراتی در آن‌ها به وجود می‌آورند و سپس از آن‌ها استفاده می‌کنند.

۸۴- پاسخ پرسش‌های زیر به ترتیب کدام است؟

- عبارت «جهان اجتماعی مانع شکوفایی برخی اخلاقیات می‌شود.» نشان‌دهنده چیست؟

- واقعیت‌های هر جهان اجتماعی را چگونه می‌توان ارزیابی کرد؟

- کدامیک از گزینه‌های زیر در «درون قلمرو واقعی» جامعه ما قرار دارد؟

- عبارت زیر با کدام گزینه در ارتباط است؟

«برای هر کاری که نیت و اراده آدمی در انجام آن قوی است، بدن دچار ضعف و ناتوانی نمی‌شود.»

۱) تأثیر جهان اجتماعی بر جهان نفسانی - در پرتو ارزش‌های آن - ناپسند بودن اسراف و تبذیر - ترشح بیش از اندازه غده تیروئید موجب عصبانی شدن انسان می‌شود.

۲) تأثیر جهان نفسانی بر جهان اجتماعی - با علم متناسب با همان لایه - استکبارستیزی - یک انسان باتقوا جهانی را تغییر می‌دهد.

۳) تأثیر جهان اجتماعی بر جهان نفسانی - در پرتو آرمان‌های آن - احترام به پدر و مادر - برخی از بیماری‌های جسمانی با کمک قوای روانی درمان می‌شوند.

۴) تأثیر جهان نفسانی بر جهان اجتماعی - با عقل و تجربه - ساده‌زیستی - جهان اجتماعی مانع شکوفایی برخی اخلاقیات می‌شود.

۸۵- به ترتیب علت هر یک از موارد زیر چیست؟

- تعیین موقعیت اجتماعی افراد صرفاً براساس وضعیت اقتصادی آن‌ها

- تزلزل فرهنگی

- کهنوت و مرگ یک جهان اجتماعی

۱) پیدایش فرهنگ فایده‌گرایی - بحران هویت - عمل نکردن جهان اجتماعی متناسب با نیازهای معنوی و دنیوی افراد

۲) دسترسی به منابع ثروت - پیدایش شیوه‌های ناسازگار با عقاید و ارزش‌های جامعه - عمل نکردن جهان اجتماعی متناسب با نیازهای معنوی و روحی افراد

۳) پایه‌های اساسی هویت‌یابی جامعه سرمایه‌داری - ناتوانی جهان اجتماعی در حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود - بازماندن از پاسخ‌گویی به نیازهای معنوی و فطری آدمیان

۴) پیدایش فرهنگ فایده‌گرایی - تداوم تعارض فرهنگی - مواجهه یک جهان اجتماعی با کاستی‌ها و بن‌بست‌های درونی

۸۶- کدام گزینه به سؤالات زیر به درستی پاسخ می‌دهد؟

- کدام جوامع دارای هویت تاریخی هستند؟

- ملحق شدن یک جهان اجتماعی به جهان اجتماعی دیگر، پیامد چیست؟

- ویژگی‌های جهان اجتماعی خودباخته کدام است؟

۱) جوامعی که فرهنگ تاریخی خود را فراموش نکنند و مانع از آشنایی اعضای خود با حقیقت نشوند. - جهان اجتماعی‌ای که در مسیر تحولات هویتی، ارزش‌ها و عقاید جهان اجتماعی دیگری را قبول کند. - از اینجا رانده و از آنجا مانده می‌شود؛ یعنی نمی‌تواند فرهنگ گذشته خود را تداوم ببخشد یا گسترش دهد ولی به جهانی که مرعوب آن شده است، ملحق می‌شود.

۲) در صورتی که اعضای یک جهان اجتماعی واقعیت‌ها و آرمان‌های آن را فراموش نکنند و به آن‌ها تعلق خاطر داشته باشند. - جهان اجتماعی‌ای که در مسیر تحولات هویتی، ارزش‌ها و عقاید جهان اجتماعی دیگری را قبول کند. - نه می‌تواند فرهنگ گذشته خود را تداوم ببخشد یا گسترش دهد و نه می‌تواند آن را رها کند و از آن بگذرد و به جهان اجتماعی دیگری که مبهوت آن شده است، ملحق شود.

۳) جوامعی که فطرت آدمی در آن به آرامش می‌رسد و واقعیت و آرمان‌های آن‌ها مطابق حق است. - داد و ستد فرهنگی به لایه‌های عمیق آن سرایت کند و به مرور زمان به عقاید و آرمان‌های خود پشت کند. - عناصر فرهنگ دیگری را به صورت گزینشی و تقلیدی فرا می‌گیرد و ارتباطش را با فرهنگ و تاریخ خود حفظ می‌کند و اعضای آن مبهوت و مقهور جهان اجتماعی دیگری می‌شوند.

۴) جوامعی که اعضای آن‌ها، واقعیت‌ها و آرمان‌های آن را فراموش نکنند و به آن‌ها تعلق خاطر داشته باشند. - جهان اجتماعی در تعامل با جهان‌های دیگر بر عقاید و ارزش‌های خود پافشاری نکند و داد و ستد فرهنگی به لایه‌های عمیق آن سرایت کند. - حالت فعال و خلاق خود را در گزینش عناصر فرهنگی دیگر از دست می‌دهد ولی ارتباطش را با فرهنگ و تاریخ خود حفظ می‌کند و نمی‌تواند آن را رها کند.

۸۷- به ترتیب کدام گزینه جدول مقابل را کامل می‌کند؟

- حکومت یک فرد براساس خواست و میل خود
- حکومت نخبگانی که براساس فضیلت تصمیم می‌گیرند و اثرگذارند.
- اکثریت مردم براساس حقیقت و فضیلت حضور و فعالیت دارند.

- مشروطه سلطنتی انگلستان

موناشری	ب	پولیتی	آریستوکراسی
د	تیرانی	الف	ج

(۱) ب - ج - الف - د

(۲) د - ج - الف - ب

(۳) ب - ج - د - الف

(۴) الف - ج - ب - د

۸۸- علت «پیدایش فرهنگ فایده‌گرایی»، «بازاندیشی متفکران و دانشمندان درباره بنیان‌های عقیدتی و ارزشی جهان اجتماعی»، «رواج تصویر القایی شرق‌شناسان از هویت جهان اسلام در بین جوامع اسلامی» چیست؟

- (۱) ارزیابی گروه‌های دیگر براساس معیار فایده‌مندی توسط گروه متوسط - کاستی و خلأ معنوی - از خودبیگانگی حقیقی مسلمانان
- (۲) ارزیابی گروه‌های دیگر براساس معیار فایده‌مندی توسط گروه متوسط - کاستی و خلأ معنوی - غرب‌زدگی
- (۳) اهمیت و اعتبار نداشتن گروه متوسط - عدم پاسخ‌گویی به نیازهای مادی و معنوی - از خودبیگانگی حقیقی مسلمانان
- (۴) اهمیت و اعتبار نداشتن گروه متوسط - عبور از مرزهای هویت فرهنگی - خودباختگی فرهنگی

۸۹- به ترتیب صحیح یا غلط بودن موارد زیر را مشخص نمایید.

- عبارت «انسان تربیت‌پذیر است»، یک ارزش در نهاد تعلیم و تربیت است.
- حدود قلمرو واقعی و آرمانی هر جهان اجتماعی، دستخوش تغییر می‌شود و بر مدار حق و باطل می‌چرخد.
- وجود نظریات متفاوت درباره هویت، نشانه این است که امکان خطا و اشتباه در شناخت هویت وجود دارد.
- تمامی پدیده‌های اجتماعی، هویتی محسوس و عینی دارند و هیچ‌یک از اجزای جهان اجتماعی فاقد معنا نیستند.

(۱) غ - ص - ص - ص (۲) ص - ص - ص - ص (۳) ص - غ - ص - غ (۴) غ - ص - ص - ص

۹۰- در رابطه با موارد زیر کدام گزینه صحیح است؟

- جمعیت
- کنش و نهاد اقتصادی
- نهاد سیاست
- (۱) لازمه تأسیس جهان اجتماعی توحیدی و گسترش آن است. - کنش‌های اقتصادی ما، بخشی از کنش‌های فردی‌اند. - نهادی که برای حل مشکلات اقتصادی چاره‌اندیشی می‌کند.
- (۲) نهاد فرهنگی برای حل مشکل جمعیت چاره‌اندیشی می‌کند. - نهادهای اقتصادی تنها در کشورهای جهان اول و پیشرفته وجود دارد. - نهاد ناظر بر احزاب سیاسی است.
- (۳) پدیده نسل‌کشی در جهان، نشانگر ابعاد هویتی جمعیت است. - به آن دسته از فعالیت‌های روزمره که برای تهیه و تولید وسایل ضروری زندگی و رفع نیازهای معنوی و معیشتی خود و دیگران انجام می‌دهیم، پدیده اقتصادی می‌گویند. - نهاد ناظر بر مسائل اقتصادی و فرهنگی کشور است.
- (۴) اولین شرط بقای هر جامعه است. - مجموعه کنش‌ها، روابط و قواعدی که حول تولید و مصرف کالا و خدمات و توزیع درآمد و ثروت صورت می‌گیرد، نهاد اقتصادی را شکل می‌دهد. - مسئولیت هماهنگی نهادها را برعهده دارد.

کل کتاب

در این بخش، از میان سؤالات جامعه‌شناسی (۲) و جامعه‌شناسی (۱) تنها یک مجموعه را انتخاب کنید. به سؤالات ۹۱ تا ۱۰۰ «یا» به سؤالات ۱۰۱ تا ۱۱۰ پاسخ دهید. وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

جامعه‌شناسی (۲)

۹۱- به ترتیب علت هر عبارت کدام است؟

- پاسخ به پرسش‌های همیشگی بشر مانند معنای زندگی و مرگ
- انسان نمی‌تواند آینده‌اش را براساس اراده و عمل خود بسازد و محکوم به سرنوشتی محتوم است.
- برخی فرهنگ‌ها نمی‌توانند معیار و میزانی برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف داشته باشند.
- یکی از پاسخ‌های امروز بشر به رشد جمعیت کره زمین و کمبود منابع، تولید محصولات تراریخته است.
- (۱) وجود عقلانیت سطح یک - فرهنگ‌های جبرگرا - عدم وجود حقیقت - وجود عقلانیت سطح دو
- (۲) وجود ارزش جهان‌شمول تعهد و مسئولیت - عدم وجود ارزش جهان‌شمول عدالت - عدم وجود ارزش جهان‌شمول حقیقت - وجود عقلانیت سطح یک
- (۳) وجود عقلانیت سطح یک - عدم وجود ارزش جهان‌شمول تعهد و مسئولیت - عدم وجود حقیقت - وجود عقلانیت سطح یک
- (۴) وجود عقلانیت سطح دو - فرهنگ‌های جبرگرا - عدم وجود حقیقت - وجود ارزش جهان‌شمول عدالت

۹۲- هر یک از موارد زیر به ترتیب با کدام موضوع ارتباط دارند؟

- اشغال یک سرزمین خارجی به وسیله قدرت سیاسی و نظامی
- زیباترین و محبوب‌ترین مخلوق خداوند
- بازگشت هنجارها و عقاید جاهلانه به اسلام
- هجوم به عقاید و ارزش‌های فرهنگ‌های دیگر
- (۱) امپریالیسم - انسان - عصر نبوی - استعمار نو
- (۲) امپریالیسم - عقل - دوران خلافت - استعمار نو
- (۳) استعمار - انسان - عصر نبوی - استعمار فرانو
- (۴) استعمار - عقل - دوران خلافت - استعمار فرانو

۹۳- به ترتیب کدام گزینه جدول مقابل را به درستی تکمیل می‌کند؟

روشنگری	
دوره زمانی	ویژگی یا پیامد
قرون هفدهم و هجدهم	ج
قرون نوزدهم و بیستم	الف
پایان قرن بیستم	ب

- (۱) بحران معرفتی - افول عقل - عقل‌گرایی و نفی وحی
- (۲) دانش ابزاری - افول تجربه‌گرایی - دئیسم
- (۳) حس‌گرایی - بحران معرفت‌شناختی - نفی تجربه، نفی عقل و وحی
- (۴) نفی عقل و وحی - دئیسم - عقل‌گرایی، نفی وحی

۹۴- پاسخ پرسش‌های زیر به ترتیب کدام است؟

- در مقایسه بین بلوک غرب و شرق کدام مورد صحیح است؟

- به ترتیب «تفاوت» و «شباهت» چالش فقر و غنا با بحران اقتصادی چیست؟

- کدام گزینه در مورد خاستگاه انقلاب اسلامی ایران نادرست است؟

(۱) این دو بلوک از نظر سیاسی، اقتصادی و فرهنگی به بخش واحدی تعلق داشتند. - چالش فقر و غنا چالشی همیشگی است ولی بحران اقتصادی اغلب مقطعی است. چالش فقر و غنا و بحران اقتصادی هر دو هویتی فرهنگی دارند. - انقلاب اسلامی ایران به هیچ‌کدام از دو بلوک شرق و غرب تعلق نداشت.

(۲) چالش بین بلوک غرب و شرق چالشی بین دو فرهنگ متفاوت بود. - چالش فقر و غنا همواره متوجه قشر فقیر و ضعیف جامعه است اما بحران اقتصادی تمامی جامعه را در بر می‌گیرد. چالش فقر و غنا و بحران اقتصادی هر دو هویتی اقتصادی دارند. - انقلاب اسلامی ایران به بلوک شرق وابسته نبود اما رفتارشان براساس بنیان اصلی بلوک غرب یعنی سکولاریسم بود.

(۳) چالش بین بلوک غرب و شرق چالشی منطقه‌ای نبود بلکه چالشی جهانی بود. - چالش فقر و غنا اغلب مقطعی است ولی بحران اقتصادی همیشگی است. چالش فقر و غنا و بحران اقتصادی هر دو هویتی فرهنگی دارند. - انقلاب اسلامی ایران از متن فرهنگ اسلامی برخاسته است.

(۴) از نظر جغرافیایی در دو بخش متمایز و جدا قرار می‌گرفتند. - چالش فقر و غنا همواره متوجه قشر فقیر و ضعیف جامعه است اما بحران اقتصادی تمامی جامعه را در بر می‌گیرد. چالش فقر و غنا و بحران اقتصادی هر دو هویتی اقتصادی دارند. - انقلاب اسلامی ایران به بلوک غرب وابسته نبود اما بعضی از بنیان‌های اساسی‌اش از بطن اندیشه‌های کمونیستی بلوک شرق گرفته شده بود.

۹۵- به پرسش‌های زیر به ترتیب پاسخ دهید.

- چرا مسیحیت از ابعاد عقلانی توحید دور ماند؟

- چه کسانی از شعارها و مفاهیم معنوی استفاده می‌کردند و در عمل سکولاریسم را دنبال می‌کردند؟

- چه گروهی مورد هجوم کاتولیک‌ها قرار گرفتند و گسترش نیافتند؟

(۱) قبول تثلیث - آباء کلیسا - حرکت‌های اعتراض‌آمیز مذهبی مخالف جریان دنیاگرا

(۲) آمیخته شدن با رویکرد اساطیری - رقیبان دنیاطلب کلیسا - متکلمان مسیحی

(۳) توجیه عملکرد دنیوی خود با پوشش معنوی - آباء کلیسا - پروتستان‌ها

(۴) دنیاگرایی در سطح زندگی و عمل - رقیبان دنیاطلب کلیسا - پروتستان‌ها

۹۶- کدام گزینه درباره اصطلاح «کشورهای توسعه‌یافته و توسعه‌نیافته» درست است و درباره «فعالیت‌های دنیای غرب در جهت مقابله با جهان اسلام» نادرست

است؟

(۱) کشورهای توسعه‌یافته، الگوی کشورهای دیگرند و سایر کشورها باید مسیر آن‌ها را ادامه دهند. - ایجاد اختلافات فرقه‌ای و مذهبی برای تضعیف جهان اسلام

(۲) نقش مرکزی کشورهای ثروتمند و صنعتی - تبلیغ معنویت‌های کاذب و سکولار در کشورهای غربی

(۳) نقش مرکزی کشورهای ثروتمند و صنعتی - ارائه تفسیرهای سکولار از اسلام از طریق سازماندهی و شکل‌دهی جریان‌های تروریستی وهابی

(۴) کشورهای توسعه‌یافته، الگوی کشورهای دیگرند و سایر کشورها باید مسیر آن‌ها را ادامه دهند. - ارائه تصویری خشن و غیرعقلانی از فرهنگ اسلام از طریق محاصره و تحریم اقتصادی

۹۷- فرایند شکل‌گیری پیوند قدرت با تجارت، سرمایه و صنعت از مراحل تکوین نظام نوین جهانی، کدام است؟

(۱) زوال تدریجی قدرت کلیسا ← حاکمیت فئودال‌ها ← انقلاب فرانسه ← ظهور دولت‌های سکولار ← رشد تجارت و برده‌داری ← انتقال به مزارع اروپایی ← انتقال ثروت به جوامع آمریکایی ← جایگاه برتر فئودال‌ها در جوامع بازرگانی ← پیوند میان قدرت و ثروت و تجارت و نظم

(۲) رشد تجارت و برده‌داری ← انتقال برده‌های سیاه‌پوست آفریقایی به مزارع آمریکایی ← انتقال ثروت به جوامع اروپایی ← جایگاه برتر زمین‌داران نسبت به بازرگانان ← نیاز دولت‌ها به سرمایه و پول بازرگانان برای سود و ثروت ← نیاز بازرگانان به حمایت نظامی دولتمردان برای امنیت ← پیوند قدرت و ثروت و تجارت ← انباشت ثروت سرمایه‌داران

(۳) رشد تجارت و برده‌داری ← انتقال برده‌های سیاه‌پوست آفریقایی به مزارع آمریکایی ← انتقال ثروت به جوامع اروپایی ← جایگاه برتر بازرگانان نسبت به زمین‌داران ← نیاز دولت‌ها به سرمایه بازرگانان برای افزایش قدرت ← نیاز بازرگانان به حمایت نظامی دولتمردان برای تجارت و سود ← پیوند قدرت با ثروت و تجارت ← ظهور صنعت ← سرعت بخشیدن به انباشت ثروت سرمایه‌داران

(۴) نیاز کشورهای غربی به مواد خام و نیروی کار ارزان و بازار مصرف کشورهای غیرغربی ← تأمین منافع اقتصادی جهان غرب ← درهم شکستن مقاومت فرهنگی جوامع غیرغربی ← استفاده از مبلغان مذهبی ← نیاز دولت‌ها به افزایش ثروت ← نیاز بازرگانان به افزایش قدرت ← پیوند میان ثروت، تجارت، سرمایه و صنعت

۹۸- هر عبارت به ترتیب علت، پیامد و علت کدام گزینه است؟

- تجمع قدرت رسانه در دست صاحبان ثروت و کانون‌های صهیونیستی

- علم تجربی غربی تنها تفسیر ممکن از جهان طبیعت نیست.

- ترویج علوم انسانی غربی در کشورهای غیرغربی

(۱) مخدوش شدن ارزش‌های دموکراتیک جهان غرب - روشن شدن اینکه علم تجربی غربی دارای مبانی غیرتجربی است. - زندگی آدمی را با توجه به

ابعاد معنوی آن تعریف می‌کنند و سازمان می‌دهند و این پدیده فرهنگ‌ها را از علمی که بر پایه بنیان‌های معرفتی دینی است محروم می‌گرداند.

(۲) تضعیف ساز و کارهای دموکراسی - تفسیرهای متناسب با فرهنگ‌های دیگر نیز می‌تواند وجود داشته باشد. - نه تنها بخشی از علوم طبیعی را که

برای خدمت‌رسانی به غرب مورد نیاز است به کشورهای در حال توسعه آموزش می‌دهد بلکه دانش‌های راهبردی را هم آموزش می‌دهد.

(۳) مدیریت فرهنگ عمومی جوامع غیرغربی - اصول علم مدرن زیر سؤال رفت. - فرهنگ‌های دینی هویت خود را از نگاه غیرغربی بازنگری و ارزیابی

می‌کنند.

(۴) متزلزل ساختن هویت فرهنگی جوامع غیرغربی - روشن شدن اینکه علم تجربی دارای مبانی غیرتجربی است. - عمیق‌ترین تأثیر را در توزیع

فرهنگ غرب در جهان دارد.

۹۹- هر یک از عبارت‌های زیر ویژگی چه کسانی است؟

- ناگزیر بود خود را در زمره خدایان معرفی کند تا بتواند موقعیت و رفتار ظالمانه خود را توجیه نماید.

- با تفاسیر پروتستانی از دین، در گسترش فرهنگ سکولار در فرهنگ عمومی غرب نقش داشت.

- در چارچوب بنیان‌های فرهنگ غرب به حل چالش‌های جامعه خود می‌پرداخت.

- از نظر او جهان متجدد در جهت برخورداری از زندگی دنیوی و تسلط انسان بر این عالم گام برمی‌دارد.

(۱) فرعون - ژان کالون - ماکس وبر

(۲) آباء کلیسا - دکارت - روسو - ماکس وبر

(۳) فرعون - مارتین لوتر - ماکس وبر - ماکس

(۴) آباء کلیسا - روسو - ماکس - دکارت

۱۰۰- پاسخ پرسش‌های زیر به ترتیب کدام است؟

- چه چیزی دولتمردان کشورهای اسلامی را مجذوب کشورهای غربی می‌ساخت؟

- کدام حزب، بیداری را در گذر از فرهنگ اسلامی می‌دانستند؟

- تفاوت جنبش عدالتخانه و جنبش تنباکو چیست؟

(۱) قدرت سیاسی و جاذبه‌های فرهنگی کشورهای غربی - نسل اول منورالفکران - جنبش عدالتخانه مربوط به اصلاح رفتار اما جنبش تنباکو مربوط

به اصلاح ساختار بود.

(۲) قدرت نظامی و جاذبه‌های دنیوی کشورهای غربی - روشنفکران چپ - جنبش تنباکو نوعی فعالیت رقابت‌آمیز اصلاحی اما جنبش عدالتخانه یک

انقلاب اجتماعی بود.

(۳) قدرت سیاسی و جاذبه‌های دنیوی کشورهای غربی - نسل اول منورالفکران - جنبش تنباکو مربوط به اصلاح رفتار بود اما جنبش عدالتخانه

علاوه بر اصلاح رفتار به دنبال اصلاح ساختار نیز بود.

(۴) قدرت اقتصادی و جاذبه‌های فرهنگی کشورهای غربی - روشنفکران چپ - جنبش تنباکو مربوط به اصلاح رفتار بود ولی جنبش عدالتخانه ساختار

سیاسی جامعه را تغییر می‌داد.

کل کتاب

اگر به سؤال‌های ۹۱ تا ۱۰۰ پاسخ نداده‌اید، به سؤال‌های ۱۰۱ تا ۱۱۰ پاسخ دهید.

جامعه‌شناسی (۱)

۱۰۱- به ترتیب پاسخ سؤالات زیر در کدام گزینه آمده است؟

- کدام عامل پدیده‌های اجتماعی جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی را ضروری می‌سازد؟

- چرا پرسش «چرا چنین کاری کردی؟» را می‌توان از هر کنشگری پرسید؟

- لزوم رعایت ادب به کدام مفهوم اشاره دارد؟

(۱) ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی - فعالیت انسان با قصد و هدف خاصی انجام می‌شود. - ارزش اجتماعی

(۲) تعلیم و تربیت - انسان‌ها با توجه به معنای کنش خود، آن را انجام می‌دهند. - کنش اجتماعی

(۳) کنش اجتماعی - انسان‌ها با توجه به معنای کنش خود، آن را انجام می‌دهند. - پدیده اجتماعی

(۴) ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی - فعالیت انسان با قصد و هدف خاصی انجام می‌شود. - هنجار اجتماعی

۱۰۲- به ترتیب هر یک از موارد زیر به کدام مفهوم اشاره دارد؟

- تأثیر جهان طبیعی بر جهان اجتماعی

- عامل فروپاشی جهان اجتماعی و دگرگونی آن

- شکل‌گیری جهان اجتماعی

(۱) دگرگونی کنش‌های انسان با شناخت خداوند - ناتوانی یک نسل در حفظ فرهنگ - مجموعه پدیده‌های اجتماعی

(۲) ابداع فئات - ناتوانی یک نسل در حفظ فرهنگ - مجموعه پدیده‌های اجتماعی

(۳) آلودگی هوا - عدم انتقال وراثتی فرهنگ به نسل بعد - پیامدهای کنش‌های اجتماعی

(۴) ساخت انبارها و سیلوها برای مقابله با خشکسالی - عدم انتقال وراثتی فرهنگ به نسل بعد - فرهنگ جامعه

۱۰۳- هر یک از پدیده‌های زیر در کدام قسمت نمودار قرار می‌گیرند؟

- کشور

- سفره هفت‌سین

- عدالت

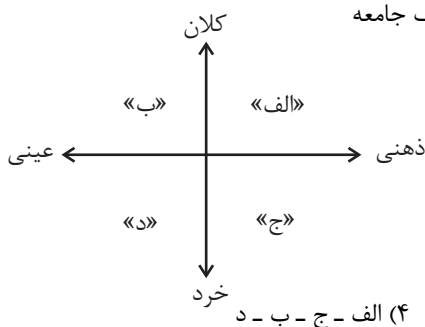
- تصور یک گل زیبا

(۱) ب - د - ج - الف

(۲) ب - د - الف - ج

(۳) الف - ب - ج - د

(۴) الف - ج - ب - د

۱۰۴- پاسخ هر یک از سؤالات زیر به ترتیب کدام است؟

- تفاوت‌هایی که میان جهان‌های اجتماعی مختلف وجود دارند، از کدام نوع‌اند؟

- عمیق‌ترین لایه جهان اجتماعی کدام است؟

- منع انسان از تناول گیاهان و حیوانات، از محدودیت‌های کدام جهان است؟

(۱) تفاوت‌هایی که به حوزه نمادها و هنجارها باز می‌گردد. - باور و اعتقاد انسان به اصل جهان - جهان سکولار

(۲) تفاوت‌هایی که به ارزش‌های کلان باز می‌گردد. - باور و اعتقاد انسان به اصل جهان - جهان سکولار

(۳) تفاوت‌هایی که به حوزه نمادها و هنجارها باز می‌گردد. - عقاید کلانی که بر ارزش‌های اجتماعی تأثیر می‌گذارند. - جهان اساطیری

(۴) تفاوت‌هایی که به ارزش‌های کلان باز می‌گردد. - عقاید کلانی که بر ارزش‌های اجتماعی تأثیر می‌گذارند. - جهان اساطیری

۱۰۵- به ترتیب هر یک از موارد «ثروتمند، خوش‌اندام و اسپانیایی» به کدام ویژگی‌های هویتی اشاره دارد؟

(۱) متغیر، اجتماعی و انتسابی - اجتماعی، انتسابی و ثابت - اجتماعی، اکتسابی و ثابت

(۲) اکتسابی، متغیر و اجتماعی - متغیر، اکتسابی و فردی - اجتماعی، انتسابی و ثابت

(۳) اجتماعی، ثابت و اکتسابی - فردی، متغیر و اکتسابی - اجتماعی، متغیر و انتسابی

(۴) متغیر، اجتماعی و اکتسابی - فردی، انتسابی و متغیر - اکتسابی، فردی و متغیر

۱۰۶- پاسخ هر یک از سؤالات زیر به ترتیب کدام است؟

- چه زمانی قدرت، مشروعیت دروغین دارد؟

- مطابق نظر فارابی جامعه‌ای که در آن اقلیت براساس خواست و میل شخصی حاکم حکومت می‌کند، چه نوع حکومتی است؟

- تغییرات اجتماعی عمیق و کلان را چه می‌نامیم؟

(۱) زمانی که مبتنی بر ایدئولوژی‌های ساختگی بشر باشد. - تغلبیه - بحران هویت

(۲) زمانی که تبعیت از آن با میل و اراده افراد نباشد. - خست - تحول اجتماعی

(۳) زمانی که مبتنی بر ایدئولوژی‌های ساختگی بشر باشد. - خست - تحول اجتماعی

(۴) زمانی که تبعیت از آن با میل و اراده افراد نباشد. - بداله - بحران هویت

۱۰۷- به ترتیب مفاهیم «نظام لیبرال دموکراسی»، «جوامع جاهلی در اندیشه فارابی» و «نظام سیاسی جمهوری اسلامی» با کدام گزینه مرتبط‌اند؟

(۱) هیچ حقیقت و فضیلت فطری و جهان‌شمولی را به رسمیت نمی‌شناسد. - براساس آرمان‌ها و ارزش‌هایی که دارند، آن‌ها را به اقسامی تقسیم می‌کند. - حضور مردم در آن تفاوتی با حضور مردم در نظام لیبرال دموکراسی ندارد.

(۲) نمی‌توان از مشروعیت حقیقی سخن گفت. - جوامعی که ارزش‌ها و آرمان‌های آن‌ها عقلانی و الهی نیست. - عقل و وحی دو وسیله شناخت ارزش‌های الهی و احکام و مقررات اجتماعی هستند و انسان‌ها مسئولیت شناخت و اجرای آن‌ها را بر عهده دارند.

(۳) با فرهنگ جهان غرب که رویکردی دنیوی به عالم هستی دارد، سازگار است. - براساس آرمان‌ها و ارزش‌هایی که دارند، آن‌ها را به اقسامی تقسیم می‌کند. - احکام و مقررات صرفاً با خواست مردم تعیین می‌شود و انسان‌ها مسئول اجرای آن‌ها هستند.

(۴) ادعا می‌کند با خواست و اراده اکثریت مردم سازمان می‌یابد. - جوامعی که ارزش‌ها و آرمان‌های آن‌ها عقلانی و وحیانی نیست. - اغلب ارزش‌ها ناظر به مسائل اجتماعی دنیوی هستند و همه آن‌ها برای انسان مباح می‌باشند.

۱۰۸- به ترتیب علت «بسط بیشتر یک فرهنگ»، «وادار شدن اندیشمندان غربی به تأمل و بازبینی نظریات پیشین خود» و «تشکیل هویت فرهنگی» کدام است؟

(۱) بر مدار حق بودن فرهنگ - کافی نبودن مبانی سکولاریسم برای پاسخ به سؤال‌های بنیادین بشر - زندگی جمعی

(۲) تعداد بیشتر عاملان و حاملان (اعضای جهان اجتماعی) فرهنگ - حیات معنوی اسلام - پدید آمدن عقاید و ارزش‌های مشترک بین مردم

(۳) دینی بودن فرهنگ - آشنایی بیشتر با اسلام - احساس نیاز افراد به یکدیگر و انتخاب زندگی در جامعه

(۴) بیشتر بودن جمعیت مریدان و پیروان آن فرهنگ - انقلاب اسلامی ایران - دخیل بودن گذر زمان و وقایع مختلف تاریخی

۱۰۹- کدام گزینه در رابطه با «قلمرو واقعی جهان اجتماعی» نادرست و در رابطه با «قلمرو آرمانی جهان اجتماعی» درست است؟

(۱) ارزش‌هایی که مردم به آن عمل می‌کنند، قلمرو واقعی جهان اجتماعی را می‌سازد. - آرمان‌های جهان اجتماعی در ارزش‌ها متبلور می‌شود.

(۲) نظام معیار جهان اجتماعی است که بسیاری کم و بیش به آن عمل می‌کنند. - آرمان اجتماعی تصور اعضای جهان اجتماعی از وضعیت مطلوب فرهنگ، سیاست، اقتصاد، خانواده و ... است.

(۳) مجموعه اهداف و ارزش‌های مشترکی را در بر می‌گیرد که اعضای یک جهان اجتماعی خواهان رسیدن به آن‌ها هستند. - اگر هنجارها و اعمال خود را براساس عقاید و ارزش‌ها سامان دهیم، آن‌ها را به قلمرو آرمانی وارد می‌کنیم.

(۴) شامل ارزش‌هایی است که مردم یک جامعه از آن جانب‌داری می‌کنند و رعایت آن‌ها را لازم می‌دانند. - با عمل به عقاید و ارزش‌های حقیقی، آن‌ها را به قلمرو آرمانی خود وارد می‌کنیم.

۱۱۰- به ترتیب، صحیح یا غلط بودن موارد زیر در کدام گزینه به درستی ذکر شده است؟

- جامعه آپارتاید، تحرک اجتماعی سعودی را تنها برای کسانی ممکن می‌سازد که منابع ثروت را در اختیار دارند.

- مسدود بودن راه ارتقا و تحرک اجتماعی سعودی را انسداد اجتماعی می‌گویند.

- هویت ایرانی قبل از ظهور اسلام، هویتی توحیدی، دینی و در مواردی آمیخته با اساطیر بود.

- از نظر جوامعی که علم را به دانش تجربی محدود می‌کنند، عقاید و ارزش‌های اجتماعی، پدیده‌هایی هستند که صرفاً در قلمرو آرمانی یا واقعی جوامع انسانی پدید می‌آیند و ما فقط می‌توانیم پیامدهای تاریخی و اجتماعی آن‌ها را ارزیابی کنیم و راهی برای داوری درباره حق و باطل بودن آن‌ها نداریم.

(۴) ص - غ - غ - ص

(۳) غ - ص - ص - غ

(۲) ص - ص - ص - غ

(۱) غ - ص - ص - ص

آزمون ۹ دی ماه ۱۴۰۱

دوازدهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش‌آموزان در هر رده‌ی تراز ی به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
	۴۰۰۰	۴۷۵۰	۵۵۰۰	۶۲۵۰	۷۰۰۰	
عربی زبان قرآن	۱	۲	۳	۵	۶	
تاریخ و جغرافیا	۱	۲	۴	۶	۷	
فلسفه و منطق	۱	۲	۳	۴	۶	

مدت پاسخ‌گویی: ۵۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۸۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	وضعیت پاسخ‌گویی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	عربی زبان قرآن (۱)	اجباری	۱۰	۱۱۱	۱۲۰	۱۰
۲	عربی زبان قرآن (۲)	انتخابی	۱۰	۱۲۱	۱۳۰	۱۰
	عربی زبان قرآن (۱)			۱۳۱	۱۴۰	
۴	تاریخ و جغرافیا (۱)	اختیاری	۱۰	۱۴۱	۱۵۰	۱۰
	تاریخ و جغرافیا (۲)			۱۵۱	۱۶۰	
۶	منطق	اجباری	۱۰	۱۶۱	۱۷۰	۱۰
۷	فلسفه یازدهم	انتخابی	۱۰	۱۷۱	۱۸۰	۱۰
	منطق			۱۸۱	۱۹۰	
۸	منطق		۱۰	۱۸۱	۱۹۰	۱۰

کل کتاب

پاسخ گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

عربی زبان قرآن (۱)

■ عین الأنسب للجواب عن الترجمة أو المفهوم من أو إلى العربية (۱۱۱ - ۱۱۵)

۱۱۱- ﴿ وَ هُوَ الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَ يَعْفُو عَنِ السَّيِّئَاتِ وَ يَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ ﴾: و او کسی است که ...

- ۱) توبه بندگان را قبول می‌کند و از بدی‌ها در می‌گذرد و آن‌چه را انجام می‌دهند، می‌داند!
- ۲) توبه را از بندگان خویش می‌پذیرد و از بدی‌ها در می‌گذرد و آن‌چه را انجام می‌دهید، می‌داند!
- ۳) توبه عبادت‌کنندگان را می‌پذیرد و از بدی‌های آن‌ها در می‌گذرد و آن‌چه را انجام می‌دهید، می‌داند!
- ۴) توبه را از عبادت‌کنندگان خود قبول می‌کند و از بدی‌ها در می‌گذرد و هر آن‌چه را انجام می‌دهند، می‌داند!

۱۱۲- « أشجار الحديقة الخضراء تُعطي ثمرة يصدر قسم منها إلى بعض البلدان المتقدمة! »:

- ۱) درختان باغ سرسبز، میوه‌ای می‌دهند تا برخی از آن به سایر کشورهای پیشرفته صادر گردد!
- ۲) درختان سرسبز باغ، میوه‌ای می‌دهند که قسمتی از آن به بعضی کشورهای پیشرفته صادر می‌شود!
- ۳) درختانی سرسبز از باغ، میوه‌ای می‌دهند که بخشی از آن را به بعضی کشورهای پیشرفته صادر کنند!
- ۴) درخت‌های سرسبز باغ، میوه‌ای می‌دهند که برخی از آن به بخشی از کشورهای پیشرفته صادر می‌گردد!

۱۱۳- عین الصحیح:

- ۱) أذهب إلى الصيدلي حتى أهني الأدوية! : به داروخانه می‌روم تا داروها را تهیه کنم!
- ۲) ينقل النفط بواسطة الأنابيب عبر المنحدرات! : نفت به واسطه لوله‌ها از طریق پالایشگاه‌ها منتقل می‌گردد!
- ۳) هل يمكن للبشر أن يستعين بالبكتيريا المضيفة لإنارة المدن! : آیا برای انسان امکان‌پذیر است که برای نورانی ساختن شهرها، از باکتری نورانی کمک بگیرد!
- ۴) اشترينا شرفاً و سريراً من سوق طهران! : ما از بازار تهران یک ملافه و یک بالش خریدیم!

۱۱۴- « ما مسلمانيهم و باید از مظلومان جهان دفاع کنیم! »:

- ۱) نحنُ مُسلمان و يجب علينا أن نُدافع عن مَظلومين العالم!
- ۲) نحنُ مُسلمون و علينا أن نُدافع عن المَظلوم في العالم!
- ۳) نحنُ مُسلمون و علينا أن نُدافع عن مَظلومي العالم!
- ۴) نحنُ مُسلم و الدِّفاع عن المَظلومين واجب علينا!

۱۱۵- عین غیر المناسب (في المفهوم):

- ۱) يومٌ لك و يومٌ عليك! : در همیشه روی یک پاشنه نمی‌چرخد!
- ۲) ﴿ لا يَكَلِّفُ اللهُ نَفْساً إِلاَّ وُسْعَهَا ﴾: خدا سرما را به اندازه بالاپوش می‌دهد!
- ۳) ثمرة العلم إخلاص العمل! : بارِ درخت علم ندانم به جز عمل!
- ۴) ﴿ لَكُمْ دِينُكُمْ وَ لِي دِينِي ﴾: گر تو نیکی مرا چه فایده ز آن و ر بدم من، تو را از آن چه زیان!

١١٦- عَيْنِ الْخَطِّ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ: «لَا يَنْتَفِعُ بِالْعُدْوَانِ أَحَدٌ وَعَلَيْنَا أَنْ نُوَكِّدَ عَلَى الصَّدَاقَةِ مَعَ الْآخِرِينَ!»

- (١) لَا يَنْتَفِعُ: فعل مضارع لِلنَّفْيِ - مزيد ثلاثي (من باب افتعال) / فعل و فاعله «أحد» و مرفوع
- (٢) نُوَكِّدُ: فعل مضارع (ماضيهِ: أَكَدُّ و مصدره: تَأَكَّدُ) - للمتكلم / فعل و فاعل و الجملة فعلية
- (٣) الْعُدْوَانِ: اسم - مثنى لِلْمَذْكَرِ، مفردهِ: «عدو» - معرب - معرفة / مجرور بحرف الجرّ
- (٤) الْآخِرِينَ: اسم - جمع، مفردهِ: «الآخر» - معرب / مضاف إليه و مجرور بـ «الياء»

١١٧- عَيْنِ الْخَطِّ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ:

- (١) خُلِقَ اللَّيْلُ وَ النَّهَارُ لِتَعْبُدُوا رَبَّكُمْ!
- (٢) الطَّائِرُ فَوْقَ الشَّجَرَةِ يُغَرِّدُ فِي كُلِّ الْأَحْوَالِ!
- (٣) كَانَ الطُّلَّابُ يَنْتَظِرُونَ خَلْفَ بَابِ الصَّفِّ!
- (٤) شَاهَدْتُ أَصْدِقَائِي فِي الطَّرِيقِ وَ ذَهَبْنَا جَمِيعاً نَحْوَ الْمَدْرَسَةِ!

١١٨- عَيْنِ الْجَمْعِ يُتْرَجَمُ مَفْرَداً:

- (١) هُنَاكَ مَرْضَى فِي الْمَسْتَشْفَى، كَأَنَّهُمْ أَرْبَعَةٌ وَ خَمْسُونَ مَرِيضاً!
- (٢) الذَّرَاتُ تَتَشَكَّلُ مِنْ جَزَائِنِ إِثْنَيْنِ: نَوَاةِ الذَّرَّةِ وَ الْإِلِكْتْرُونِ!
- (٣) يَقُولُ شُرَّاحُ الْعَالَمِ: أَنَشَدَ حَافِظُ أَلْفِ غَزَلٍ فِي دِيْوَانِهِ!
- (٤) شَاهَدَ زَمَلَانِي تِسْعَةَ كُتُبٍ تَارِيخِيَّةٍ فِي تِلْكَ الْمَكْتَبَةِ!

١١٩- عَيْنِ الْمَفْعُولِ مَبْنِيّاً:

- (١) قَرَأَ هَذَا الطَّالِبُ الْمُجَدِّ قَصِيدَةَ رَائِعَةٍ!
- (٢) بَلَّغَنِي نَبَأَ عَظِيمٍ أَمْسَ فَأَحْضَرُ صَدِيقِي فَوْرًا!
- (٣) بَعْدَ سَمَاعِ الصَّوْتِ الْمَهِيْبِ إِبْتَعَدْنَا عَنِ مَنَاطِقَةِ الْخَطَرِ!
- (٤) سَرَقَ أَمْوَالِ النَّاسِ مَنْ كَانَتْ لَهُ أَمْلاكَ وَاسِعَةٌ فِي بِلَادٍ أُخْرَى!

١٢٠- عَيْنِ مَا فِيهِ نَائِبُ الْفَاعِلِ:

- (١) قُلْتُ لِأَبِي: هَذَا أَجْمَلُ فُنْدُقٍ قَدْ لَبِثْنَا فِيهِ!
- (٢) ذَكَرَ فِي الْمَجْلِسِ اسْمَ رَجُلٍ لَا يَعْرِفُهُ أَحَدٌ!
- (٣) أَغْلَقْتُ كُلَّ يَوْمٍ بَابَ الْمَدْرَسَةِ بَعْدَ ذَهَابِ التَّلَامِيذِ!
- (٤) صُنِعَ هَذَا السَّوَارِ الْعَتِيقِ يَرْجِعُ إِلَى الْقَرْنِ الْعَاشِرِ!

کل کتاب

در این بخش، از میان سؤالات عربی (۲) و عربی (۱) تنها یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سؤال‌های (۱۲۱ تا ۱۳۰) «یا» به سؤال‌های (۱۳۱ تا ۱۴۰) پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

عربی زبان قرآن (۲)

■ عَيْنِ الْأَصْحٰ وَ الْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجَمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۱۲۱ - ۱۲۵)

۱۲۱- «دَعُ شَاتِمَكَ مُهَانًا تُرْضِي الرَّحْمَنَ وَ تُسَخِّطُ الشَّيْطَانَ وَ تُعَاقِبُ عَدُوَّكَ!»:

- (۱) اگر دشنام‌دهنده‌ها را پست رها کنی، خدای بخشنده را راضی کرده و شیطان را عصبانی و دشمنت را کیفر داده‌ای!
- (۲) دشنام‌گویی را خوار رها کن تا خدای رحمان را راضی و اهریمن را خشمگین و دشمن خویش را مجازات کنی!
- (۳) دعا کن دشنام‌گویی خوار شود تا خدای رحمان را خشنود و شیطان را عصبانی و دشمن را کیفر کرده باشی!
- (۴) دشنام‌گویی پستت را رها کن تا خداوند بخشاینده راضی و اهریمن خشمگین‌تر و دشمن تو مجازات شود!

۱۲۲- «إِنْ فَتَحَ السِّنْجَابَ غِشَائِهِ الْخَاصَّ إِسْتَطَاعَ أَنْ يُطَيِّرَ أَكْثَرَ مِنْ مِئَةِ وَ خَمْسِينَ قَدَمًا فِي الْقَفْزَةِ الْأُولَى!»:

- (۱) چنانچه پرده خاص سنجاب باز گردد می‌تواند در پرش اول یکصد و پنجاه گام بیشتر پرواز کند!
- (۲) اگر سنجاب پرده خاصش را باز کند می‌تواند بیشتر از صد و پنجاه قدم در اولین پرش پرواز کند!
- (۳) سنجاب اگر پرده خاص خود را باز کرد توانایی پرواز بیش از صد و پنجاه گام در یک پرش را دارد!
- (۴) وقتی سنجاب پرده خاصش را باز کند می‌تواند در پرش اول خود بیشتر از صد و پنجاه قدم پرواز کند!

۱۲۳- «جَاءَ عَدِيٌّ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ (ص) وَ أَسْلَمَ وَ أَسْلَمَتْ أُخْتُهُ أَيْضًا وَ بَعْدَ إِسْلَامِهِمَا قَبِيلَةُ طِيٍّ كَلَّمَهُمْ أَسْلَمُوا بَعْدَ إِطْلَاقِ

أَسْرَاهُمْ!»: عَدِيٌّ ...

- (۱) نزد رسول خدا (ص) آمد و مسلمان شد و خواهرش هم مسلمان شد و پس از آن‌ها قبیله طيء بعد از آزادی اسیران مسلمان شدند!
- (۲) پیش رسول خدا (ص) آمد و مسلمان شد و خواهر او نیز مسلمان شد و بعد از مسلمان شدنشان قبیله طيء همگی بعد از آزاد کردن اسیرانشان اسلام آوردند!
- (۳) به سوی پیامبر (ص) رفت و او و خواهرش مسلمان شدند و پس از مسلمان شدن آنان تمام قبیله طيء هم مسلمان شدند و سپس اسیران آنان آزاد گردیدند!
- (۴) نزد پیامبر (ص) رفت و او و خواهرش با هم اسلام آوردند و بعد از اسلام آوردن آنان قبیله طيء همگی مسلمان شدند تا اسیرانشان را آزاد کردند!

۱۲۴- عَيْنِ الْخَطَأِ:

(۱) رأيتُ طالباً في المدرسة كنتُ قد رأيتُهُ في الأسبوع الماضي!: دانش‌آموزی را در مدرسه دیدم که هفته گذشته او را دیده بودم!

(۲) لِنَعْلَمَ أَنْ يَجِبَ عَلَيْنَا أَلَّا نَحْرَفَ عَنِ الطَّرِيقِ الصَّحِيحِ!: باید بدانیم که بر ماست که از مسیر درست منحرف نشویم!

(۳) كانتِ الْمُعَلِّمَةُ قَدْ قَالَتْ لَهَا أَنَّهَا رَسَبَتْ فِي امْتِحَانَاتِهَا!: معلّم به او گفته بود که او در امتحانات خود مردود گشته است!

(۴) أَلَمْ تَعْلَمُوا أَنَّ الصَّادِقَ يَنَالُ أَكْثَرَ مِمَّا نَالَهُ الْكَاذِبُ بكَذِبِهِ!: آیا ندانستید که راستگو چیزی را به دست می‌آورد که دروغگو با دروغ خویش بدان نرسیده است!

۱۲۵- عَيْنِ الْخَطَأِ عَنِ الْمَفْهُومِ التَّالِي:

«العالم بلا عمل كالشجر بلا ثمر!»

(۱) العلم وحده لا يكفي لكن العلم مع العمل يُفيد الإنسان!

(۲) چو علمت بی عمل باشد سفیاهی چو با علمت عمل باشد فقیهی!

(۳) عالم بی عمل به چه ماند به زنبور بی عسل!

(۴) تَعَلَّمُوا الْعِلْمَ، فَإِنَّ تَعَلَّمَهُ حَسَنَةً وَ طَلَبَهُ عِبَادَةً!

۱۲۶- عَيْنُ الْخَطِّ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ: «لِيَحْصُلَ مُنْتَجَاتُ أَكْثَرِ اسْتِخْدَامِ الْمَصْنَعِ عَمَلًا حَافِظِينَ وَ مُجَدِّينَ!»

(۱) يَحْصُلُ: فعل مضارع - للمفرد المذكر الغائب - مصدره (حُصُول) / معناه يعادل المضارع الالتزامي؛ الجملة فعلية

(۲) أَكْثَرَ: مفرد مذكر - اسم تفضيل من مصدر (إِكْثَار) - معرفة / صفة أو نعت للموصوف أو المنعوت

(۳) اسْتِخْدَمَ: فعل ماض - حروفه الزائدة (ا، س، ت)، مصدره: اسْتِخْدَام - متعد / فاعله «الْمَصْنَعُ»

(۴) عَمَلٌ: جمع تكسير أو مُكَسَّر - اسم فاعل من: عَمَلَ - نكرة / مفعول و منصوب

۱۲۷- عَيْنُ الْخَطِّ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ:

(۱) فِي الْمَرَّةِ الرَّابِعَةِ ارْتَفَعَ الْمَوْجُ وَ الشَّابُّ يَنْظَاهِرُ بِالْعَرَقِ!

(۲) أَرْسَلَهَا وَالِدُهَا إِلَى مُؤَسَّسَةِ اجْتِمَاعِيَّةٍ لِلْمُعَوِّقِينَ!

(۳) لِسَانُ نَقَّارِ الْحَشَبِ يَدُورُ دَاخِلَ جُمُجْمَتِهِ!

(۴) الْكَأْسُ إِنَاءٌ يُشْرَبُ بِهِ الْمَاءُ أَوْ الشَّاي!

۱۲۸- « أَفْكَارِنَا السَّيِّئَةُ فِي الْحَيَاةِ! »؛ عَيْنُ الْخَطِّ لِلْفَرَاعِينَ (بِالنَّظَرِ إِلَى الْمَعْنَى):

(۱) نُحَارِبُ - حَتَّى نَنْجَحَ (۲) حَارَبْنَا - كِي نَنْجَحَ

(۳) لِنُحَارِبُ - لِنَنْجَحَ (۴) حَارَبْنَا - وَ نَجَحْنَا

۱۲۹- عَيْنُ فِعْلًا مُضَارِعًا لَيْسَ مَعْنَاهُ مَاضِيًا:

(۱) الْيَوْمَ أَنَا بَحْتُّ عَنْ كِتَابِ تَلْمِيذٍ يَجْلِسُ خَلْفِي فِي الصَّفِّ!

(۲) أَصْدِقَائِي لَمْ يَجْتَهِدُوا فِي دُرُوسِهِمْ فَلِهَذَا لَمْ يَصِلُوا إِلَى آمَالِهِمْ!

(۳) كَانَتْ الْبِنَاتُ فِي الْقَدِيمِ يَتَعَلَّمْنَ أَفْضَلَ الْأَعْمَالِ مِنْ أُمَّهَاتِهِنَّ!

(۴) لَيْتَ كُلَّ طَالِبٍ يَعِيشُ فِي الْبِلَادِ يَحْصِلُ عَلَى مَهْنَةٍ مُنَاسِبَةٍ!

۱۳۰- عَيْنُ اسْمِ إِشَارَةٍ إِذَا حُذِفَ لَا يَنْتَبِرُ مَعْنَى الْجُمْلَةِ:

(۱) هَذَا يَوْمٌ يُرِيدُ الطَّلَابُ الذَّهَابَ إِلَى السِّيَاحَةِ الْعِلْمِيَّةِ فِيهِ!

(۲) هَؤُلَاءِ تَلَامِيذُ اسْتَطَاعُوا التَّعَرُّفَ عَلَى الْمَشْكَلاتِ الدَّرَاسِيَّةِ!

(۳) رَأَيْتُ طَائِرًا يَنْقُرُ جِذْعَ الشَّجَرَةِ، سُمِّيَ هَذَا الطَّائِرُ بِنَقَّارِ الْحَشَبِ!

(۴) هَلْ تَعْلَمُ أَنَّ هَؤُلَاءِ طُلَّابٌ صَارُوا عَالِمِينَ بَعْدَ تَخْرُجِهِمْ مِنَ الْجَامِعَةِ!

کل کتاب

اگر به سؤال‌های ۱۲۱ تا ۱۳۰ پاسخ نداده‌اید، به سؤال‌های ۱۳۱ تا ۱۴۰ پاسخ دهید.

عربی زبان قرآن (۱)

■ عَيْنِ الْأَصْحَاحِ وَالْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۱۳۱ - ۱۳۵)

۱۳۱- ﴿يَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا﴾:

- (۱) در آفرینش آسمان و زمین فکر می‌کنند، خداوندا این را بیهوده نیافریدی!
- (۲) در خلقت آسمان‌ها و زمین در اندیشه‌اند، پروردگارا این باطل را تو نیافریدی!
- (۳) اندیشه می‌کنند در آفرینش آسمان‌ها و زمین، پروردگارا این را بیهوده نیافریدی!
- (۴) درباره آفرینش آسمان‌ها و زمین می‌اندیشند، پروردگارا ما این را بیهوده خلق نکرده‌ایم!

۱۳۲- «لِلْأَسْمَاكِ خَلْقَةٌ غَرِيبَةٌ، يُنِيرُ ضَوْؤُهُ عُيُونَ بَعْضِ هَذِهِ الْأَسْمَاكِ الْبَيْئَةِ عَلَى عُمُقِ مَائِي مِتْرًا!»:

- (۱) برای ماهیان، آفرینش شگفتی است، روشنایی چشم بعضی از این ماهیان در عمق دویست متر، به محیط نور می‌دهد!
- (۲) آفرینش ماهیان، عجیب است، برخی از چشمان این ماهی‌ها در عمق صد متر، سبب نورانی شدن محیط می‌شود!
- (۳) ماهیان، آفرینش عجیبی دارند، نور چشمان برخی از این ماهیان در عمق دویست متر، محیط را روشن می‌کند!
- (۴) ماهی‌ها، خلقت عجیبی دارند، نور چشم‌های این ماهی‌ها در عمق صد متر، محیط را روشن می‌کند!

۱۳۳- «تَغْسَلُ الدَّلَافِينُ أَجْسَامَهَا بِمِيَاهِ الْبِحَارِ وَ هَذَا الْعَمَلُ يُؤَدِّي دَوْرًا مُهِمًّا فِي الْوَقَايَةِ مِنْ إِبْتِلَائِهَا بِالْأَمْرَاضِ الْمُخْتَلِفَةِ!»:

- (۱) دلفین‌ها اجسام خود را با آب‌های دریاها می‌شویند و این کار، نقش مهمی در عدم ابتلای آن‌ها به انواع بیماری‌ها ایفا می‌کند!
- (۲) دلفین‌ها تشنه را در آب دریاها شست و شو می‌دهند و این عمل، نقشی مهم در پیشگیری از مبتلا شدن آن‌ها به بیماری‌های مختلف ایفا می‌کند!
- (۳) شستن جسم دلفین‌ها در آب‌های دریاها، نقشی مهم در پیشگیری از ابتلای آن‌ها به بیماری‌های گوناگون ایفا می‌کند!
- (۴) دلفین‌ها بدن‌های خود را با آب‌های دریاها می‌شویند و این کار، نقش مهمی در پیشگیری از ابتلای آن‌ها به بیماری‌های گوناگون ایفا می‌کند!

۱۳۴- عَيْنِ الْخَطَأِ:

- (۱) فِي هَذِهِ الْمِنْطَقَةِ عَجَائِبُ مَخْلُوقَاتِ اللَّهِ كَثِيرَةٌ! شِغْفَتِي هِيَ مَخْلُوقَاتِ خِدَاوْنِدِ فِي هَذِهِ الْمِنْطَقَةِ زِيَادَةً!
- (۲) بَيْعُ هَذِهِ الْأَدْوِيَةِ دُونَ وَصْفَةِ الطَّبِيبِ غَيْرُ مَسْمُوحٍ لَنَا! فَرُوشِ هَذِهِ الدَّارُوهَا بَدُونَ نَسْخَةِ پِزْشَكِ بَرَايِ مَا مَجَازٌ نَيْسَتْ!
- (۳) قَدْ أَعْجَبْتِي الدَّلَافِينُ الَّتِي تَسْتَطِيعُ أَنْ تُنْقِذَ إِنْسَانًا مِنَ الْغَرَقِ فِي الْبَحْرِ! مَرَا بِيهِ شِغْفَتِي أَوْرَدَهْ أُنْدِ دَلْفِينِ هَايِي كِي مِي تَوَانَنْدِ يَكُ إِنْسَانٍ رَا اَزْ غَرَقِ شَدَنْ دَرِ دَرِيَا نَجَاتِ دَهَنْدِ!
- (۴) لِلْغَرَابِ صَوْتٌ يُحَدِّرُ بِهِ الْحَيَوَانَاتِ الْأُخْرَى لِتَبْتَعِدَ عَنِ الْمِنْطَقَةِ الْخَطِرِ بِسُرْعَةٍ! كَلَاغِ صَدَائِي دَارْدُ كِي بَا أَنْ دِيْغَرِ حَيَوَانَاتِ رَا آغَا مِي كَنْدِ تَا زُودِ خُودِ رَا اَزْ مِنْطَقَةُ خَطِرِ دُورِ كَنْدِ!

۱۳۵- «كُشْتِي أَي كِي دَرِ طُوفَانِ شَكْسْتِهْ شَدِ بِيهِ وَسِيلَةُ يِدِكْ كَشِ بَزْرِكْ بِيهِ سُوِيْ بَنْدَرِ حَرَكْتِ دَادِهْ مِي شُودَا!»:

- (۱) السَّفِينَةُ الَّتِي إِنَّكَسَرَتْ فِي الْعَاصِفَةِ تُحَرِّكُ بِالْقَاطِرَةِ الْكَبِيرَةِ نَحْوَ الْمِيْنَاءِ!
- (۲) السَّفِينَةُ الَّتِي كُسِرَتْ فِي الْعَاصِفَةِ تَتَحَرَّكُ بِالْقَاطِرَةِ الْعَظِيمَةِ نَحْوَ الْمِيْنَاءِ!
- (۳) تُحَرِّكُ عَلَى الْقَاطِرَةِ الْعَظِيمَةِ السَّفِينَةُ الَّتِي كُسِرَتْ فِي الرِّيَاحِ إِلَى الْمِيْنَاءِ!
- (۴) تَتَحَرَّكُ بِالْقَاطِرَةِ الْكَبِيرَةِ السَّفِينَةُ الَّتِي إِنَّكَسَرَتْ فِي الْعَاصِفَةِ إِلَى الْمِيْنَاءِ!

١٣٦- عَيْنِ الصَّحِيحِ عَنِ مَفْهُومِ الْكَلِمَةِ:

- (١) الْمَوَاطِنُ: الشَّخْصُ الَّذِي يَعِيشُ مَعَنَا فِي بِلَدٍ وَاحِدٍ!
- (٢) الْأَعْصَارُ: رِيحٌ شَدِيدَةٌ تُخَرِّبُ الْأَمَاكِنَ الَّتِي فِي مَسِيرِهَا!
- (٣) الْإِمْطَارُ: هِيَ الْمِيَاهُ الَّتِي تَنْزَلُ مِنَ السَّمَاءِ وَ مُفْرَدُهَا الْمَطْرُ!
- (٤) الْمَحَطَّاتُ: هِيَ الْأَمَاكِنُ الَّتِي تُبْنَى لِلْأُمُورِ الْمُخْتَلِفَةِ وَ مُرَادُفُهَا الْمَوَاقِفُ!

١٣٧- عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ:

- (١) أَرَبَعَةٌ وَ خَمْسُونَ مِنَ الطُّلَّابِ يَحْضُرُونَ فِي إِمْتِحَانِ الْقَبُولِ!
- (٢) تَتَجَمَّعُ الدَّلَافِينُ حَوْلَ سَمَكَةِ الْقَرَشِ بَعْدَ مُشَاهَدَتِهَا فِي الْبَحْرِ!
- (٣) يَصِيدُ الصَّيَّادُونَ الْحَيَوَانَاتِ الْمُفْتَرِسَةَ بَعْدَ أَنْ يُشَاهِدُوهَا فِي الْغَابَةِ!
- (٤) هَؤُلَاءِ الرِّيَاضِيُّونَ سَوْفَ يَتَنَافَسُونَ فِي الْأَلْعَابِ الْاُولمبِيَّةِ فِي الْعَامِ الْمُسْتَقْبَلِ!

١٣٨- عَيْنِ الصَّحِيحِ إِذَا صَارَ الْفِعْلُ مَجْهُولًا فِي: «كَانَ الْإِنْسَانُ يَجْمَعُ النِّقْطَ مِنْ سَطْحِ الْأَرْضِ!»

- (١) كَانَ الْإِنْسَانُ يَجْمَعُ مِنْ سَطْحِ الْأَرْضِ!
- (٢) كَانَ النِّقْطُ يَجْمَعُ مِنْ سَطْحِ الْأَرْضِ!
- (٣) كَانَ جَمْعُ النِّقْطِ مِنْ سَطْحِ الْأَرْضِ!
- (٤) كَانَ النِّقْطُ يَجْمَعُهُ الْإِنْسَانُ مِنْ سَطْحِ الْأَرْضِ!

١٣٩- عَيْنِ مَا لَا يُوْجَدُ فِيهِ الْمَفْعُولُ (= مَفْعُولُ بِهِ):

- (١) آفَةُ الْعِلْمِ النَّسِيَانُ فَقِيدُوهُ بِالْكِتَابَةِ!
- (٢) لَعَلَّ اثْنَيْنِ مِنَ الْأَوْلَادِ يَنْجَحَانِ فِي الْمَسَابَقَةِ!
- (٣) تِلْكَ الْمَمَارَسَةُ الرِّيَاضِيَّةُ تُفِيدُ الشَّبَابَ!
- (٤) أَوَّصَلَ طَرِيقِي نَحْوَ التَّوْفِيقِ وَ أَنَا مُجْتَهِدٌ!

١٤٠- عَيْنِ مَا لَيْسَ فِيهِ نُونُ الْوَقَايَةِ:

- (١) كَتَبْتُ تَمَارِينِي فِي الْمَدْرَسَةِ وَلَمْ يَسَاعِدْنِي أَحَدٌ عَلَيْهَا!
- (٢) دَعَانِي صَدِيقِي إِلَى حَفْلَةِ مِيلَادِهِ قَبْلَ يَوْمٍ فِي الْمَطْعَمِ!
- (٣) إِذَا ظَلَمْنِي أَحَدٌ يَجِبُ أَلَّا أَقْبَلَ هَذَا الظُّلْمَ وَأُدَافِعَ عَنِ نَفْسِي!
- (٤) قُلْتُ لِأَخْتِي إِنْ تَسَكَنِي فِي الْقَرْيَةِ مَعَ إِخْوَانِي تَشْعُرِي بِالْفَرَحِ!

کل کتاب

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس اختیاری است.
در صورت پاسخ‌گویی نمره آن در کارنامه اعلام خواهد شد.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

تاریخ و جغرافیا (۱)

۱۴۱- پژوهشگر در کدام مرحله یک پژوهش تاریخی، باید از اصالت سند و جعلی نبودن آن مطمئن شود؟

- (۱) گردآوری اطلاعات
(۲) شناسایی منابع
(۳) تحلیل اطلاعات
(۴) انتخاب موضوع

۱۴۲- کدام مورد از جمله اقدامات سلسله هان در چین باستان می‌باشد؟

- (۱) یکسان نمودن عیار سکه‌ها
(۲) تکمیل دیوار بزرگ چین
(۳) گشایش جاده ابریشم
(۴) نوسازی تشکیلات اداری

۱۴۳- علت افزایش تعداد بازدیدکنندگان خارجی از آثار و مکان‌های تاریخی ایران در عصر قاجار چه بود؟

- (۱) گسترش روابط سیاسی و اقتصادی ایران و اروپا
(۲) آگاهی درباره تاریخ ایران به واسطه مورخان یونانی و رومی
(۳) خروج فعالیت‌های باستان‌شناسی از انحصار کشور فرانسه
(۴) علاقه اروپاییان به فعالیت‌های باستان‌شناسی در ایران و گسترش کاوش‌ها

۱۴۴- کدام اقدام در زمان پادشاهی خسروانوشیروان، یکی از پادشاهان مشهور ساسانی، به وقوع پیوست؟

- (۱) برانداختن حکومت اعراب لخمی در جنوب غربی ایران
(۲) انجام اصلاحات نظامی و اقتصادی جهت سامان بخشیدن به اوضاع کشور
(۳) حمایت از جنبش مزدک جهت کاهش قدرت اشراف و موبدان
(۴) مقابله با امپراتوری روم شرقی و شکست آن

۱۴۵- کدام مورد از ویژگی‌های معماری دوره اشکانی محسوب نمی‌شود؟

- (۱) ساخت بناهای دارای ایوان
(۲) رواج هنر گچ‌بری
(۳) استفاده از ترکیب آجر و کاشی
(۴) استفاده از نقاشی دیواری

۱۴۶- کل‌نگری یا دید ترکیبی در جغرافیا یادآور چیست؟

- (۱) تلاش بی‌وقفه انسان برای معلوم ساختن ناشناخته‌های جهان هستی با استفاده از علوم مختلف
- (۲) چگونگی شکل‌گیری محیط‌های جغرافیایی که حاصل روابط متقابل انسان و محیط است.
- (۳) وجود ارتباط بین جغرافیا و سایر رشته‌ها و کمک گرفتن این رشته از سایر علوم
- (۴) اهمیت این رشته در مطالعه پراکندگی پدیده‌ها در نواحی مختلف

۱۴۷- کدام یک در منطقه کوهستانی آذربایجان قرار دارند؟

الف) قله علم کوه

ب) رشته کوه قره‌داغ

ج) توده‌های کوهستانی سهند و سبلان

د) کوه بینالود

الف، ب (۴)

ج، د (۳)

ب، ج (۲)

الف، د (۱)

۱۴۸- به ترتیب کدام گزینه بیانگر ویژگی کانون‌های آبگیر فصلی و رودهای دائمی است؟

- (۱) شکل گرفتن کانون آبگیر موقت - اغلب در شرق کشور جریان دارند.
- (۲) میزان بارش و زمان آن برای تقسیم‌بندی معیار محسوب نمی‌شود - مقدار آب آن‌ها در سال‌های مختلف متفاوت و بیشتر طغیانی‌اند.
- (۳) حفظ کردن ذخیره آب از فصول سرد سال تا ابتدای ماه‌های گرم سال - تغذیه شدن از کوهستان‌های بلند و برف‌گیر
- (۴) بارش باران در حداقل هشت ماه از سال - بیشتر بودن میزان آب در صورت جریان داشتن در نواحی مرطوب

۱۴۹- کدام گزینه توصیفی صحیح از «روستایی در دامنه کوهستان» و «روستایی در امتداد یک جاده» است؟

- (۱) از روستاهای پراکنده محسوب می‌شود. - روستایی خطی است.
- (۲) روستایی متمرکز است. - روستایی پراکنده است.
- (۳) روستایی خطی است. - از روستاهای پراکنده محسوب می‌شود.
- (۴) روستایی پلکانی است. - از روستاهای متمرکز محسوب می‌شود.

۱۵۰- عدم تعادلی که در پراکندگی قطب‌های صنعتی در کشور به وجود آمده است، نتیجه چیست؟

- (۱) قابلیت پایین شیوه‌های بهره‌برداری از منابع طبیعی
- (۲) اولویت پایین بخش صنعت در توسعه مناطق مختلف کشور
- (۳) در اختیار نبودن راه‌ها و وسایل حمل‌ونقل کافی و مطلوب
- (۴) عدم توجه کافی به توان‌ها و ظرفیت‌های محیطی ایران

کل کتاب

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس اختیاری است.
در صورت پاسخ‌گویی نمره آن در کارنامه اعلام خواهد شد.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

تاریخ و جغرافیا (۲)

۱۵۱- در کدام نوع تاریخ‌نویسی، مورخ ناچار به گزینش می‌شود و امکان دارد برخی از جنبه‌های خبر از چشم او دور بماند؟

(۱) ترکیبی (۲) روایی (۳) تحلیلی (۴) موضوعی

۱۵۲- چرا رسول خدا (ص) در سال نخست هجرت، تصمیم به تشکیل نیروی نظامی علیه دشمنان اسلام گرفت؟

(۱) مقابله با قدرت و موقعیت قریش در منطقه حجاز

(۲) تهدید مسیر تجارت مشرکان مکه به شام و کسب غنیمت

(۳) سرکوب اقدامات منافقان در فتنه‌ها و آشوب‌ها در مدینه

(۴) مقابله با کارشکنی سران یهودی و رؤسای قبایل بزرگ آنان

۱۵۳- حکومت غزنوی به منظور رفع نیاز خود به تشکیلات دیوانی، به چه اقدامی مبادرت کرد؟

(۱) جذب دیوان‌سالاران ایرانی از دربار خلافت عباسی (۲) مقابله گسترده با نیروی سرکش امیران و نظامیان ترک

(۳) تقویت حکومت مرکزی از طریق توسعه نظام اداری (۴) به خدمت گرفتن دیوان‌سالاران حکومت سامانی و آل‌بویه

۱۵۴- پیدایش سلسله آل مظفر در جنوب ایران، پیامد کدام‌یک از وقایع زیر می‌باشد؟

(۱) بروز آشفتگی سیاسی پس از مرگ آخرین ایلخان مغول (۲) ایجاد ثبات نسبی پس از پایان موج اول حمله چنگیزخان

(۳) پیروزی حکومت ایلخانی از شیوه حکمرانی ملوک‌الطوایفی (۴) تمایل تدریجی خان‌زادگان مغولی به جدایی از ایلخانان

۱۵۵- شاه عباس اول، برای مقابله با دشمنان خارجی، در نخستین اقدام چه کرد؟

(۱) سواحل و جزایر ایرانی خلیج فارس را از اشغال پرتغالی‌ها آزاد کرد.

(۲) با وارد آوردن ضربه‌ای سنگین بر ازبکان، آنان را عقب راند.

(۳) ضمن آزادسازی مناطق شمال غرب ایران، عراق را به قلمرو صفوی افزود.

(۴) با اعزام سپاه صفوی به آذربایجان، نیروهای عثمانی را شکست داد.

۱۵۶- اینکه انسان‌ها برای کنترل محیط و شرایط خاص آن‌ها چاره‌اندیشی می‌کنند و به ابداع ابزارهایی می‌پردازند، بیانگر کدام است؟

- (۱) انسان‌ها نواحی را به وجود می‌آورند.
 (۲) نواحی به فعالیت‌های انسان‌ها شکل می‌دهند.
 (۳) نواحی با یکدیگر رابطه و کنش متقابل دارند.
 (۴) نواحی تحت تأثیر تصمیم‌گیری‌های سیاسی حکومت‌ها هستند.

۱۵۷- ظهور چاله‌های بادی در بیابان‌ها مستلزم چه شرایطی است؟

- (۱) رسوبات نرم دریاچه‌ای، آب‌های زیرزمینی و باد مداوم
 (۲) ماسه‌های ریز، شن و سنگ‌های ریز و درشت
 (۳) سطوح پر از قلوه‌سنگ، اندک بودن آب سطحی و باد
 (۴) ماسه‌های ریز، وزش باد و نبود پوشش گیاهی

۱۵۸- با توجه به تأثیر ارتفاع بر پوشش گیاهی، نمی‌توان گفت هرچه ارتفاع افزایش یابد ...

- (۱) تعداد گونه‌ها کمتر می‌شود.
 (۲) فصل رویش گیاهان بیشتر می‌شود.
 (۳) درجه رشد گیاهان کمتر می‌شود.
 (۴) قد یا بلندی گیاهان کوتاه‌تر می‌شود.

۱۵۹- کدام نوع از فعالیت‌های اقتصادی زیر با بقیه تفاوت دارد؟

- (۱) بخشی از مردم خوزستان با کاشت و بهره‌برداری از نیشکر درآمدزایی می‌کنند.
 (۲) شهر عسلویه از بزرگ‌ترین تولیدکننده‌های فراورده‌های پتروشیمی کشور است.
 (۳) بیشتر دامپروری کشور ما در نواحی غربی و وابسته به ارتفاعات است.
 (۴) شهر سرچشمه به واسطه حضور معادن مس به شهرت رسیده است.

۱۶۰- «بنیادهای زیستی از عوامل مؤثر در قدرت ملی کشورهاست.» کدام گزینه با این موضوع ارتباط پیدا می‌کند؟

- (۱) برخورداری دائمی یک کشور از فضا و وسعت بالاتر، قدرت بیشتر و مشکلات کمتر در انجام فعالیت‌ها را به دنبال دارد.
 (۲) برخورداری از آب‌وهوای معتدل و فراهم آوردن امکان برخورداری از قدرت بالای سیاسی
 (۳) قرارگیری یک کشور در بین همسایگان قدرتمند یا ضعیف، موقعیت مناسب یا آسیب‌پذیری آن را تحت تأثیر قرار می‌دهد.
 (۴) نیرومندی در قدرت دریایی و بهره‌مندی از فرصت‌های ناشی از آن

کل کتاب

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

منطق

۱۶۱- در تشبیه دانش منطق به «علم پزشکی» و «سیستم‌های کنترلی خودرو» وجه شبه به ترتیب به کدام یک از موارد زیر برمی‌گردد؟

- (۱) هدف منطق - ابزاری بودن منطق
(۲) روش منطق - ابزاری بودن منطق
(۳) هدف منطق - کاربردی بودن منطق
(۴) روش منطق - کاربردی بودن منطق

۱۶۲- در کدام گزینه نوع مغالطه احتمالی، به درستی ذکر شده است؟

- (۱) من احساس سیری می‌کنم. (اشتراک لفظ)
(۲) پسر بچه گم‌شده توسط مادرش پیدا شد. (نگارشی)
(۳) من مانند تو بیکار هستم. (ابهام در مرجع ضمیر)
(۴) دسته‌گلی که به آب داده بودم از آب گرفتم. (توسل به معنای ظاهری)

۱۶۳- در کدام گزینه مفهومی وجود دارد که هم می‌تواند جزئی و هم کلی باشد؟

- (۱) گویند روی سرخ تو سعدی که زرد کرد
(۲) می‌کند اسباب راحت پایه غفلت قوی
(۳) عشقت رسد به فریاد گر خود به سان حافظ
(۴) خمیازه نشاط است، روی گشاده گل
(۱) اکسیر عشق بر مسمم افتاد و زر شدم
(۲) بر بساط سایه همچون کوه سنگین است خواب
(۳) قرآن ز بر بخوانی در چارده روایت
(۴) ورنه که از ته دل، در این جهان شکفته است؟

۱۶۴- کدام گزینه جای خالی زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«تعریف جسم به کیفیتی دارای مقدار و اندازه، ...»

- (۱) جامع است ولی مانع نیست.
(۲) هم اعم است و هم اخص.
(۳) نمی‌توان گفت نه اعم است نه اخص.
(۴) نسبت بین مصادیق مجهول و تعریف تباین است.

۱۶۵- اگر گفته شود «کتاب‌های قدیمی همچون مواد غذایی تاریخ گذشته هستند که استفاده از آن‌ها موجب مسمومیت ذهنی و عقب‌ماندگی افکار

می‌شود.» در مورد این استدلال چه می‌توان گفت؟

- (۱) استقرای تعمیمی است که در آن حکم مواد غذایی تاریخ گذشته را به کتب قدیمی تعمیم داده است.
(۲) تعمیم حکم جزئی به کلی از طریق نوعی تشبیه یا تمثیل صورت گرفته است که در آموزش کاربرد فراوان دارد.
(۳) استدلالی از نوع تمثیلی با حمایت مطلق نتیجه از مقدمات است؛ یعنی نتیجه قیاس از قوت لازم برخوردار است.
(۴) در جمله «غذای روح انسان با غذای جسم آن متفاوت است.» نقد استدلال، با توجه به وجوه اختلاف صورت گرفته است.

۱۶۶- نوع قضیه حملی در کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) نه مرد آن است که در وی مردمی نیست.
 (۲) نشکند عهد من آلا سنگدل.
 (۳) من از نزدیک بودن‌های دور می‌ترسم.
 (۴) دانش‌آموز این کلاس باهوش است.

۱۶۷- در کدام گزینه به ترتیب عکس مستوی، نقیض متداخل و متداخل نقیض قضیه «بعضی کتاب‌ها مفید نیستند» به درستی آمده است؟

- (۱) بعضی مفیدها کتاب نیستند - بعضی کتاب‌ها مفید هستند - برخی کتاب‌ها مفید هستند.
 (۲) عکس مستوی لازم‌الصدق ندارد - بعضی کتاب‌ها مفید هستند - بعضی کتاب‌ها مضر نیستند.
 (۳) بعضی مفیدها کتاب نیستند - هر کتابی مفید است - بعضی کتاب‌ها مفید هستند.
 (۴) عکس مستوی لازم‌الصدق ندارد - برخی کتاب‌ها مفید هستند - بعضی کتاب‌ها مفید هستند.

۱۶۸- عکس مستوی متداخل قضیه‌ای «بعضی الف ب است» می‌باشد، بین متضاد آن، با عکس مستوی تداخل تحت تضاد قضیه «بعضی الف ب نیست»

کدام یک از اقسام تقابل برقرار است؟

- (۱) تناقض (۲) تضاد (۳) تداخل (۴) تداخل تحت تضاد

۱۶۹- کدام گزینه درباره قیاس زیر صحیح است؟

«هر علتی وجوب‌بخش است، آب برای رشد گیاه علت است؛ آب وجوب‌بخش رشد گیاه است.»

- (۱) حد وسط در دو مقدمه تکرار نشده است.
 (۲) مغالطه اشتراک لفظ در واژه «علت» روی داده است.
 (۳) قیاس شکل چهارم است که تمامی شرایط اعتبار قیاس را دارد.
 (۴) حد وسط این قیاس اقترانی در مقدمه دوم آن علامت منفی دارد.

۱۷۰- اگر مقدمه اول قیاسی «بعضی الف ب نیست» و مقدمه دوم آن «هر ب ج است» باشد، ...

- (۱) قیاس شکل اول معتبر ساخته می‌شود.
 (۲) هیچ قیاس معتبری ساخته نمی‌شود.
 (۳) ممکن است نتیجه دارای کیفیت موجه باشد.
 (۴) می‌توان یک قیاس استثنایی ساخت.

کل کتاب

در این بخش، از میان سؤالات فلسفه یازدهم و منطق تنها یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سؤالاتی ۱۷۱ تا ۱۸۰ «یا» به سؤالاتی ۱۸۱ تا ۱۹۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فلسفه یازدهم

۱۷۱- کدام گزینه می‌تواند وجه تمایز اصلی فلسفه از سایر دانش‌ها باشد؟

- (۱) استفاده از روش عقلی و استدلالی
(۲) گستره موضوعی آن
(۳) عمیق بودن مباحث مطرح شده در آن
(۴) بنیادی بودن مسائل آن

۱۷۲- در کدام گزینه وجه افتراق یک فیلسوف واقعی از عموم مردم ذکر شده است؟

- (۱) اندیشیدن در باب مسائل بنیادین فلسفی
(۲) نقد و ارزیابی اندیشه و رفتار خود و دیگران
(۳) تبعیت از برهان و مواجهه جدی با مسائل فلسفی
(۴) نظر و عقیده متفاوت درباره امور مرتبط با فلسفه و زندگی

۱۷۳- همه تعاریف زیر در توضیح مفهوم «تائو» در فلسفه لائوتسه مناسب هستند؛ به جز ...

- (۱) راهی که امور طبیعی با توالی منظم به آن جریان دارند.
(۲) نظام اخلاقی و فیزیکی عالم که مسیر خردورزی در امتداد آن است.
(۳) نفس حقیقی انسانی که جهان را در مقابل خود به ادراک در می‌آورد.
(۴) قوانین باطنی و خاص در ذوات اشیاء و موجودات گوناگون جهان هستی.

۱۷۴- کدام گزینه جزو اتهامات سقراط از زبان ملتوس نبود؟

- (۱) حق جلوه دادن باطل
(۲) انکار خدایان مورد قبول یونانیان
(۳) گمراه کردن جوانان
(۴) سخن گفتن از خدایی جدید

۱۷۵- سوفیست‌ها به‌طور دقیق کدام امر را در بحث امکان شناخت نامقبول دانسته‌اند؟

- (۱) رسیدن به باورها و تصوراتی در جریان زندگی
(۲) امکان برقرار کردن ارتباط با اشیای گوناگون
(۳) تطابق شناخت‌های ذهنی ما با امور واقع در جهان خارج
(۴) عدم تردید در وجود داشتن واقعیات برخلاف توهمات

۱۷۶- به ترتیب وجه اشتراک شناخت عقلی و شناخت شهودی، ... و وجه تمایز آن دو، ... است.

(۱) توانایی درک امور ماوراء تجربه - تدریجی یا دفعی بودن کسب آن

(۲) توانایی درک امور ماوراء تجربه - نیازمندی یا عدم نیاز به استدلال

(۳) نیازمندی به تهذیب نفس - نیازمندی یا عدم نیاز به استدلال

(۴) نیازمندی به تهذیب نفس - تدریجی یا دفعی بودن کسب آن

۱۷۷- هر یک از موارد زیر، مربوط به کدام یک از آثار بی‌مهری به تفکر عقلی پس از گسترش پوزیتیویسم و تجربه‌گرایی مطلق در اروپا می‌باشد؟

- تجربه نمی‌توانست دربارهٔ خوب و بد احکام اخلاقی اظهار نظر کند.

- تجربه از دستیابی به همهٔ خصوصیات اشیاء ناتوان بود.

(۱) عدم قطعیت احکام تجربی - محدودیت‌های روش تجربی

(۲) محدودیت‌های روش تجربی - عدم قطعیت احکام تجربی

۱۷۸- در کدام گزینه به ترتیب به تفاوت و شباهت نظریهٔ «دکارت» و «ماتریالیست‌ها» دربارهٔ انسان اشاره شده است؟

(۱) اختیار و ارادهٔ انسان در اثر وجود نفس - ماهیت کاملاً متفاوت نفس و بدن

(۲) قائل بودن به نفس به عنوان منشأ استدلال و افکار - انکار وجود مستقل بُعد غیرمادی انسان

(۳) قائل بودن به وجود نفس به عنوان بُعدی مستقل در آدمی - تلقی بدن انسان به عنوان ماشینی پیچیده

(۴) انکار وجود نفس در انسان - قائل بودن به سلسله اعصاب مغز به عنوان منشأ آندیشهٔ انسان

۱۷۹- بیت زیر به کدام یک از ویژگی‌های روح از منظر فلاسفهٔ مسلمان اشاره دارد؟

«هبطوا افکنند جان را در بدن تا به گل پنهان بود دژ عدن»

(۱) روح بُعد مجرد انسان و جدای از بدن است.

(۲) روح هدیه‌ای الهی و غیرزمینی است.

(۳) روح و بدن وحدتی حقیقی دارند.

(۴) روح دارای جایگاهی رفیع در نظام طبیعت است.

۱۸۰- کدام گزینه دربارهٔ دیدگاه فیلسوفان دورهٔ یونان باستان در باب اخلاق، صحیح می‌باشد؟

(۱) طبق دیدگاه ارسطو رسیدن به اعتدال هدف غایی از انجام فعل اخلاقی است.

(۲) بنابر نظر افلاطون رسیدن به حکمت، خویشتن‌داری و شجاعت متضمن سعادت انسان است.

(۳) درک حسن بودن اعتدال امری است که صرفاً مختص فلاسفه نمی‌باشد.

(۴) از منظر افلاطون حالت افراط عقل، جریزه و حالت تفریط آن، سفاهت است.

کل کتاب

اگر به سؤال‌های ۱۷۱ تا ۱۸۰ پاسخ نداده‌اید، به سؤال‌های ۱۸۱ تا ۱۹۰ پاسخ دهید.

منطق

۱۸۱- اگر یک تصدیق مجهول داشته باشیم ...

- (۱) لزوماً همه تصورات سازنده آن مجهول خواهند بود.
 (۲) امکان دارد تمامی تصورات آن شناخته شده باشند.
 (۳) لزوماً متشکل از تصورات معلوم و مجهول می‌باشد.
 (۴) حکم قضیه معلوم اما تصورات و اجزای آن مجهول‌اند.

۱۸۲- در کدام گزینه احتمال وقوع هر دو مغالطه نگارشی و ابهام در مرجع ضمیر وجود دارد؟

- (۱) هنگام سحر، حین برگزاری نمایش استعدادها، علی معلمش را در حالی که متعجب بود، دید.
 (۲) قاضی برای بررسی پرونده جرم اتفاق افتاده در تهران به دادگاه رفت.
 (۳) علی فردی بسیار قاطع است و نظرات او همواره نتیجه‌بخش و برنده هستند.
 (۴) شهاب از دیدن بیژن بسیار تعجب کرد و از ماشینش پیاده شد تا با او احوال‌پرسی کند.

۱۸۳- بین دو مفهوم «بدون ابعاد و قرمز» چه نسبتی از نسبت‌های چهارگانه برقرار است؟

- (۱) تساوی
 (۲) عموم و خصوص من وجه
 (۳) عموم و خصوص مطلق
 (۴) تباین

۱۸۴- در چه تعداد از عبارات زیر، تعریف اعم از مفهوم تعریف‌شده است؟

- اسب: حیوان علف‌خواری که سم دارد.
 - فلز: جامدی که رسانای برق است.
 - منطق: علمی است ابزاری، برای تمییز تفکر درست از نادرست.
 - مربع: چهار ضلعی‌ای که چهار ضلع برابر دارد.
 - ستاره: جرمی آسمانی و نورانی است.
 (۱) دو
 (۲) سه
 (۳) چهار
 (۴) پنج

۱۸۵- کدام گزینه در مورد استقرای تعمیمی نادرست است؟

- (۱) اگر شرایط استفاده از استقرا را به‌درستی رعایت کنیم باز هم امکان بروز مغالطه وجود دارد.
 (۲) نمونه‌ها باید بیانگر همه طیف‌های مختلفی باشند که در جامعه آماری وجود دارند.
 (۳) در استقرای تعمیمی هر چقدر جامعه آماری بیشتر باشد استقرا قوی‌تر خواهد بود.
 (۴) اگر شرایط استفاده از استقرا را به‌درستی رعایت نکنیم دچار مغالطه تعمیم شتاب‌زده می‌شویم.

۱۸۶- نوع کدام قضیه با سایرین متفاوت است؟

- (۱) سفیر، نماینده کشور در کشور مقصد است.
 (۲) سفارت ایتالیا، واقع در استان تهران است.
 (۳) سفارتخانه‌ها دارای مصونیت دیپلماتیک می‌باشند.
 (۴) هر سفارت متشکل از صدارتخانه و اقامتگاه است.

۱۸۷- اگر عبارت «بعضی الف ب است» صادق باشد، نقیض کدام‌یک از قضایای زیر حتماً صادق خواهد بود؟

- (۱) هیچ ب الف نیست.
 (۲) بعضی الف ب نیست.
 (۳) بعضی ب الف نیست.
 (۴) هر الف ب است.

۱۸۸- اگر بدانیم نقیض یک قضیه، قضیه صادق «بعضی الف ب نیست» می‌باشد، به ترتیب چه حکمی می‌توان درباره متضاد، عکس مستوی و متداخل آن قضیه صادر کرد؟

- (۱) صادق - نامشخص - کاذب
 (۲) نامشخص - نامشخص - صادق
 (۳) صادق - کاذب - نامشخص
 (۴) نامشخص - نامشخص - نامشخص

۱۸۹- در کدام‌یک از قیاس‌های اقترازی زیر دامنه مصادیق موضوع و محمول نتیجه قیاس، هر دو علامت منفی دارند؟

- (۱) هر ج ف است. - بعضی ج د نیست.
 (۲) بعضی ج ث است. - بعضی ث ه است.
 (۳) هیچ ت م نیست. - هر الف م است.
 (۴) هر الف ج است. - بعضی د الف است.

۱۹۰- اگر «بعضی ب ج نیست» مقدمه دوم یک قیاس شکل اول باشد، مقدمه اول کدام باشد تا شرط دوم اعتبار قیاس رعایت نشود؟

- (۱) بعضی ب الف است.
 (۲) هر الف ب است.
 (۳) هیچ ب الف نیست.
 (۴) هیچ الف ب نیست.

آزمون آمادگی شناختی ۹ دی ۱۴۰۱

دانش آموز عزیز!

یادگیری فرآیندی است که نیازمند پشتیبانی ساز و کارهای شناختی مغز است. آگاهی از این ساز و کارها می‌تواند توانایی یادگیری شما را توسعه دهد. آمادگی شناختی، توانایی بهره‌مندی از کارکردهای شناختی مغز در موقعیت‌های مختلف است.

آمادگی شناختی					
توجه و حافظه	فراشناخت	حل مساله	تصمیم‌گیری	سازگاری	خلاقیت

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی در راستای حمایت از فراگیران با همکاری اساتید علوم اعصاب شناختی دانشگاه شهید بهشتی در مرکز پژوهشی علوم اعصاب شناختی رفتار، در نظر دارد آمادگی شناختی داوطلبان را به صورت دوره‌ای مورد سنجش قرار دهد. سوالات این بخش پاسخ درست و یا غلط ندارد و هدف این سوالات آگاهی شما از میزان آمادگی شناختی خود است. هدف این بخش حمایت شرکت‌کنندگان برای استفاده بهتر از توانایی‌های شناختی خود در فرآیند یادگیری است. ما برای ارتقاء این توانایی‌ها توصیه‌هایی را به همراه کارنامه‌ی مربوطه، برای شما فراهم خواهیم نمود.

سوالات را به دقت بخوانید و نزدیکترین پاسخ مرتبط با خود را انتخاب و در پاسخبرگ علامت بزنید.

۱۹۱- در موقع مطالعه افکار مزاحم سراغم می‌آید.

(۱) هرگز (۲) به ندرت (۳) گاهی اوقات (۴) همیشه

۱۹۲- مراحل مختلف رسیدن به هدف خود را می‌دانم.

(۱) هرگز (۲) به ندرت (۳) گاهی اوقات (۴) همیشه

۱۹۳- من ارتباط بین فعالیت درسی و هدفم را می‌دانم.

(۱) هرگز (۲) به ندرت (۳) گاهی اوقات (۴) همیشه

۱۹۴- من ارزش و یا زبان گزینه‌های پیش روی خود را قبل از انتخاب بررسی می‌کنم.

(۱) هرگز (۲) به ندرت (۳) گاهی اوقات (۴) همیشه

۱۹۵- من از نقاط قوت و ضعف خود در مطالب درسی آگاهم.

(۱) هرگز (۲) به ندرت (۳) گاهی اوقات (۴) همیشه

۱۹۶- من برای اینکه مطالب درسی را بفهمم، مثال‌های خودم را می‌زنم.

(۱) هرگز (۲) به ندرت (۳) گاهی اوقات (۴) همیشه

۱۹۷- من برای مشکلات پیش روی خود در مطالعه یک راه حل پیدا می‌کنم.

(۱) هرگز (۲) به ندرت (۳) گاهی اوقات (۴) همیشه

۱۹۸- اگر برنامه‌ریزی‌ام به خوبی پیش نرفت، می‌توانم برنامه‌ای جایگزین برایش قرار دهم.

(۱) هرگز (۲) به ندرت (۳) گاهی اوقات (۴) همیشه

۱۹۹- تغییر شرایط محیطی مانع مطالعه‌ام می‌شود.

(۱) هرگز (۲) به ندرت (۳) گاهی اوقات (۴) همیشه

۲۰۰- تمرکز برای مطالعه برایم دشوار است.

(۱) هرگز (۲) به ندرت (۳) گاهی اوقات (۴) همیشه

۲۰۱- من روی کاربردهای مختلف مطالب درسی فکر می‌کنم.

(۱) هرگز (۲) به ندرت (۳) گاهی اوقات (۴) همیشه

۲۰۲- من مطالب درسی را با زبان خودم بازگویی می‌کنم.

(۱) هرگز (۲) به ندرت (۳) گاهی اوقات (۴) همیشه

۲۰۳- من می‌توانم بین انتخاب‌های مختلف برای مطالعه تصمیم بگیرم.

(۱) هرگز (۲) به ندرت (۳) گاهی اوقات (۴) همیشه

۲۰۴- من می‌دانم برای هدف خود از کجا باید شرع کنم.

(۱) هرگز (۲) به ندرت (۳) گاهی اوقات (۴) همیشه

۲۰۵- من می‌دانم چه مطالبی برای یادگیری مهم‌تر است.

(۱) هرگز (۲) به ندرت (۳) گاهی اوقات (۴) همیشه

۲۰۶- موقع مطالعه به راحتی حواسم پرت می‌شود.

(۱) هرگز (۲) به ندرت (۳) گاهی اوقات (۴) همیشه

۲۰۷- می‌توانم به خاطر یک هدف ارزشمند آینده، از لذت کنونی بگذرم.

(۱) هرگز (۲) به ندرت (۳) گاهی اوقات (۴) همیشه

۲۰۸- نمی‌توانم درس‌های مختلف را در یک روز بخوانم.

(۱) هرگز (۲) به ندرت (۳) گاهی اوقات (۴) همیشه

۲۰۹- چه میزان مایل به دریافت توصیه‌های مرتبط با بهبود آمادگی شناختی خود هستید؟

(۱) بسیار زیاد (۲) زیاد (۳) بسیار کم (۴) مایل نیستم.

۲۱۰- تاچه میزان انتظار دارید این توصیه‌ها در بهبود آمادگی شناختی شما موثر باشند؟

(۱) بسیار زیاد (۲) زیاد (۳) بسیار کم (۴) انتظار ندارم.

پاسخنامه

دوازدهم انسانی

۹ دی ماه ۱۴۰۱

سایت کنکور

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام داری‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	سامان اسپهرم، محمد بحیرایی، ابوالفضل بهاری، محمدابراهیم تونندهجانی، احمدرضا ذاکرزاده، امیر زراندوز، جواد زنگنه قاسم آبادی، کورش شاهمنصوریان، علیرضا عیدی، امیر محمودیان
اقتصاد	مانده حسنی، علیرضا رضایی، سارا شریفی، مهدی ضیائی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، محسن اصغری، عزیز الیاسی پور، سجاد غلامپور سیوکی، فرهاد فروزان کیا، مجتبی فرهادی، کاظم کاظمی، یاسین مهدیان، سید محمد هاشمی
جامعه‌شناسی	ریحانه امینی، زینب آذری، آریتا بیدی، فاطمه صفری، شهریار عبدالله، نگار غلامی
عربی زبان قرآن	درویشعلی ابراهیمی، بهروز حیدریکی، مرتضی کاظم‌شیرودی، محمدعلی کاظمی نصرآبادی، علی محسن‌زاده، سیدمحمدعلی مرتضوی، خالد مشیریناهی، سیده محیا مؤمنی، پیروز وجان
تاریخ و جغرافیا	میلاد باغ‌شیخی، علیرضا رضایی، فاطمه سخایی، ملیحه گرجی، آزاده میرزایی، میلاد هوشیار
فلسفه و منطق	سبا جعفرزاده صابری، نیما جواهری، حسن صدیقی، فرهاد قاسمی‌نژاد، علیرضا نصیری
روان‌شناسی	حمیدرضا توکلی، مهدی جاهدی، مهسا عفتی، فرهاد علی‌نژاد

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	ایمان چینی‌فروشان، مهدی ملارمضانی، علی ارجمند	الهه شهبازی
اقتصاد	مهدی ضیایی	سارا شریفی	فاطمه صفری	زهره قموشی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	یاسین مهدیان، سید علیرضا علویان، امیرحسین واحدی	فریبا رئوفی
جامعه‌شناسی	فاطمه صفری	فاطمه صفری	سحر محمدی	زهره قموشی
عربی زبان قرآن	نوید امساک	سیدمحمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	لیلا ایزدی
تاریخ	سیدعلیرضا علویان	سیدعلیرضا علویان	زهره دامیار	خدیجه
جغرافیا	سیدعلیرضا علویان	سیدعلیرضا علویان	زهره دامیار	جنت‌علی پور
فلسفه و منطق	سبا جعفرزاده صابری	نیما جواهری	فرهاد علی‌نژاد، سوگند بیگری	زهره قموشی
روان‌شناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	فرهاد علی‌نژاد	

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	زهره دامیار
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: زهره قموشی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

ریاضی و آمار (۱) و (۲)

۱- گزینه «۲»

(معمد بهیرایی)

مقدار آماره از نمونه‌ای به نمونه دیگر می‌تواند متغیر باشد و از آنجایی که مقدار پارامتر جامعه همواره ثابت است، پس این دو مقدار می‌توانند مساوی باشند یا یکی از دیگری بزرگتر باشد. پس مقایسه آن‌ها به‌طور کلی نادرست است.

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۷۹ و ۸۰)

۲- گزینه «۲»

(یوار زنگنه قاسم آباری)

 $x = 8$ ریشه مضاعف معادله است.

$$\text{ریشه مضاعف} = -\frac{b}{2a} \Rightarrow \frac{-4}{2(m-2)} = 8 \Rightarrow m-2 = -\frac{1}{4}$$

$$\Rightarrow m = 2 - \frac{1}{4} = \frac{7}{4}$$

$$\Rightarrow m^2 = \frac{49}{16}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۲)

۳- گزینه «۲»

(امیر مضموریان)

با مخرج مشترک گیری از معادله داده شده، داریم:

$$\frac{x-1}{x+1} + \frac{x+3}{2x-3} = 2$$

$$\Rightarrow \frac{(x-1)(2x-3) + (x+3)(x+1) - 2(x+1)(2x-3)}{(x+1)(2x-3)} = 0$$

$$\Rightarrow \frac{2x^2 - 3x - 2x + 3 + x^2 + 4x + 3 - 2(2x^2 - 3x + 2x - 3)}{(x+1)(2x-3)} = 0$$

$$\Rightarrow 3x^2 - x + 6 - 4x^2 + 6x - 4x + 6 = 0$$

$$\Rightarrow -x^2 + x + 12 = 0$$

$$\Rightarrow x^2 - x - 12 = 0 \Rightarrow (x+3)(x-4) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x = -3 \\ x = 4 \end{cases}$$

از آنجا که هر دو ریشه به‌دست آمده هیچ‌کدام از مخرج‌ها را صفر نمی‌کند هر دو قابل قبول است. مجموع ریشه‌های به‌دست آمده برابر $4 - 3 = 1$ است.

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۳۳ تا ۳۸)

۴- گزینه «۳»

(کوروش شاه‌منصوریان)

ابتدا با شرط $x+1 \neq 0$ ، طرفین وسطین می‌کنیم:

$$ax^3 + 2x = 3x^2 - x^3 + 3x - x^2$$

$$\Rightarrow (a+1)x^3 - 2x^2 - x = x[(a+1)x^2 - 2x - 1] = 0$$

یک جواب معادله برابر $x=0$ است. پس $(a+1)x^2 - 2x - 1 = 0$ نباید جواب داشته باشد.

$$x=0 \Rightarrow \Delta < 0 \Rightarrow (-2)^2 - 4(-1)(a+1) < 0$$

$$\Rightarrow 4 + 4a + 4 < 0 \Rightarrow a < -2$$

توجه کنید که اگر معادله $(a+1)x^2 - 2x - 1 = 0$ ، ریشه مضاعف $x = -1$ داشته باشد (چون ریشه مخرج کسر است) این ریشه قابل قبول نخواهد بود:

$$(a+1)x^2 - 2x - 1 = 0 \xrightarrow{a=-2} -x^2 - 2x - 1 = 0$$

$$\Rightarrow -(x+1)^2 = 0 \Rightarrow x = -1$$

پس برای آن‌که معادله اصلی فقط یک ریشه داشته باشد، باید $a \leq -2$ باشد.

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۸)

۵- گزینه «۴»

(معمد ابراهیم توزنده‌بانی)

با توجه به تابع بودن رابطه f داریم:

$$(-1, a^2 + 3a) = (-1, 4) \Rightarrow a^2 + 3a = 4$$

$$\Rightarrow a^2 + 3a - 4 = 0 \Rightarrow \begin{cases} a = 1 \\ a = -4 \end{cases}$$

$$a = 1 \Rightarrow f = \{(-1, 4), (-1, 5), (4, 4)\}$$

$$a = -4 \Rightarrow f = \{(-1, 4), (4, 0), (4, 4)\}$$

بنابراین هیچ مقداری وجود ندارد.

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۳۰ تا ۳۹)

۶- گزینه «۲»

(امیر مضموریان)

تابع خطی $f(x)$ را به صورت $f(x) = mx + h$ در نظر می‌گیریم.

$$f(a) = a + 2 \Rightarrow a + 2 = am + h$$

$$f(a+1) = a \Rightarrow a = (a+1)m + h \Rightarrow a = am + m + h$$

$$2 = -m \Rightarrow m = -2 \Rightarrow f(x) = -2x + h$$

حال نقطه سوم را در تابع جایگذاری می‌کنیم:

$$f(a+4) = -5 \Rightarrow -5 = -2(a+4) + h \Rightarrow -5 = -2a - 8 + h$$

$$\Rightarrow -2a + h = 3 \quad (I)$$

از طرفی با جایگذاری مجدد نقطه اول و داشتن $m = -2$ داریم:

$$f(a) = a + 2 \Rightarrow a + 2 = -2a + h \Rightarrow 3a - h = -2 \quad (II)$$

دو رابطه (I)، (II) را نوشته و دستگاه را حل می‌کنیم:

$$\begin{cases} -2a + h = 3 \\ 3a - h = -2 \end{cases} \xrightarrow{\text{جایگذاری}} a = 1 \xrightarrow{3(1) + h = 3} h = 5$$

بنابراین تابع $f(x)$ به صورت $f(x) = -2x + 5$ است.

$$f(-2) = -2 \times (-2) + 5 = 9$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۵۶ تا ۶۲)

۷- گزینه «۴»

(سامان اسپور)

$$P(x) = R(x) - C(x)$$

باید $P(100) = 6000$ باشد.

$$P(100) = 100 \times 120 - C(100) = 12000 - (2000 + 100a) = 6000$$

$$\Rightarrow 10000 - 100a = 6000 \Rightarrow -100a = -4000$$

$$\Rightarrow a = \frac{-4000}{-100} = 40$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۲۹ تا ۳۱)

۸- گزینه «۳»

(سامان اسپهر ۴)

چون روی خط $x = 2$ طول نقاط همیشه برابر ۲ است، طول رأس نیز برابر ۲ خواهد بود:

$$x_S = -\frac{\text{ضریب } x}{\text{برابر ضریب } x^2} = 2 \Rightarrow -\frac{a}{2(-1)} = 2 \Rightarrow \frac{a}{2} = 2 \Rightarrow a = 4$$

پس سهمی به صورت $y = -x^2 + 4x + 5$ بوده و باید گزینه‌ها در آن آزمایش شوند:

$$x = -1: y = -(-1)^2 + 4(-1) + 5 = -1 - 4 + 5 = 0 \Rightarrow (-1, 0)$$

$$x = 1: y = -(1)^2 + 4(1) + 5 = -1 + 4 + 5 = 8 \Rightarrow (1, 8)$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۶۳ تا ۷۰)

۹- گزینه «۲»

(امیررضا ذاکرزاده)

اگر واریانس داده‌ها برابر صفر باشد، پس همه داده‌ها با هم برابرند.

$$2a = a + 3 \Rightarrow a = 3$$

$$b = 2a \Rightarrow b = 6$$

$$b = 2c - 2b \Rightarrow 4b = 2c \Rightarrow c = 2b \Rightarrow c = 12$$

(a, b, c) داده‌ها: ۳, ۶, ۱۲

$$\Rightarrow \bar{x} = \frac{3 + 6 + 12}{3} = 7$$

(ریاضی و آمار (۱)، ککر با داده‌های آماری، صفحه‌های ۸۵ تا ۹۰)

۱۰- گزینه «۱»

(مهمربیرایی)

عدد روی نمودار را برای هر متغیر به دست می‌آوریم:

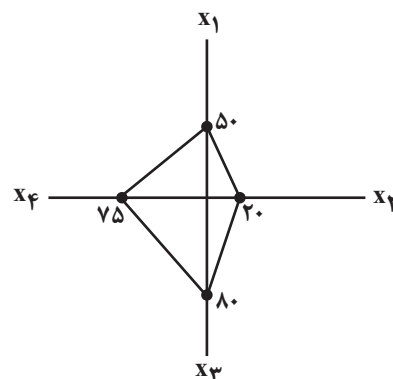
$$\frac{5}{10} = \frac{x_1}{100} \Rightarrow x_1 = 50$$

$$\frac{3}{15} = \frac{x_2}{100} \Rightarrow x_2 = 20$$

$$\frac{16}{20} = \frac{x_3}{100} \Rightarrow x_3 = 80$$

$$\frac{20}{40} = \frac{x_4}{100} \Rightarrow x_4 = 75$$

بنابراین نمودار آن به صورت زیر است:

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۱۳ تا ۱۱۷)

۱۱- گزینه «۲»

(سامان اسپهر ۴)

باید ضرایب x^2 و x^3 صفر شوند:

$$2a + 1 = 0 \Rightarrow a = -\frac{1}{2}, b + 2 = 0 \Rightarrow b = -2$$

ضریب x برابر ۱ است:

$$c + 1 = 1 \Rightarrow c = 0$$

$$f(a) + f(b) + f(c) = a + b + c = -\frac{1}{2} - 2 + 0 = -2/5$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۶ تا ۳۲)

۱۲- گزینه «۲»

(امیررضا ذاکرزاده)

با توجه به نمودار، تابع f در فاصله $0 \leq x \leq 2$ یک تابع ثابت است، اما مقدار تابع را در این فاصله نداریم. برای محاسبه مقدار تابع باید از معادله تابع به ازای $x \leq 0$ کمک بگیریم. در این فاصله با یک تابع خطی روبه‌رو هستیم که از نقطه $(-2, 0)$ و نقطه $(-3, -1)$ عبور می‌کند، پس:

$$\begin{cases} (-2, 0) \in f \\ (-3, -1) \in f \end{cases} \Rightarrow y - 0 = \frac{0 - (-1)}{-2 - (-3)}(x - (-2))$$

$$\Rightarrow y = x + 2$$

مقدار تابع در $x = 0$ برابر مقدار تابع به ازای $0 \leq x \leq 2$ است، پس

$$f(0) = 2$$

همچنین برای محاسبه $f(4)$ باید از معادله خط در محدوده $x > 2$ استفاده کنیم. در این فاصله با یک تابع خطی روبه‌رو هستیم.

$$\begin{cases} (2, 3) \in f \\ (5, 2) \in f \end{cases} \Rightarrow y - 3 = \frac{3 - 2}{2 - 5}(x - 2) \Rightarrow y - 3 = \frac{1}{-3}(x - 2)$$

$$\Rightarrow y = -2x + 7 \Rightarrow f(4) = -1$$

$$f(2) + f(4) = 2 + (-1) = 1$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۵ تا ۳۳)

۱۳- گزینه «۳»

(ابوالفضل بویاری)

$$D_{f \times g} = D_f \cap D_g = \{2, 4, 6\}$$

$$D_{h-f} = D_h \cap D_f = \{2, 4, 6\}$$

$$f \times g = \{(2, 10), (4, 108), (6, -8)\}$$

$$h - f = \{(2, -1), (4, -6), (6, 11)\}$$

$$\frac{f \times g}{h - f} = \left\{ \left(2, \frac{10}{-1} \right), \left(4, \frac{108}{-6} \right), \left(6, \frac{-8}{11} \right) \right\}$$

$$R_{\frac{f \times g}{h - f}} = \left\{ \frac{10}{-1}, \frac{108}{-6}, \frac{-8}{11} \right\} = \left\{ -10, -18, \frac{-8}{11} \right\}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۴۵ تا ۵۴)

۱۴- گزینه «۱»

(ابوالفضل بویاری)

تابع $f(x)$ را مشخص می‌کنیم و سپس برابر با $g(x)$ قرار می‌دهیم:

$$f(x) = \frac{|3x|}{x} = \begin{cases} 3, & x > 0 \\ -3, & x < 0 \end{cases}$$

$$x > 0 \Rightarrow x^2 - 4x - 2 = 3 \Rightarrow x^2 - 4x - 5 = 0$$

$$\Rightarrow (x-5)(x+1) = 0 \Rightarrow \begin{cases} \text{قق } x=5 \\ \text{غ قق } x=-1 \end{cases}$$

$$x < 0 \Rightarrow x^2 - 4x - 2 = -3 \Rightarrow x^2 - 4x + 1 = 0$$

$$\Rightarrow \Delta = b^2 - 4ac = 16 - 4 = 12$$

$$x = \frac{-b \pm \sqrt{\Delta}}{2} = \frac{4 \pm 2\sqrt{3}}{2} = \frac{2(2 \pm \sqrt{3})}{2} = 2 \pm \sqrt{3}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} \text{غ قق } x = 2 + \sqrt{3} \\ \text{غ قق } x = 2 - \sqrt{3} \end{cases}$$

(ریاضی و آمار (۱) و (۲)، تابع، صفحه‌های ۶۳ تا ۷۰ و ۳۰ تا ۳۴)

۱۵- گزینه «۴»

(ابوالفضل بویاری)

در تابع داده شده، داریم:

$$f(x) = \left[\frac{3}{5}x + 2 \right]$$

$$f\left(-\frac{5}{2}\right) = \left[\frac{3}{5}\left(-\frac{5}{2}\right) + 2 \right] = \left[-\frac{3}{2} + 2 \right] = \left[\frac{1}{2} \right] = 0$$

$$f\left(\frac{3}{4}\right) = \left[\frac{3}{5}\left(\frac{3}{4}\right) + 2 \right] = \left[\frac{9}{20} + 2 \right] = \left[\frac{49}{20} \right] = 2$$

$$f\left(-\frac{5}{2}\right) - f\left(\frac{3}{4}\right) = 0 - 2 = -2$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۷ تا ۳۹)

۱۶- گزینه «۱»

(کوروش شاهمنصوریان)

$$Df+g = Df-g = \{-1, 2\}$$

$$f+g = \{(-1, 8), (2, a^2 - 1)\}$$

$$f-g = \{(-1, -2), (2, a^2 - 2a + 1)\}$$

بنابراین $(f-g)(2) = 0$ است که تابع یک عضوی h به صورت زیر است:

$$h = \{(-1, -4)\}$$

$$a^2 - 2a + 1 = 0 \Rightarrow (a-1)^2 = 0 \Rightarrow a = 1$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۵ تا ۵۴)

۱۷- گزینه «۲»

(علیرضا عبیدی)

درآمد هر نفر در این خانواده به‌طور متوسط برابر است با:

$$\frac{2200000}{5} = 440000$$

چون خط فقر هر نفر ۵۰۰,۰۰۰ است، در نتیجه هر نفر به میزان ۶۰,۰۰۰ تومان تا خط فقر فاصله دارد. پس پنج نفر به میزان ۳۰۰,۰۰۰ = ۵ × ۶۰,۰۰۰ تومان تا خط فقر فاصله دارند که باید دولت یارانه بپردازد.

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۵۶ و ۵۷)

۱۸- گزینه «۱»

(علیرضا عبیدی)

اگر تعداد شغل‌های ایجاد شده x باشد شاغلین جدید $x + 1500$ و تعداد بیکاران جدید $600 - x$ می‌شود.

$$100 \times \frac{\text{تعداد بیکاران}}{\text{تعداد بیکاران} + \text{شاغلین}} = \text{نرخ بیکاری}$$

$$\frac{600 - x}{600 + 1500} \times 100 = 9 \Rightarrow \frac{600 - x}{21} = 9 \Rightarrow 600 - x = 9 \times 21$$

$$\Rightarrow 600 - x = 189 \Rightarrow x = 411$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۶۰ و ۶۱)

۱۹- گزینه «۳»

(امیر زرانروز)

چون کل گزاره ارزش درست دارد و در ابتدا جمله‌ای با ارزش درست مطرح شده است، پس باید به دنبال جمله‌ای درست باشیم. نمودار حبابی نوعی نمودار پراکنش نگاشت است که برای نمایش هم‌زمان سه متغیر به کار می‌رود.

(ریاضی و آمار (۱) و (۲)، نمایش داده‌ها، آشنایی با منطق و استدلال ریاضی،

صفحه‌های ۱۰۰ تا ۱۱۷ و ۲ تا ۱۱)

۲۰- گزینه «۲»

(امیر زرانروز)

ارزش $p \vee \sim q$ نادرست است؛ پس هم p و هم $\sim q$ نادرست هستند
 ارزش $r \Rightarrow \sim S$ به انتفای مقدم درست است؛ یعنی می‌توان گفت r نادرست است؛ ولی در مورد S و $\sim S$ نمی‌توان اظهار نظر کرد لذا داریم:

$$[(p \wedge \sim r) \Rightarrow S] \equiv \left[\left(\frac{F \wedge T}{F} \right) \Rightarrow S \right] \equiv T$$

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استدلال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

اقتصاد

۲۱- گزینه «۴»

(سارا شریفی)

ریال $12 \times 12,000,000 = 144,000,000$ = اجاره سالانه بنگاه $12 \times 15,000,000 = 180,000,000$ = حقوق سالانه همه کارکنانریال $180,000,000 - 144,000,000 = 36,000,000$

هزینه استهلاک سالانه ماشینهای تولیدی

ریال $36,000,000 \times \frac{30}{100} = 10,800,000$ هزینههای سالانه بنگاه $144,000,000 + 10,800,000 = 154,800,000$ ریال $154,800,000 + 45,900,000 = 200,700,000$

هزینههای سالانه بنگاه - درآمد سالانه بنگاه = سود سالانه بنگاه

هزینههای سالانه بنگاه + سود سالانه بنگاه = درآمد سالانه بنگاه \Rightarrow $200,700,000 + 527,900,000 = 728,600,000$ = درآمد سالانه بنگاهریال $728,600,000 - 2,640,000,000 = -1,911,400,000$

(اقتصاد، کسب و کار و کارآفرینی، صفحههای ۸ و ۹)

۲۲- گزینه «۲»

(علیرضا رضایی)

(الف)

 $(350 \times 220) + (90 \times 150) = 100,000$ = تولید ناخالص داخلی اسمی در سال ۲۰۲۱هزار میلیارد ریال $100,000 + 770,000 = 870,000$

(ب)

 $(250 \times 150) + (820 \times 120) = 137,000$ = تولید ناخالص داخلی واقعی در سال ۲۰۲۰هزار میلیارد ریال $137,000 + 375,000 = 512,000$ $(350 \times 150) + (90 \times 120) = 72,000$ = تولید ناخالص داخلی واقعی در سال ۲۰۲۱هزار میلیارد ریال $72,000 + 525,000 = 597,000$ درصد $33 = \frac{597,000 - 512,000}{512,000} \times 100$ = نرخ رشد تولید ناخالص داخلی واقعی سال ۲۰۲۱

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحههای ۱۲۱ و ۱۲۲)

۲۳- گزینه «۲»

(مانند هسنی)

بررسی موارد صورت سؤال:

(الف) درست است.

(ب) غلط است؛ در دوران پهلوی، نظام نوینی در مالیاتستانی و بودجهبندی

کشور پدید آمد و برخی شاخصهای اقتصادی، اجتماعی و انسانی بهبود یافت.

(پ) غلط است؛ از آنجا که معمولاً دست این افراد در روستاها و محلههای کوچک

زود رو می شود، ترجیح می دهند به شهرهای بزرگ کوچ کنند تا آسان تر به

فعالیت های خود بپردازند.

(ت) غلط است؛ دولت برای مقابله و کنترل تورم باید میزان عرضه کالاها را

افزایش دهد؛ دولت به دو روش می تواند عرضه را افزایش دهد؛ روش اول آن

است که ظرفیت های تولیدی را افزایش دهد؛ اما از آنجا که این روش معمولاً

زمان بر است؛ دولت ها ترجیح می دهند از طریق افزایش واردات، بازار را تنظیم

کنند.

(ث) غلط است؛ عبارت «سراغ کارهای کم ارزش آنی رفتن، به جای صبر در

تحصیل، یادگیری و بهره مندی از منافع آتی» به عامل «بی صبری زیاد» از عوامل

رفتارهای غیرمنطقی اشاره دارد

(اقتصاد، ترکیبی، صفحههای ۶، ۹، ۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۳ و ۱۴)

۲۴- گزینه «۲»

(مهری ضیائی)

برای محاسبه نرخ بیکاری ابتدا باید جمعیت فعال و جمعیت بیکار کشور را به دست آورد؛ در نتیجه خواهیم داشت:

جمعیت افراد زیر ۱۵ سال - جمعیت کل = جمعیت افراد بالای ۱۵ سال

نفر $2,640,000 - 1,800,000 = 840,000$

جمعیت غیرفعال - جمعیت افراد بالای ۱۵ سال = جمعیت فعال

نفر $1,800,000 - 700,000 = 1,100,000$

جمعیت شاغل - جمعیت فعال = جمعیت بیکار

نفر $1,100,000 - 880,000 = 220,000$

حال برای محاسبه نرخ بیکاری طبق فرمول داریم:

درصد $20 = \frac{220,000}{1,100,000} \times 100 = \frac{\text{جمعیت بیکار}}{\text{جمعیت فعال}} \times 100$ = نرخ بیکاری

(اقتصاد، رکود، بیکاری و فقر، صفحههای ۸۵ و ۸۶)

۲۵- گزینه «۱»

(مهری ضیائی)

(الف) نرخ مالیات بر ارزش افزوده ۱۵ درصد است؛ بنابراین مالیات بر ارزش افزوده جمع آوری شده در مرحله اول برابر است با:

تومان $2,400 \times \frac{15}{100} = 360$

(ب) برای محاسبه مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع آوری شده در مرحله سوم باید طبق فرمول زیر عمل کنیم:

مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع آوری شده در مرحله سوم

مالیات بر ارزش افزوده جمع آوری شده توسط فروشنده در مرحله سوم =

مالیات بر ارزش افزوده جمع آوری شده توسط فروشنده در مرحله دوم -

تومان $(13,600 \times \frac{15}{100}) - (6,200 \times \frac{15}{100}) = 2,040 - 930 = 1,110$

(ج) دقت کنید همواره مجموع مالیات بر ارزش افزوده جمع آوری شده با «مالیات

بر ارزش افزوده جمع آوری شده توسط فروشنده در مرحله آخر» برابر است؛

بنابراین، خواهیم داشت:

مجموع مالیات بر ارزش افزوده جمع آوری شده =

مالیات بر ارزش افزوده جمع آوری شده توسط فروشنده در مرحله آخر (مرحله سوم)

تومان $13,600 \times \frac{15}{100} = 2,040$

(اقتصاد، نقش دولت در اقتصاد چیست؟، صفحه ۶۳)

۲۶- گزینه «۴»

(مهری ضیائی)

(الف) در سطح قیمت ۱۵۰۰ ریال که به ازای آن مقدار عرضه و تقاضا با هم برابرند، بازار به تعادل می رسد و در آن کمبود یا مازاد مشاهده نمی شود.

بنابراین در ردیف ۴ برابری میان عرضه و تقاضا را داریم که به آن «قیمت و مقدار تعادلی» می گویند.

در سطوح قیمت های پایین تر از ۱۵۰۰ ریال (ردیف های ۱، ۲ و ۳) در بازار با

مازاد تقاضا (کمبود عرضه) روبه رو می شویم.

در نتیجه، گروهی از مصرف کنندگان موفق به خرید کالای مورد نیاز خود

نخواهند شد. این گروه، برای خرید کالا حاضرند مبلغ بالاتری بپردازند و این

امر سبب افزایش قیمت کالا می شود.

(علیرضا رضایی)

۲۸- گزینه «۴»

الف) بررسی قسمت «الف» در گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نادرست است؛ با توجه به منحنی مرز امکانات تولید، با فرض ثابت ماندن منابع کشور، تولید در نقطه B غیرقابل دستیابی است.

گزینه «۲»: صحیح است.

گزینه «۳»: صحیح است.

گزینه «۴»: نادرست است؛ در نقطه C میزان تولید کفش، برابر با ۱۰۰۰ جفت است و در نقطه E میزان تولید کفش، برابر با ۵۰۰ جفت است، در نتیجه میزان تولید کفش در نقطه C، ۵۰۰ جفت بیشتر از میزان تولید این کالا در نقطه E است.

ب) در نقطه E میزان تولید کفش، برابر با ۵۰۰ جفت، و میزان تولید کیف برابر با ۱۰۰۰ عدد است. در نقطه D میزان تولید کفش، برابر با ۲۵۰۰ جفت، و میزان تولید کیف برابر با ۶۰۰ عدد است. با حرکت از نقطه E به نقطه D، میزان تولید کفش ۲۰۰۰ جفت افزایش می‌یابد و میزان تولید کیف ۴۰۰ عدد کاهش می‌یابد. با توجه به اینکه قیمت هر عدد کیف ۱/۵ میلیون تومان است، می‌توان گفت: هزینه فرصت تولید ۲۰۰۰ جفت بیشتر کفش، برابر با ۴۰۰ عدد یا ۶۰۰ میلیون تومان ($۱/۵ \times ۴۰۰ = ۶۰۰$) کیف است که از تولید آن صرف‌نظر کرده‌ایم.

ج) نقطه F، زیر منحنی مرز امکانات تولید است و تولید در این نقطه «ناکارا» است. حال اگر شرکت تعدادی کارگر را تنها برای تولید کفش بیشتر استخدام کند، در این صورت از نقطه F، به نقطه D جابه‌جا می‌شویم.

(اقتصاد، مرز امکانات تولید، صفحه‌های ۳۷ تا ۴۴)

۲۹- گزینه «۴»

(سارا شریفی)

الف) اقتصاد مقاومتی با اتکالی به قابلیت‌ها و ظرفیت‌های داخلی و استفاده از فرصت‌های بیرونی، نیازها و مشکلات اقتصادی را رفع می‌کند و با تحریم‌ها و تهدیدات متوقف نمی‌شود.

ب) کالای پست: به کالایی گفته می‌شود که با افزایش درآمد، تقاضا برای آن کاهش می‌یابد. (علت کاهش تقاضا این است که مصرف‌کنندگان با افزایش درآمدشان به جای مصرف آن کالا، روی به مصرف کالاهایی می‌آورند که کیفیت بالاتری داشته باشند.)

ج) حقوق و عوارض گمرکی در واقع «مالیات هر کشور بر صادرات و واردات کالاهای مختلف است». این دسته از مالیات‌ها ممکن است براساس «قیمت و ارزش کالاها یا بر اساس ویژگی‌ها و مشخصات آنها (مانند حجم، وزن و ...» تعیین و دریافت شوند.

د) ۲۳ - گات - سازمان دائمی تجارت جهانی

ه) بیکاری ساختاری: بیکاری‌ای که ناشی از عدم تطبیق بین افراد جویای کار و انواع شغل‌های موجود به دلایلی از جمله عدم تطابق مهارت‌هاست. مثلاً نیروی کار ساده در اقتصاد وجود دارد؛ ولی نیروی کار متخصص مورد نیاز است.

و) افزایش ظرفیت تولید ناشی از سرمایه‌گذاری بیشتر یا به‌کارگیری روش‌های بهتر و فناوری مناسب‌تر، مثالی برای «رشد» است؛ زیرا این واژه، صرفاً به‌معنای افزایش تولید «است». بنابراین، یک «مفهوم کمی» است.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۵۱، ۶۲، ۷۴، ۸۷، ۱۱۴ و ۱۱۷)

ب) در سطح قیمت ۱۱۰۰ ریال، تقاضاکنندگان ۷۰۰۰ کیلو از کالا را تقاضا دارند در حالی که تولیدکنندگان تنها ۴۰۰۰ کیلو از کالا را تولید می‌کنند؛ در نتیجه حداکثر پرداختی مصرف‌کنندگان در سطح قیمت ۱۱۰۰ ریال، برابر خواهد بود با:

$$۱,۱۰۰ \times ۴,۰۰۰ = ۴,۴۰۰,۰۰۰ \text{ ریال}$$

نکته: «در قیمت‌های به غیر از قیمت تعادلی، برای محاسبه حداکثر پرداختی مصرف‌کنندگان یا حداکثر درآمد تولیدکنندگان، باید قیمت مدنظر را در مقدار عرضه و تقاضا، هر کدام که کمتر بود، ضرب کنیم.»ج) میزان مازاد عرضه در قیمت ۲۷۰۰ ریال، ۱۰,۰۰۰ کیلو است ($۱۰,۰۰۰ - ۰ = ۱۰,۰۰۰$) و میزان تقاضای تعادلی، ۵۵۰۰ کیلو است که اختلاف این دو برابر است با:

$$۱۰,۰۰۰ - ۵,۵۰۰ = ۴,۵۰۰ \text{ کیلو}$$

(اقتصاد، بازار پیوست و پلونه عمل می‌کنند؟، صفحه ۵۳)

۲۷- گزینه «۳»

(سارا شریفی)

الف) سازمان‌دهنده: منابع را به شکل کارایی مدیریت و هماهنگ می‌کند. نوآور: ایده‌ها را به محصولات جدید، فرایندها و یا کسب و کارهای جدید تبدیل می‌کند.

پرانگیزه: نظم، انضباط، پایداری، اشتیاق و توانایی حل مسئله را دارند.

ب) بررسی قسمت «ب» در گزینه‌ها:

گزینه «۱»: صحیح است.

گزینه «۲»: نادرست است؛ در بازار کالاها و خدمات، خانوارها خریدار و بنگاه‌ها فروشنده‌اند.

گزینه «۳»: نادرست است؛ تبادل عوامل تولید (زمین، نیروی کار، سرمایه و کارآفرینی) در بازار عوامل تولید نشان داده می‌شود.

گزینه «۴»: صحیح است.

ج) در سطوح دستمزد بالای دستمزد تعادلی بازار دارای کمبود تقاضا (مازاد عرضه) است. تعداد زیادی از افراد حاضر به کار در این سطح دستمزد هستند ولی کارفرمایان تمایلی به استخدام این تعداد از افراد با این سطح دستمزد ندارند.

د) در سطوح دستمزد پایین دستمزد تعادلی بازار با مازاد تقاضا (کمبود عرضه) روبه‌رو است. در این سطح از دستمزد به‌دلیل پایین بودن آن، مؤسسات و بنگاه‌ها تمایل زیادی به استخدام نیروی کار دارند ولی نیروی کار حاضر به استخدام با این سطح از دستمزد نیست.

د) در شاخص فقر مطلق، ارزش دلار از طریق روش برابری قدرت خرید (PPP) محاسبه می‌شود.

ه) وقتی تولید «ناکارا» باشد، این امکان وجود دارد که «حداقل» بیشتر از یک کالا تولید شود، بدون آنکه از تولید کالاهای دیگر کاسته شود و به‌طور کلی می‌توان گفت بهتر است یک کشور «بر روی مرز امکانات تولید» تولید کند.

و) در کشورهایی که سازوکار مالیات بر ارزش افزوده برقرار است، کسب‌وکارها، منبع مالیات را از فروش خودشان جمع‌آوری کرده و آن را از طریق خرید از دیگر کسب‌وکارها پرداخت می‌کنند.

اساس و مبنای مالیات بر دارایی، ثروت مؤدی (پرداخت‌کننده مالیات) است.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۶، ۳۸، ۴۱، ۴۸، ۴۹، ۶۱، ۶۳، ۸۶، ۸۷ و ۸۹)

روان شناسی

۳۰- گزینه «۱»

(علیرضا رضایی)

الف) مجموع سهم تمامی دهکها برابر با ۱۰۰ می باشد. از آنجا که مجموع سهم دهکهای معلوم معادل ۹۰ درصد $(3+4+5+7+9+12+15+17+18=90)$ می باشد، بنابراین سهم دهک مجهول یعنی سهم دهک ششم برابر با ۱۰ درصد $(100-90=10)$ است.

برای شکل گیری شاخص دهکها، مردم کشور را به ده گروه جمعیتی مساوی تقسیم می کنند. بنابراین جمعیت افراد در هر دهک برابر خواهد بود با:

$$\text{میلیون نفر } 3 = \frac{30}{100} = \text{جمعیت افراد هر دهک}$$

$$\text{میلیون دلار } 2,160 = 21,600 \times \frac{10}{100} = \text{سهم دهک ششم از درآمد ملی کشور}$$

$$\text{سهم هر یک از افراد دهک ششم از درآمد ملی} = \text{درآمد سرانه افراد دهک ششم}$$

$$\text{دلار } 720 = \frac{2,160}{3}$$

ب) اگر بخواهیم شاخص دهکها در کشور کوبا برابر با عدد $4/5$ شود، سهم دهک دهم باید برابر با $13/5$ درصد شود:

$$\frac{\text{سهم دهک دهم}}{\text{سهم دهک اول}} = \frac{4}{5} \Rightarrow \frac{\text{سهم دهک دهم}}{3} = \frac{4}{5}$$

$$\text{درصد } 13/5 = \text{سهم دهک دهم} \Rightarrow$$

در صورت سؤال گفته شده که وضعیت توزیع درآمد در کشور کوبا مناسبتر از کشور A شود، در نتیجه سهم دهک دهم که اکنون برابر با ۱۸ درصد است، باید بیشتر از $4/5$ درصد $(18 - 13/5 = 4/5)$ کاهش یابد تا کمتر از $13/5$ درصد شود و در نتیجه شاخص دهکها کوچکتر از $4/5$ شود.

ج) بررسی قسمت «ج» گزینهها:

گزینه «۱»: نادرست است؛ ۳۵ درصد درآمد ملی این کشور $(18+17=35)$ در اختیار ۶ میلیون نفر پردرآمد جامعه (یا همان ۲۰ درصد پردرآمد جامعه یا دهکهای دهم و نهم) قرار دارد.

گزینه «۲»: نادرست است؛ ۲۸ درصد درآمد ملی این کشور $(28=3+4+5+7+9)$ در اختیار ۵۰ درصد کم درآمد جامعه (دهکهای اول، دوم، سوم، چهارم و پنجم) قرار دارد.

گزینه «۳»: صحیح است. ۱۹ درصد درآمد ملی این کشور $(19=3+4+5+7)$ در اختیار ۴۰ درصد کم درآمد جامعه (دهکهای اول، دوم، سوم و چهارم) قرار دارد.

۴) صحیح است. ۵۰ درصد درآمد ملی این کشور $(50=18+17+15)$ در اختیار ۳۰ درصد پردرآمد جامعه (دهکهای هشتم، نهم و دهم) قرار دارد.

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحههای ۱۲۳ و ۱۲۴)

۳۱- گزینه «۲»

(همیدرضا توکلی)

تشریح سایر عبارات:

گزینه «۱»: فرضیه تحت تأثیر سایر دانشها است.

گزینه «۳»: محیط بر فرض مقدم است و فرض با توجه به محیط صحت سنجی می شود.

گزینه «۴»: دانشمندان با توجه به دانش و تجربههای قبلی و همچنین با استفاده از قوه تخیلشان سعی می کنند پاسخهای اولیه و تا حد ممکن سنجیده‌ای به مسئله‌های علمی بدهند.

(روان شناسی، روان شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحههای ۱۲ و ۱۳)

۳۲- گزینه «۲»

(معمری یاهری)

لازمه علمی بودن یک روش، داشتن دو ویژگی تعریف عملیاتی و تکرارپذیری است. در تعریف عملیاتی، لازم است تا هر متغیر به صورتی شفاف و دقیق تعریف شود تا همه افراد با مطالعه آن به برداشتی یکسان یا تقریباً یکسان از آن متغیر برسند. همچنین، هنگامی که در پاسخ به سؤال چيستی پدیده‌های روان شناسی نتوانیم به راحتی به پاسخی واحد برسیم (توصیف و تعریف پدیده دشوار باشد)، دستیابی به «تعریف عملیاتی» با دشواری مواجه است.

(روان شناسی، روان شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۹)

۳۳- گزینه «۳»

(فهرار علی نژاد)

همیشه این احتمال هست که برای یک موضوع یا پدیده، تبیین‌های متفاوت و در عین حال صحیح وجود داشته باشد (رد گزینه‌های ۱ و ۲)؛ مثلاً چند نوع تبیین تجربی مختلف (رد گزینه ۴) یا تبیین عقلی، دینی و ... بنابراین، نباید با دست یافتن به یک تبیین خاص، تبیین‌های محتمل یا صحیح دیگر را رد کنیم.

(روان شناسی، روان شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۵)

۳۴- گزینه «۳»

(همیدرضا توکلی)

تشریح گزینهها:

گزینه «۱»: ادراک یو نیاز به نشان دادن در عمل ندارد.

گزینه «۲»: آمدن بوی ماهی می تواند ناشی از عوامل دیگر باشد و شاید واقعی باشد و لزوماً سیستم ادراکی در اشتباه نیست.

گزینه «۳»: احساس با ادراک تفاوت دارد و با وجود احساس، لزوماً ادراک رخ نمی دهد.

گزینه «۴»: فاصله احساس و ادراک بسیار کم است.

(روان شناسی، احساس، توجه، ادراک، صفحههای ۶۹ و ۷۰)

۳۵- گزینه «۱»

(همیدرضا توکلی)

گزاره اول:

- «میزان انحراف» و «راه‌حل‌های غیرمعمول» را معادل با راه‌حل‌های غیرمنطقی در نظر بگیرید که از ناتوانی در شناخت مسئله ناشی می شوند.

- سردرگمی مربوط به شناخت هدف در مسئله است نه توانمندی‌ها.

- محدودیت توانایی‌ها لزوماً باعث نقص شناخت مسئله نمی شود.

گزاره دوم:

- وقتی فردی در حال حل مسئله است، کاملاً درگیر موضوع است و به آنچه انجام می دهد آگاهی کامل دارد.

(روان شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۱۶)

اقتصاد

گزینه «۱»

(علیرضا رضایی)

ارزش هر ترکیب ارائه شده در گزینه‌ها باید برابر با بودجه فرد باشد، در نتیجه خواهیم داشت:

گزینه «۱»:

$$(1 \times 10,000) + (5 \times 5,000) = 10,000 + 25,000$$

(برابر با بودجه فرد است.) تومان = ۳۵,۰۰۰

گزینه «۲»:

$$(2 \times 10,000) + (3 \times 5,000) = 20,000 + 15,000$$

(برابر با بودجه فرد است.) تومان = ۳۵,۰۰۰

گزینه «۳»:

$$(4 \times 10,000) + (1 \times 5,000) = 40,000 + 5,000$$

(برابر با بودجه فرد نیست.) تومان = ۴۵,۰۰۰

گزینه «۴»:

$$(1 \times 10,000) + (3 \times 5,000) = 10,000 + 15,000$$

(برابر با بودجه فرد نیست.) تومان = ۲۵,۰۰۰

ب) عوارض گمرکی خدماتی که با نام تعرفه‌های گمرکی نیز شناخته می‌شوند، انواع عوارض درج شده در قبض‌های شهرداری، مالیات بر مصرف و مالیات بر ارزش افزوده همگی جزء مالیات غیرمستقیم هستند.

ج) دولت خریداری مهم در بازارهای عوامل تولید و نیز بازار کالا و خدمات است و البته با دریافت مالیات از شرکت‌ها و خانواده‌ها و پرداخت یارانه به آن‌ها نقش مهمی در اقتصاد ایفا می‌کند.

د) سطح زمین و هوای بالای آن در دسته‌بندی عوامل تولید جزو منابع طبیعی هستند. منابع طبیعی با نام «زمین» نیز در اقتصاد شناخته می‌شود.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۲۶، ۲۷، ۲۸، ۶۲ و ۶۵)

گزینه «۲»

(کتاب آبی)

نرخ رشد تولید

$$100 \times \frac{\text{تولید ناخالص داخلی سال قبل} - \text{تولید ناخالص داخلی سال جاری}}{\text{تولید ناخالص داخلی سال قبل}}$$

نرخ رشد تولید اسمی در سال دوم نسبت به سال اول

$$= \frac{x - 350}{350} \times 100 = 20 \Rightarrow x = 420$$

هزار میلیارد ریال = ۴۲۰

نرخ رشد تولید واقعی در سال سوم نسبت به سال دوم

$$= \frac{y - 380}{380} \times 100 = 10 \Rightarrow y = 418$$

هزار میلیارد ریال = ۴۱۸

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۲۱ و ۱۲۲)

گزینه «۴»

(مهری باهری)

در روش حل مسئله بارش مغزی، فرد راه‌حل‌های احتمالی که فکر می‌کند در پاسخ به مسئله او می‌تواند درست باشد، بررسی می‌کند تا در نهایت از میان آن‌ها یکی را انتخاب کند. پرسیدن راه‌های موفقیت از همکلاسی‌های خود، مصداقی برای روش بارش مغزی است. همچنین زمانی که الگوی موفقیت مشخص شده (برای مثال الگوی لباس، قطعه تولیدشده یا الگوی موفقیت در کنکور) پس از شناسایی تکرار شود، روش شروع از آخر مورد استفاده بوده است.

و در نهایت تقویت نیمی از دروس برای قبولی رشته مدنظر، مصداقی برای کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب است، زیرا محقق شدن تقویت نیمی از دروس به معنای محقق شدن نیمی از هدف نیست و قبولی زمانی محقق می‌شود که تمامی دروس تقویت شوند. برعکس اگر هدف تقویت رتبه با تقویت دروس بود، تقویت نیمی از دروس مصداق خرد کردن بود؛ زیرا با تقویت نیمی از دروس بخشی از هدف محقق می‌شد.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۲۶ تا ۱۲۹)

گزینه «۲»

(فرهاد علی‌نژاد)

آماده‌سازی عبارت است از تأثیر ارائه پیشین محرک (یا محرک شبیه به آن) بر دریافت بعدی ما از همان محرک.

(روان‌شناسی، اساس، توبه، ادراک، صفحه‌های ۷۰، ۷۵ و ۷۷)

گزینه «۱»

(فرهاد علی‌نژاد)

فرض کنید فردی سیگار می‌کشد (رفتار) و می‌داند که سیگار برای سلامتی زیان‌آور است (باور و شناخت). این فرد برای رفع ناهماهنگی شناختی و ادامه سیگار کشیدن ممکن است به این استدلال برسد که سیگار برای سلامتی خیلی هم زیانی ندارد. این استدلال عقلانی نیست، اما امکان ادامه سیگار کشیدن را برای او فراهم می‌کند و در عین حال، ناهماهنگی شناختی او را نیز رفع می‌کند.

(روان‌شناسی، انگیزه و کنش، صفحه‌های ۱۶۹ تا ۱۷۲)

گزینه «۳»

(مهری باهری)

گیرنده‌های حسی سارا وجود محرکی روی دستش را تشخیص داده بودند زیرا سارا گزگزگی را روی دست خود احساس کرده بود، پس سارا به مرحله احساس رسیده بود. همچنین سارا نسبت به محرک احساس شده توجه دارد؛ زیرا به آن معنا و تفسیر شخصی خود را داده، پس محرک سوسک را فرآیند توجه سارا انتخاب کرده و وارد ادراک سارا شده است. تفسیر و معنایی که سارا به محرک احساس شده داده (گرمای هوای انباری) مغایر با احساسی است که او داشته، پس سارا دچار خطای ادراکی شده است.

(روان‌شناسی، احساس، توبه، ادراک، صفحه‌های ۷۰، ۸۱ و ۸۲)

گزینه «۲»

(موسا عفتی)

- رشد سریع شناختی در دوره نوجوانی و جوانی باعث می‌شود که فرد بهتر بتواند درباره مسائل اخلاقی، ارزشی و دینی قضاوت کند و واکنش دقیق‌تری نشان دهد.

- سرعت تفکر در دوره نوجوانی افزایش می‌یابد؛ در نتیجه، در یک لحظه اطلاعات بیشتری در حافظه آن‌ها نگه داشته می‌شود.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۵۵، ۵۶ و ۶۱)

۴۳- گزینه «۲»

(علیرضا رضایی)

سطح عمومی قیمت‌ها در انتهای یک ماه با سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای ماه بعدی برابر است. در نتیجه خواهیم داشت:

$$100 \times \frac{\text{هزینه سید بازار در ابتدای فروردین} - \text{هزینه سید بازار در انتهای فروردین}}{\text{هزینه سید بازار در ابتدای فروردین}} = \text{تورم فروردین ماه}$$

$$100 \times \frac{4,250,000 - \text{هزینه سید بازار در انتهای فروردین}}{4,250,000} = 15$$

$$15 \times 4,250,000 = 637,500$$

$$\Rightarrow 637,500 = \text{هزینه سید بازار در انتهای فروردین}$$

$$\Rightarrow \text{تومان } 4,887,500 = \text{هزینه سید بازار در انتهای فروردین}$$

$$\text{هزینه سید بازار در ابتدای اردیبهشت} = \text{هزینه سید بازار در انتهای فروردین}$$

$$= \text{تومان } 4,887,500$$

(ب)

هزینه سید بازار در انتهای اردیبهشت ماه = هزینه سید بازار در ابتدای خرداد ماه

$$= \text{تومان } 2,125,000 = \frac{1}{2} \times 4,250,000$$

$$100 \times \frac{\text{هزینه سید بازار در ابتدای خرداد} - \text{هزینه سید بازار در انتهای خرداد}}{\text{هزینه سید بازار در ابتدای خرداد}} = \text{تورم خرداد ماه}$$

$$9 = \frac{2,125,000 - \text{هزینه سید بازار در انتهای خرداد}}{2,125,000} \times 100$$

$$9 \times 2,125,000 = 100 \times (2,125,000 - \text{هزینه سید بازار در انتهای خرداد})$$

$$191,250 = 2,125,000 - \text{هزینه سید بازار در انتهای خرداد}$$

$$\Rightarrow \text{تومان } 2,316,250 = \text{هزینه سید بازار در انتهای خرداد}$$

(اقتصاد، تورم و کاهش قدرت خرید، صفحه‌های ۱۰۱ و ۱۰۲)

۴۴- گزینه «۱»

(سارا شریفی)

الف) هر چه شاخص مربوط به توزیع درآمد، کوچکتر باشد، توزیع درآمد عادلانه‌تر و بالعکس هر چه عدد مربوط به شاخص توزیع درآمد بزرگتر باشد، توزیع درآمد ناعادلانه‌تر است.

بنابراین در سال ۱۳۸۷ که شاخص توزیع درآمد از همه کوچکتر (برابر با ۱۰) است عادلانه‌تر و در سال ۱۳۹۰ که این عدد بزرگتر است (برابر با ۲۵) توزیع درآمد ناعادلانه‌تر است.

ب) در سال ۱۳۸۱، شاخص مربوط به توزیع درآمد برابر با ۲۰ است، یعنی ده درصد ثروتمندان، بیست برابر ده درصد فقرا درآمد داشته‌اند.

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه ۱۲۴)

۴۵- گزینه «۳»

(مانته مستنی)

الف) گاهی دولت‌ها در جهت گسترش روابط اقتصادی‌شان با کشورهایی که دیدگاه‌های نزدیک سیاسی با یکدیگر دارند، پیمان‌های تجاری وضع می‌کنند و تعرفه‌ها را کاهش می‌دهند.

ب) در شرایط رکود، وجود منابع بیکار سبب می‌شود که کشور در زیر مرز امکانات تولید قرار گیرد.

ج) درآمد ناخالص ملی سرانه (GNI) در ایران ۱۸/۱۶۶ دلار PPP است.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۷۴، ۸۴، ۸۵ و ۱۲۵)

۴۶- گزینه «۳»

(علیرضا رضایی)

الف) هر کشوری که بتواند کالاها را با هزینه فرصت کمتری تولید کند، در تولید آن کالا مزیت مطلق دارد، بنابراین کشور نپال در تولید لامپ و کشور لائوس در تولید بطری نوشابه مزیت مطلق دارند.

ب) کشور کامبوج در تولید بطری نوشابه و لامپ مزیت مطلق ندارد، اما در کشور خود در تولید بطری نوشابه نسبت به لامپ مزیت نسبی دارد. بنابراین باید در تولید بطری نوشابه متمرکز شود و لامپ مورد نیاز خود را از کشور نپال وارد کند. به عبارت دیگر، هزینه فرصت تولید بطری نوشابه در کشور کامبوج، کمتر از هزینه فرصت تولید لامپ است و همین امر باعث می‌شود تا کامبوج منابع کمیاب خود را بیشتر به تولید بطری نوشابه، اختصاص دهد.

(اقتصاد، تجارت بین‌الملل، صفحه‌های ۷۱ و ۷۲)

۴۷- گزینه «۴»

(مهوری ضیائی)

(الف)

$$= \text{کمبود عرضه در قیمت } 2500 \text{ ریال}$$

$$\text{مقدار عرضه در قیمت } 2500 \text{ ریال} - \text{مقدار تقاضا در قیمت } 2500 \text{ ریال}$$

$$= 20 - 5 = 15 \text{ کیلو}$$

$$= \text{مازاد عرضه در قیمت } 6500 \text{ ریال}$$

$$\text{مقدار تقاضا در قیمت } 6500 \text{ ریال} - \text{مقدار عرضه در قیمت } 6500 \text{ ریال}$$

$$= 10 - 10 = 0 \text{ کیلو}$$

ب) در سطح قیمت ۷۵۰۰ ریال، تولیدکنندگان ۲۵ کیلو از کالا را تولید می‌کنند؛ در حالی که تقاضاکنندگان تنها ۵ کیلو از کالا را تقاضا دارند؛ در نتیجه خواهیم داشت:

$$\text{حداکثر درآمد تولیدکنندگان در سطح قیمت } 7500 \text{ ریال:}$$

$$\text{ریال } 7500 \times 5 = 37500$$

ج) در نقطه تعادلی یعنی سطح قیمت ۵۵۰۰ ریال و مقدار ۱۵ کیلو تولیدکننده بیشترین دریاقتی را دارد.

$$\text{ریال } 5500 \times 15 = 82500$$

د) تنها در سطح قیمت تعادلی، فاصله بین عرضه و تقاضا از بین می‌رود و رفتار تولیدکننده و مصرف‌کننده هماهنگ می‌شود و قیمت اگر بالاتر از قیمت تعادلی باشد باید کاهش یابد و اگر پایین‌تر باشد باید افزایش یابد. بنابراین همه گزینه‌ها در این بخش از آنجایی که بازار را به تعادل می‌رسانند صحیح می‌باشند.

(اقتصاد، بازار پیست و چگونه عمل می‌کنند، صفحه ۵۳)

علوم و فنون ادبی (۱)

۵۱- گزینه ۲»

(عزیز الیاس پور)

موارد «پ» و «ت» صحیح نیستند.

پ) قالب غزل هرچند در سبک خراسانی جزو قالب‌های عمده نیست، اما در اواخر این دوره (قرن ششم) رشد می‌یابد و چندان هم بی‌رونق نیست.

ت) تا حدود نیمه دوم قرن پنجم و آغاز قرن ششم، شعر پارسی همچنان تحت تأثیر سبک دوره سامانی و غزنوی است. حتی شعر سبک عراقی را هم نمی‌توان «کاملاً» مستقل از شعر دوره‌های قبل از خود دانست.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۶۳، ۸۰ تا ۸۲)

۵۲- گزینه ۳»

(مجتبی فرهادی)

سه مورد نادرست است.

الف) شعر حکمی و اندرزی در قرن چهارم و اوایل قرن پنجم هجری به وجود آمد، اما در دوره سلجوقیان به پختگی خود رسید.

ب) زبان پهلوی در مرحله‌ای میان فارسی باستان و فارسی نو (دری) قرار دارد و آن را «فارسی میانه» می‌نامند.

ه) اصل تفسیر طبری را «محمد بن جریر طبری» به زبان عربی نوشته است، اما عده‌ای از دانشمندان آن زمان این کتاب را به زبان فارسی برگرداندند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۴۰، ۴۳، ۴۴، ۸۱ و ۸۲)

۵۳- گزینه ۲»

(سیرمهر هاشمی)

در گزینه «۲»، مفاهیم به‌کاررفته، خیالی و انتزاعی است و این ویژگی، بیشتر در سبک هندی دیده می‌شود. علاوه بر آنکه کاربرد آرایه اسلوب معادله نیز در سبک خراسانی، بسیار نادر است.

بررسی گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: سادگی جملات و روی آوردن به پند و اندرز از ویژگی‌های سبک خراسانی است.

گزینه «۳»: سادگی کلام و تعبیرات حسی و ملموس از ویژگی‌های سبک خراسانی است.

گزینه «۴»: لحن حماسی و کاربرد واژگان کهن چون «خفتان»، از ویژگی‌های سبک خراسانی است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۶۲ و ۶۳)

۵۴- گزینه ۳»

(یاسین مهریان)

بیت «ج»: جناس همسان: «که» اول: چه کسی؟ «که» دوم: حرف ربط / جناس ناهمسان: «جان» و «آن»: جناس ناهمسان اختلافی (جان - جان)

بیت «د»: جناس همسان: «نیست» اول: وجود ندارد؛ «نیست» دوم: فعل اسنادی [دوش] «ها در این بیت، در معنای یکسانی به‌کار رفته‌اند و جناس تام را به‌وجود نمی‌آورند. / جناس ناهمسان: «بر» و «بار»: جناس ناهمسان

افزایشی، «هوش» و «دوش»: جناس ناهمسان اختلافی

بررسی ابیات دیگر:

بیت «الف»: فاقد جناس همسان («شور»ها در معنای یکسان «خیزش»، هیجان و وجد» به‌کار رفته‌اند. / جناس ناهمسان: «زور» و «شور»، «بر» و «سر»: جناس ناهمسان اختلافی

بیت «ب»: جناس همسان: «بهشت» اول: جنت؛ «بهشت» دوم: گذاشت، رها کرد / فاقد جناس ناهمسان

(علوم و فنون ادبی (۲)، بریع لفظی، صفحه‌های ۹۷ و ۹۸)

۴۸- گزینه ۲»

(سارا شریفی)

با افزایش تولید کالای A به اندازه ۱۲۰ تن (۲۰۰-۳۲۰)، ۳۰ تن از تولید کالای B کم خواهد شد.

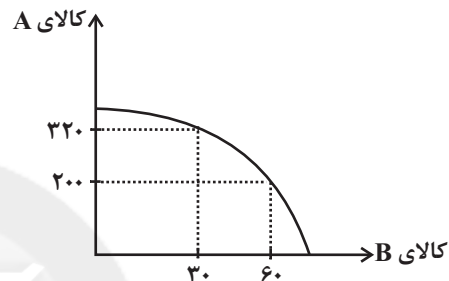
پس میزان هزینه فرصت تولید ۱۲۰ تن بیشتر کالای A، ۱۵ میلیون تومان کالای B است که از تولید آن صرف‌نظر شده است:

$$\text{میلیون تومان } ۱۵ = \text{هزار تومان } ۱۵,۰۰۰ = ۳۰ \times ۵۰۰$$

با افزایش تولید کالای B به اندازه ۳۰ تن (۳۰-۶۰)، ۱۲۰ تن از تولید کالای A کم خواهد شد.

پس میزان هزینه فرصت تولید ۳۰ تن بیشتر کالای B، ۲۴ میلیون تومان کالای A است که از تولید آن صرف‌نظر شده است:

$$\text{میلیون تومان } ۲۴ = \text{هزار تومان } ۲۴,۰۰۰ = ۱۲۰ \times ۲۰۰$$

(اقتصاد، مرز امکانات تولید، صفحه ۳۹)

۴۹- گزینه ۳»

(مانره حسینی)

اگر کشوری «راه‌های تأمین کالاهای وارداتی یا بازارهای فروش کالاهای صادراتی خود را گوناگون کند و از وضعیت تک‌محصولی فاصله بگیرد و با خلق مزیت‌های جدید اقتصادی امکان تأمین بعضی نیازها را در داخل فراهم کند و به علم و فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان توجهی بیشتر داشته باشد، به وضعیت استقلال اقتصادی و استحکام اقتصادی نزدیک می‌شود.

(اقتصاد، تجارت بین‌الملل، صفحه ۷۶)

۵۰- گزینه ۴»

(مهروی ضیائی)

الف) بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: این عامل سبب افزایش نرخ بیکاری خواهد شد نه کاهش آن! گزینه «۲»: همه کسانی که در غیر از زمینه تخصصی شان مشغول به کار و فعالیت باشند، شاغل محسوب می‌شوند.

ب) ساکنان هر منطقه‌ای حاضر بودند کالاهای اضافی خود را با کالاهای خاص پرترفدار معاوضه کنند؛ زیرا اطمینان داشتند که با دادن این کالاها می‌توانند کالاهای موردنیاز خود را دریافت کنند. به این ترتیب، این نوع کالاها به‌عنوان اولین پول، مورد استفاده قرار گرفت.

ج) بی‌مبالاتی یا سوءاستفاده برخی صرافان از اعتماد مردم یا تعداد زیاد انواع رسیده‌ها و صرافی‌ها، که آشنایی و اعتبارسنجی آنها را برای مردم سخت کرده بود، موجب شد تا دولت‌ها برای جلوگیری از بروز این گونه مشکلات به ناچار چاپ و انتشار اسکناس را بر عهده گیرند. فکر سپردن نشر پول به یک بانک تجاری از اینجا شکل گرفت.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۸۶، ۹۴ و ۹۵)

۵۵- گزینه «۱»

(مبتهی فرهای)

تقابل سجع‌های متوازی در بیت «ب» پدیدآورنده آرایه ترصیع است و در سایر ابیات تقابل سجع‌های متوازن و متوازی، پدیدآورنده آرایه موازنه است. (علوم و فنون ادبی (۱)، بریع لفظی، صفحه‌های ۷۳ و ۷۴)

۵۶- گزینه «۲»

(یاسین مودریان)

بیت «ب»: وزن بیت، «فعولن فعولن فعولن فعولن» است که «خزانی» و «جوانی»، یک رکن کامل را تشکیل می‌دهند. (فعولن)
بیت «د»: وزن بیت، «مفتعلن مفتعلن فاعلن» است که «می‌بری» و «می‌دری» یک رکن کامل را تشکیل می‌دهند. (فاعلن)

تشریح ابیات دیگر:

بیت «الف»: وزن بیت، «مفاعیلن مفاعیلن فعولن» است که «می‌نماید» و «می‌رباید»، یک رکن عروضی کامل را شکل نمی‌دهند.
بیت «ج»: وزن بیت، «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن» است که «رباید» و «فزاید»، تشکیل‌دهنده یک رکن کامل نیستند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۵۷- گزینه «۳»

(کاتلم کاتلمی)

در این بیت، همزه در واژه‌های «آید» و «از» حذف نمی‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: همزه در واژه‌های «آمد، آن‌ها و آوردند» باید حذف شود تا وزن به‌دست آید.

گزینه «۲»: همزه در واژه‌های «انداز، آورد و آورد» باید حذف شود تا وزن به‌دست آید.

گزینه «۴»: همزه در واژه‌های «از» و «آید» باید حذف شود تا وزن به‌دست آید.

توجه: ابیات همه گزینه‌ها در وزن «فعولن فعولن فعولن فعولن» سروده شده‌اند و علامت‌های هجایی آن‌ها چنین است: $U / - - U / - - U / - - U$ (علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه ۶۸)

۵۸- گزینه «۴»

(سیدعلیرضا احمدی)

در گزینه «۴»، «گل و گل» دارای عیب است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «انگیزد و برانگیزد» قافیه هستند. (فعل «برانگیزد» یک واژه مستقل و فعل پیشوندی است.)

گزینه «۲»: «نبرند و نخورند» قافیه هستند. «بر و خور» ملحق به حروف الحاقی هستند. دقت کنید تفاوت مصوت کوتاه در حالتی که حرف یا حروف الحاقی وجود داشته باشد، منجر به عیب قافیه نمی‌شود.

گزینه «۳»: «عقبا و ماوا»: «ا» حرف مشترک قافیه است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، قافیه، صفحه‌های ۱۹ تا ۹۲)

۵۹- گزینه «۴»

(سیرممر هاشمی)

مفهوم کلی تمامی ابیات بر بی‌وفایی زمانه تأکید دارد و دگرگونی‌های روزگار را به زبان آدمی می‌داند، اما در گزینه «۴» گفته شده است: هر کسی که به شادی تو دلخوش و شادمان نگردد، از خوشی زمانه نیز برخوردار نشود (شعر برای مدح و تملق ممدوح است).

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۶۵)

۶۰- گزینه «۳»

(سیرممر هاشمی)

در بیت صورت سؤال، تأکید بر آن است که سخنانی که ما (مولوی) بر زبان می‌آوریم از خود ما نیست، بلکه این خداوند است که در نی وجود ما می‌دمد. همین مفهوم در ابیات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» نیز به طرق مختلف بیان شده است. در گزینه «۳»، گفته شده است که سخن حق را می‌توان از دو چیز شنید: نوای ساقی و باده و در حقیقت سخن واعظان افسانه‌ای بی‌ثمر است!

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۷۶)

علوم و فنون ادبی (۲)

۶۱- گزینه «۴»

(فرهار فرورزان‌کیا)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: جامع التواریخ: خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی - تاریخ [عمومی]

کتابی که تاریخ ایران تا سال ۷۳۰ هـ. ق. را در بر می‌گیرد، تاریخ گزیده از حمدالله مستوفی است.

گزینه «۲»: قاضی نورالله شوشتری نویسنده کتاب مجالس المؤمنین در موضوع زندگی‌نامه می‌باشد.

گزینه «۳»: کتاب «رشحات عین‌الحیات» نوشته علی بن حسین واعظ کاشفی در موضوع عرفان است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

۶۲- گزینه «۲»

(عزیز الیاس پور)

ابیات «ب، پ و ت» همگی سروده صائب تبریزی‌اند و ویژگی ادبی بارز سبک هندی، استفاده از آرایه اسلوب معادله در هر سه بیت است که از آرایه‌های پرکاربرد سبک هندی محسوب می‌شود. ضمناً در بیت «پ» ردیف تقریباً طولانی و خوش‌آهنگ «از هم جدا» نیز از دیگر ویژگی‌های ادبی سبک هندی است.

ابیات «الف و ث» سروده حافظ هستند. زبان این ابیات، در مقایسه با زبان ابیات سبک هندی، کمی کهنه‌تر است و مختصات نو و کهن را با هم دارد. ضمناً آرایه‌های پرکاربرد سبک هندی (تلمیح، اسلوب معادله، حسن تعلیل، حسن آمیزی و ...) نیز در این دو بیت دیده نمی‌شوند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۳۶ تا ۸۲)

۶۳- گزینه «۳»

(فرهار فرزان‌کیا)
الف) تثبیت جایگاه تخلص در شعر از ویژگی‌های ادبی سبک عراقی است؛ خواجه تخلص خود را در مصراع اول آورده است.
ب) رواج تقدیرگرایی و غم‌گرایی از ویژگی‌های برجسته فکری در سبک عراقی است که هر دو در این بیت دیده می‌شوند.
ج) استفاده از اسلوب معادله و به‌کاربردن کلمات و اصطلاحات مربوط به زندگی روزمره (آتش و روغن و چراغ) از ویژگی‌های سبک هندی است.
د) برتری عشق بر عقل از اصلی‌ترین ویژگی‌های فکری سبک عراقی است.
ه) استفاده از لغات کمتر رایج (آنراکت، بخیه، سفال، قالی و...) در سبک هندی، ویژگی زبانی است. «عش کردن» در این بیت عرفی شیرازی از این جنس واژه‌هاست.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۳۷، ۳۸، ۸۱ و ۸۲)

۶۴- گزینه «۳»

(مسن اصغری)
سرودی: تشبیه (تو سرو هستی) - بر سرو (استعاره از قد) - ماه (استعاره از چهره) - خورشید (استعاره از چهره) - ماهی: تشبیه (تو ماه هستی) - بر ماه (استعاره از صورت و چهره) - حلقه (استعاره از زلف) - زنجیر (استعاره از زلف و گیسو) = ۶ مورد
بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: سرو (استعاره از معشوق) - خورشید دژم (استعاره مکنیه) - ماه (استعاره از معشوق)
گزینه «۲»: گوش صدف (اضافه استعاری) - لعل (استعاره از لب) - گهر (استعاره از سخن)
گزینه «۴»: نرگس (استعاره از چشم) - بادام (استعاره از چشم)
(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۷۱ تا ۷۴)

۶۵- گزینه «۴»

(میتبی فرهاری)
بیت «الف»: استعاره: «جان» در کلمه «جانا» استعاره از معشوق / بیت «ب»: مجاز: شیخ و شاب مجاز از همه مردم / «ج»: کنایه: دست افشان شدن کنایه از رقصیدن / بیت «د»: تشبیه: «نواله هجر» و «خوان وصل» اضافه تشبیهی
(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، ترکیبی)

۶۶- گزینه «۳»

(میتبی فرهاری)
فاقد آرایه استعاره / تشبیه خود به طبیب
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه «۱»: تشبیه: کمند شوق (اضافه تشبیهی) / استعاره: «نشیمن حیرت» استعاره از دنیا
گزینه «۲»: تشبیه: قح لاله (اضافه تشبیهی) / استعاره: «نرگس سرمست» (تشخیص)
گزینه «۴»: تشبیه: «آب حیوانم» / استعاره: «جگر سنگ» (استعاره مکنیه و تشخیص)
(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، ترکیبی)

۶۷- گزینه «۳»

(میتبی فرهاری)
بیت گزینه «۳» در وزن «مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن» است که وزن دوری نیست.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن
گزینه «۲»: مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن (مستفعلن فاعلن مستفعلن فاعلن)
گزینه «۴»: مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن (مستفعلن مفعولن مستفعلن مفعولن)

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۸۱ تا ۹۲)

۶۸- گزینه «۳»

(سیدعلیرضا امیری)
الگوهای هجایی بیت گزینه «۳»: U / --- U / --- U / --- U / --- (مفاعیلن مفاعیلن فاعلن)

الگوهای هجایی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: U / --- U / --- U / --- U / ---
گزینه «۲»: U / --- U / --- U / --- U / ---
گزینه «۴»: U / --- U / --- U / --- U / ---

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۶۹- گزینه «۴»

(سیدعلیرضا امیری)
فعلاتن (کِ بِ پی ما) فعلاتن (نِ کِ شی شُه) فعلاتن (رِ شُ دَم رو) فعلن (زِ آ لست)

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۷۰- گزینه «۲»

(میتبی فرهاری)
توجه به دنیای درون و استفاده از اصطلاحات فلسفی (بازتاب بیشتر علوم در شعر) که از ویژگی‌های سبک دوره عراقی است، در این بیت دیده می‌شود.
(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی و مفهوم، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

علوم و فنون ادبی (۱)

۷۱- گزینه «۳»

(فرهار فرزان‌کیا)
شاهنامه ابومنصوری به وسیله عده‌ای از دانشوران خراسان نگاشته شد؛ موضوع این کتاب، تاریخ گذشته ایران است که امروزه، چند صفحه از مقدمه آن باقی مانده است. ابومنصور عبدالرزاق، پادشاه سامانی، کسی بود که دستور داد تا چنین کتابی نوشته شود.
(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۴۰، ۴۱، ۴۳ و ۴۴)

۷۲- گزینه «۱»

(سیدمهمر هاشمی)
این نثر از کتاب قابوسنامه می‌باشد و مربوط به دوره غزنوی و سلجوقی است.
(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۶۵ و ۶۶)

۷۳- گزینه «۴»

(سیرممر هاشمی)

وجود واژه «مزگت» یا مسجد که واژه‌های کهن است و همچنین کاربرد «همی»، از ویژگی‌های سبک خراسانی است. این متن از کتاب «قابوس‌نامه» آورده شده است که شیوه نوشتار آن در سبک خراسانی (سبک دوره غزنوی و سلجوقی) می‌باشد.

بررسی گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: حذف افعال اصلاً در متن صورت سؤال اتفاق نیفتاده است و جمله‌ها هم خیلی کوتاه نیستند.

گزینه «۲»: استفاده فراوان از واژگان عربی از ویژگی‌های سبک عراقی است و در متن مذکور، اکثر کلمات فارسی‌اند.

گزینه «۳»: پیچیدگی‌های حکمی و اندیشه‌های فلسفی در سبک خراسانی هنوز خیلی وجود نداشت و متن صورت سؤال هم از لحاظ مفهومی، ساده است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۶ تا ۱۸ و ۶۵)

۷۴- گزینه «۴»

(سیرعلیرضا احمدری)

در این گزینه، واژه‌های دوش در هر دو مصراع جناس تام دارند. «دوش» در مصراع اول به معنای شانه و در مصراع دوم به معنای دیشب آمده است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: دو واژه «بدان» و «بدان» جناس ناقص دارند. (حرکتی)

گزینه «۲»: «دور» و «نور» دارای جناس ناقص هستند. (اختلافی)

گزینه «۳»: «رای» و «جای» دارای جناس ناقص هستند. (اختلافی)

(علوم و فنون ادبی (۱)، بریع لفظی، صفحه‌های ۹۷ و ۹۸)

۷۵- گزینه «۳»

(سبار غلام‌پور سیوکی)

در گزینه «۳»، «عمر» اول و «مال» سجع متوازن دارند. فعل «است» بعد از مال به قرینه لفظی حذف شده است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در این گزینه سجع وجود ندارد.

گزینه «۲»: «سر» و «زر» چون وزن و قافیه یکسانی دارند دارای سجع متوازی هستند. فعل «ندارد» بعد از «زر» به قرینه لفظی حذف شده است.

گزینه «۴»: «نشسته» و «بسته» فقط قافیه یکسانی دارند و وزنشان متفاوت است، پس سجع مطرف دارند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، بریع لفظی، صفحه ۵۳)

۷۶- گزینه «۲»

(کلاطم کاطمی)

د) جناس: خون و چون

ب) تشبیه: مَهر خاموشی (اضافه تشبیهی)

ج) سجع: آمده، شده، بسته

الف) واژه‌آرایی: تکرار «خاک»

ه) اشتقاق: وصف و موصوف

(علوم و فنون ادبی (۱) و (۲)، بیان و بریع، ترکیبی)

۷۷- گزینه «۲»

(یاسین مهریان)

در این رباعی، «ی» فقط به شکل مصوت نیست و در کلمه «خرقه»، صامت «ی» نیز به شکل یای میانجی، به کار رفته است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مصوت بلند پیش از «ن»، زمانی کوتاه به حساب می‌آید که «ن» ساکن باشد و در این رباعی، «آن» شامل این شرایط است.

گزینه «۳»: هجاهای کشیده رباعی: «چند»، «گوش»، «پند»، «گاه»، «لند»، «پاد» و «مند»

گزینه «۴»: وزن رباعی، «مفعول مفاعیل مفاعیل فعل» است که دارای چهار رکن عروضی می‌باشد و حذف همزه در «بدیدمان» (بدیدم آن)، مشهود است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۷۸- گزینه «۴»

(کلاطم کاطمی)

قافیه: غریبان، طیبیان / حروف اصلی: یب / حروف الحاقی: ان

بررسی قافیه در سایر ابیات و دلیل نادرستی آن‌ها:

گزینه «۱»: قافیه: گرفت - برفت: حروف قافیه: - فت، - فت (اختلاف مصوت‌های کوتاه، بدون آمدن حروف الحاقی)

گزینه «۲»: قافیه: بحر، شهر / حروف قافیه: - حر، - هر (اختلاف صامت «ح» و «ه» یا رعایت نشدن قافیه خطی)

گزینه «۳»: قافیه: شکر، کفر / حروف قافیه: - کر، - فر (اختلاف صامت‌های «ک، ف»)

(علوم و فنون ادبی (۱)، قافیه، صفحه‌های ۸۹ تا ۹۲)

۷۹- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

بیت گزینه «۱»، هم‌چون عبارت سؤال، مفهوم وحدت وجود را بیان می‌کند. مفهوم ابیات گزینه‌های دیگر به ترتیب «فنا»، «سپاسگزاری خالصانه» و «خداشناسی از طریق خودشناسی» است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، ترکیبی)

۸۰- گزینه «۳»

(سیرممر هاشمی)

تمامی ابیات این گزینه، توصیه به سنجیده حرف زدن و تأمل قبل از سخن گفتن دارند، اما در بیت «ب» صحبت از آن است که در جهان دیگر، اعمال آدمی به کار می‌آید نه سخندان بودن. در بیت «د» نیز، سخن از اتحاد و کنار هم بودن است و گفته شده است که موشی نیز می‌تواند مهار شتری تنه‌مانده را بکشد!

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۱۹)

جامعه‌شناسی (۱)

۸۱- گزینه «۳»

(فاطمه صفری)

هنجارها نمونه‌هایی از پدیده‌های اجتماعی هستند. جهان اجتماعی و نظم آن، تکوینی نیست، بلکه اعتباری و قراردادی است؛ یعنی با آگاهی و اراده انسان‌ها شکل می‌گیرد. آلودگی طبیعت و محیط زیست، نتیجه کارهای شتاب‌زده و نابخردانه انسان‌هاست. بنابراین از تأثیرات جهان اجتماعی بر جهان طبیعی است. معنادار شدن به فضای مجازی، پیامد ارادی کنش وابسته به اراده کنشگر است.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۷، ۸، ۱۳، ۱۹ و ۲۲)

۸۲- گزینه «۳»

(آزیتا بیرقی)

علت تنگ شدن عرصه بر سایر کنش‌ها ← رواج شدید کنش‌های حسابگرانه معطوف به دنیا سپردن داوری درباره آرمان‌ها و ارزش‌ها به تمایلات افراد و گروه‌های متفرق ← پیامد افول علوم عقلانی و وحیانی گسترش دانش وسایل ← بسط و توسعه عقلانیت ابزاری از دست رفتن دانش اهداف و ارزش‌ها ← زوال عقلانیت ذاتی علت عدم وجود قداست ← طرد عناصر معنوی

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۳۸ و ۳۹)

۸۳- گزینه «۳»

اصلاح عبارت نادرست:

در دیدگاه طولی همه جهان‌های اجتماعی شبیه یکدیگرند و بر این اساس مسیر یکسانی را طی می‌کنند؛ یعنی همه آن‌ها شبیه به یک نوع موجود زنده‌اند و تفاوت‌شان همانند تفاوتی است که آن موجود زنده در مراحل مختلف رشد خود از دوران کودکی تا مراحل بزرگسالی پیدا می‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نادرست - نادرست

گزینه «۲»: نادرست - نادرست

گزینه «۴»: درست - درست

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۳۸ و ۳۹)

۸۴- گزینه «۳»

(نگار غلامی)

- این جمله نشان‌دهنده تأثیر جهان اجتماعی بر جهان نفسانی است.
- واقعیت‌های هر جهان اجتماعی را می‌توان در پرتو آرمان‌های آن ارزیابی کرد.
- استکبارستیزی و احترام به پدر و مادر، درون قلمرو واقعی جامعه ما قرار دارند.
- بخش چهارم صورت سؤال و عبارت ذکر شده در گزینه «۳»، هر دو به تأثیر جهان نفسانی بر جهان جسمانی اشاره دارند.

(جامعه‌شناسی (۱)، ترکیبی، صفحه‌های ۵۳ و ۶۸)

۸۵- گزینه «۴»

(نگار غلامی)

فرهنگ فایده‌گرایی منجر به شکل‌گیری جوامعی شد که در آن‌ها وضعیت اقتصادی افراد، موقعیت اجتماعی آن‌ها را معین می‌کرد. تداوم تعارض فرهنگی (شیوه زندگی ناسازگار با عقاید و ارزش‌های جامعه) منجر به تزلزل فرهنگی می‌شود. مواجهه یک جهان اجتماعی با کاستی‌ها و بن‌بست‌های درونی علت کپه‌ولت و مرگ یک جهان اجتماعی است.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۸۴، ۹۱ و ۹۳)

۸۶- گزینه «۲»

(آزیتا بیرقی)

در صورتی که اعضای یک جهان اجتماعی، واقعیت‌ها و آرمان‌های آن را فراموش نکنند و به آن‌ها تعلق خاطر داشته باشند، آن جهان اجتماعی دارای هویت تاریخی است و اگر واقعیت‌ها و آرمان‌های آن مطابق حق باشند، دارای هویت حقیقی است.

اگر جهان اجتماعی در تعامل با جهان‌های دیگر، بر عقاید و ارزش‌های خود پافشاری نکند، داد و ستد فرهنگی به لایه‌های عمیق آن سرایت می‌کند و در صورتی که به مرور زمان، به عقاید و آرمان‌های خود پشت کند، دچار تحولات هویتی می‌شود. جهان اجتماعی‌ای که در مسیر تحولات هویتی، ارزش‌ها و عقاید جهان اجتماعی دیگری را قبول کند، به آن ملحق می‌شود. جهان اجتماعی خودباخته، عناصر فرهنگی دیگر را بدون تحقیق و گزینش و به صورت تقلیدی فرا می‌گیرد. حالت فعال و خلاق خود را در گزینش عناصر فرهنگی دیگر از دست می‌دهد و ارتباطش را با فرهنگ و تاریخ خود از دست می‌دهد، بنابراین نه می‌تواند فرهنگ گذشته خود را تداوم ببخشد یا گسترش دهد و نه می‌تواند آن را رها کند و از آن بگذرد و به جهان اجتماعی دیگری که مبهوت و مقهور آن شده است، ملحق شود. از اینجا رانده و از آنجا مانده!

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۹۷، ۹۸ و ۱۰۱)

۸۷- گزینه «۱»

(آزیتا بیرقی)

حکومت یک فرد براساس خواست و میل خود ← تیرانی (استبدادی)
حکومت نخبگانی که براساس فضیلت تصمیم می‌گیرند و اثرگذارند. ← آریستوکراسی
اکثریت مردم براساس حقیقت و فضیلت حضور و فعالیت دارند. ← جمهوری (پولیسی)
مشروطه سلطنتی انگلستان ← موناشرسی

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۲۰ و ۱۲۱)

۸۸- گزینه «۲»

(نگار غلامی)

- علت پیدایش فرهنگ فایده‌گرایی: ارزیابی گروه‌های دیگر براساس معیار فایده‌مندی توسط گروه متوسط
- علت بازاندیشی متفکران و دانشمندان درباره بنیان‌های عقیدتی و ارزشی جهان اجتماعی: کاستی و خلأ معنوی
- علت رواج تصویر القایی شرق‌شناسان از هویت جهان اسلام در بین جوامع اسلامی: خودباختگی فرهنگی (غرب‌زدگی)

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۸۴، ۹۳ و ۱۰۵)

۸۹- گزینه «۴»

(فاطمه صفری)

تشریح موارد نادرست:

- عبارت «انسان تربیت پذیر است.» از جمله عقاید نهاد تعلیم و تربیت است.
- تمامی پدیده‌های اجتماعی، هویتی معنایی و ذهنی دارند؛ از این رو هیچ‌یک از اجزای جهان اجتماعی فاقد معنا نیستند؛ اما همه پدیده‌های اجتماعی، بُعد محسوس و عینی ندارند.

(پایه‌شناسی (۱)، ترکیبی، صفحه‌های ۲۷، ۳۱، ۵۷ و ۷۳)

۹۰- گزینه «۴»

(شهریار عبدالله)

اولین شرط بقای هر جامعه، جمعیت آن است.
مجموعه کنش‌ها، روابط و قواعدی که حول تولید و مصرف کالا و خدمات و توزیع درآمد و ثروت صورت می‌گیرد، نهاد اقتصادی را شکل می‌دهد.
نهاد سیاست مسئولیت هماهنگی نهادها را برعهده دارد.

(پایه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۲۵، ۱۲۹ و ۱۳۱)

جامعه‌شناسی (۲)

۹۱- گزینه «۱»

(آزیتا بیرقی)

علت پاسخ به پرسش‌های همیشگی بشر ← وجود عقلانیت سطح یک
علت اینکه انسان نمی‌تواند آینده‌اش را براساس اراده و عمل خود بسازد. ←
فرهنگ‌های جبرگرا
علت اینکه برخی فرهنگ‌ها نمی‌توانند معیار و میزانی برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف داشته باشند. ← عدم وجود حقیقت
علت اینکه یکی از پاسخ‌های امروز بشر به رشد جمعیت کره زمین و کمبود منابع، تولید محصولات تراریخته است. ← وجود عقلانیت سطح دو
(پایه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

۹۲- گزینه «۴»

(زینب آذری)

اشغال یک سرزمین خارجی با توسل به قدرت نظامی و سیاسی استعمار نامیده می‌شود.
زیباترین مخلوق خداوند، عقل است.
بازگشت هنجارهای جاهلانه به اسلام مربوط به دوران خلافت است.
در استعمار فرانو جهان غرب به عقاید و ارزش‌های فرهنگ‌های دیگر هجوم می‌برد.

(پایه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۲۳، ۲۷ و ۲۹)

۹۳- گزینه «۲»

(زینب آذری)

روشنگری		
دوره زمانی	ویژگی	پیامد
قرون هفدهم و هجدهم	عقل‌گرایی، نفی وحی	دئیسم
قرون نوزدهم و بیستم	حس‌گرایی، نفی عقل و وحی	دانش‌ابزاری
پایان قرن بیستم	افول تجربه‌گرایی، نفی تجربه، نفی عقل و وحی	بحران معرفتی

(پایه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه ۴۴)

۹۴- گزینه «۴»

(شهریار عبدالله)

بخش اول: بلوک شرق و غرب از نظر سیاسی، اقتصادی و جغرافیایی کاملاً جدا بودند. برای مثال بلوک غرب از نظر اقتصادی به سرمایه‌داری (لیبرالیسم) و آزادی بازار معتقد بود ولی بلوک شرق به کمونیسم و دولتی بودن بازار معتقد بود اما هر دو بلوک، درون فرهنگ غرب بودند؛ یعنی به فرهنگ واحدی تعلق داشتند؛ زیرا هر دوی آن‌ها دیدگاه تجربی و این‌جهانی داشتند. همچنین چالش بین این دو بلوک نیز چالشی جهانی بود.

بخش دوم: تفاوت چالش فقر و غنا با بحران اقتصادی این است که چالش فقر و غنا چالشی همیشگی است و همواره متوجه قشر ضعیف جامعه است اما بحران اقتصادی اغلب مقطعی است و تمام افراد جامعه را در برمی‌گیرد.
بحران اقتصادی و چالش فقر و غنا هر دو، هویت اقتصادی دارند.

بخش سوم: انقلاب اسلامی ایران به هیچ‌کدام از دو بلوک غرب و شرق تعلق نداشت و از متن فرهنگ اسلامی برخاست. توجه کنید در این بخش باید گزینه غلط را انتخاب کنید.

(پایه‌شناسی (۲)، صفحه‌های ۸۱، ۹۲، ۹۳ و ۱۲۰)

۹۵- گزینه «۱»

(نگار غلامی)

مسیحیت با قبول تثلیث از ابعاد عقلانی توحید دور ماند.
آباء کلیسا از شعارها و مفاهیم معنوی استفاده می‌کردند و در عمل سکولاریسم را دنبال می‌کردند.
حرکت‌های اعتراض‌آمیز مذهبی مخالف جریان دنیاگرا، مورد هجوم کاتولیک‌ها و دیگر پروتستان‌ها قرار گرفتند و امکان گسترش پیدا نکردند.
(پایه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۴۷ تا ۴۹)

۹۶- گزینه «۴»

(نگار غلامی)

اصطلاح کشورهای توسعه‌یافته و توسعه‌نیافته به این نکته اشاره دارد که کشورهای توسعه‌یافته، الگوی کشورهای دیگرند و سایر کشورها باید مسیر آن‌ها را ادامه دهند.

فعالیت‌های دنیای غرب در جهت مقابله با جهان اسلام:
مقابله نظامی و سیاسی از طریق حضور مستقیم؛ مانند آنچه در افغانستان و عراق رخ داده است.

محاصره و تحریم اقتصادی از طریق سازمان‌های بین‌المللی مانند آنچه نسبت به ایران انجام می‌شود.

تبلیغ معنویت‌های کاذب و سکولار در کشورهای غربی برای پر کردن خلأ معنوی فرهنگ غرب.

ارائه تصویری خشن و غیرعقلانی از فرهنگ اسلامی از طریق سازماندهی و شکل‌دهی جریان‌های تروریستی وهابی.

ارائه تفسیرهای سکولار از اسلام و حمایت از اسلام آمریکایی در مقابل انقلاب اسلامی.

جنگ رسانه‌ای همه‌جانبه در برابر حرکت فرهنگی جهان اسلام.

ایجاد اختلافات فرقه‌ای و مذهبی برای تضعیف جهان اسلام.

(پایه‌شناسی (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۸۸، ۱۳۲ و ۱۳۳)

۹۷- گزینه «۳»

(آزیتا بیرقی)

رشد تجارت و برده‌داری ← انتقال برده‌های سیاه‌پوست آفریقایی به مزارع آمریکایی ← انتقال ثروت به جوامع اروپایی ← جایگاه برتر بازرگانان نسبت به زمین‌داران ← نیاز دولت‌ها برای افزایش قدرت به پول و ثروت بازرگانان ← نیاز بازرگانان به حمایت نظامی دولت‌مردان برای تجارت و سود ← پیوند قدرت با ثروت و تجارت ← ظهور صنعت ← سرعت بخشیدن به انباشت ثروت سرمایه‌داران

(پایامه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه ۵۸)

۹۸- گزینه «۴»

(آزیتا بیرقی)

علت
تجمع قدرت رسانه در دست صاحبان ثروت ← متزلزل ساختن هویت فرهنگی جوامع غیر غربی

علم تجربی غربی تنها تفسیر ممکن از جهان طبیعت نیست ← پیامد روشن شدن اینکه علم تجربی دارای مبانی غیر تجربی است.

علت
ترویج علوم انسانی غربی در کشورهای غیر غربی ← عمیق‌ترین تأثیر را در توزیع فرهنگ دارد.

(پایامه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه‌های ۷۱، ۷۰، ۹۹ و ۱۰۰)

۹۹- گزینه «۱»

(نگار غلامی)

- فرعون ناگزیر بود خود را در زمره خدایان معرفی کند تا بتواند موقعیت و رفتار ظالمانه خود را توجیه نماید.

- ژان کالون و مارتین لوتر با تفاسیر پروتستانی از دین، در گسترش فرهنگ سکولار در فرهنگ عمومی غرب نقش داشتند.

- مارکس در چارچوب بنیان‌های فرهنگ غرب به حل چالش‌های جامعه خود می‌پرداخت.

- از نظر ماکس وبر جهان متجدد در جهت برخورداری از زندگی دنیوی و تسلط انسان بر این عالم گام برمی‌دارد.

(پایامه‌شناسی (۲)، ترکیبی)

۱۰۰- گزینه «۳»

(زینب آذری)

قدرت نظامی، سیاسی، اقتصادی و جاذبه‌های دنیوی کشورهای غربی، دولتمردان کشورهای اسلامی را مرعوب و شیفته فرهنگ غرب می‌ساخت.

منورالفکران، بیداری را برخلاف بیدارگران اسلامی در گذر از فرهنگ اسلام می‌دیدند.

تفاوت جنبش عدالتخانه و جنبش تنباکو در این است که جنبش تنباکو رفتار را اصلاح می‌کرد اما جنبش عدالتخانه در سطح وسیع‌تری بود و علاوه بر اصلاح رفتار، ساختار سیاسی را نیز تغییر می‌داد.

(پایامه‌شناسی (۲)، بیداری اسلامی و جهان بربر، صفحه‌های ۱۰۸، ۱۱۰ و ۱۱۷)

جامعه‌شناسی (۱)

۱۰۱- گزینه «۴»

(فاطمه صفری)

ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی از طریق کنش‌های اجتماعی تحقق می‌یابند و پدیده‌های جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی را ضروری می‌سازند.

پرسش «چرا چنین کاری کردی؟» را می‌توان از هر کنشگری پرسید؛ زیرا فعالیت انسان با قصد و هدف خاصی انجام می‌شود.

هنجارها از جنس وسیله و روش رسیدن به ارزش‌ها هستند و بایددها و نباید‌های یک کنش اجتماعی را بیان می‌کنند؛ بنابراین لزوم رعایت ادب یک هنجار اجتماعی است.

(پایامه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۵، ۱۳ و ۱۴)

۱۰۲- گزینه «۲»

(فاطمه صفری)

زلزله یا خشکسالی با اینکه پدیده‌های طبیعی‌اند، تأثیرات تعیین‌کننده‌ای در کنش‌های اجتماعی انسان‌ها دارند. انسان‌ها برای مقابله با زلزله و خشکسالی، قواعد خاصی وضع می‌کنند و کنش‌های مناسبی انجام می‌دهند؛ آن‌ها خانه‌های خود را به گونه‌ای می‌سازند که در برابر زلزله مقاوم باشد، انبارها و سیلوهایی را بنا می‌کنند تا با خشکسالی مقابله کنند. در مناطقی که آب و هوای خشک دارد، راه‌هایی برای رسیدن به ذخایر زیرزمینی آب ابداع می‌کنند و کشاورزی متناسب با همان آب و هوا را بر می‌گزینند.

هرگاه یک نسل نتواند فرهنگ خود را حفظ کند یا نتواند آن را به نسل بعد منتقل سازد، جهان اجتماعی آن فرو می‌ریزد یا دگرگون شده و به جهان اجتماعی دیگری تبدیل می‌شود.

مجموعه پدیده‌های اجتماعی جهان اجتماعی را شکل می‌دهند.

(پایامه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۱۷، ۲۰ و ۲۲)

۱۰۳- گزینه «۲»

(ریحانه امینی)

کشور: کلان و عینی

سفره هفت‌سین: خرد و عینی

عدالت: کلان و ذهنی

تصور یک گل زیبا: خرد و ذهنی

(پایامه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه ۲۸)

۱۰۴- گزینه «۴»

(ریحانه امینی)

- تفاوت‌هایی که به ارزش‌های کلان، آرمان‌ها و اعتقادات اصلی بازگردد، از نوع تفاوت‌های میان جهان‌های اجتماعی مختلف است و تفاوت‌هایی که به حوزه نمادها و هنجارها باز می‌گردد، از نوع تفاوت میان جهان‌های اجتماعی مختلف نیست؛ بلکه از نوع تفاوت‌هایی است که درون یک جهان اجتماعی پذیرفته می‌شود.

- عمیق‌ترین لایه جهان اجتماعی، عقاید کلانی هستند که بر ارزش‌های اجتماعی تأثیر می‌گذارند.

باور و اعتقاد انسان به اصل جهان در حوزه عمیق‌ترین «پدیده‌های اجتماعی» قرار می‌گیرند.

- جهان اساطیری طبیعت را قلمرو قدرت‌های فوق طبیعی و محصور رازها و افسون‌های آن‌ها می‌بیند و با طرد دانش ابزاری متناظر با طبیعت، امکان بهره‌وری معقول انسان از طبیعت را دور از دسترس می‌سازد. منع انسان از تناول گیاهان و حیوانات، نمونه‌ای از این محدودیت‌هاست.

(پایامه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۳۰، ۳۷ و ۴۷)

۱۰۵- گزینه «۲»

(ریحانه امینی)

ثروت‌مند: اکتسابی - اجتماعی - متغیر

خوش‌اندام: اکتسابی - فردی - متغیر

اسپانیایی (محل تولد): انتسابی - اجتماعی - ثابت

(پایامه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۶۳ و ۶۴)

۱۰۶- گزینه «۳»

(ریحانه امینی)

- مدار مشروعیت، حق و باطل بودن است. اگر قدرت موافق حکم و قانون و اراده تشریعی خداوند اعمال شود، مشروعیت حقیقی دارد اما اگر مبتنی بر ایدئولوژی‌های ساختگی بشری باشد، مشروعیت دروغین دارد.

- جامعه‌ای که در آن اقلیت براساس خواست و میل شخصی حاکم حکومت کنند، خست (جامعه خوش‌گذرانی) نامیده می‌شود.

عربی زبان قرآن (۱)

۱۱۱- گزینه «۲» (قاله مشیرپناهی- دهگلان)
 «التَّوْبَةُ عَن عِبَادِهِ»: توبه را از بندگانش (بندگان خود، بندگان خویش) (رد سایر گزینه‌ها؛ اولاً «عباده» به معنی «بندگان» است که در گزینه‌های ۳ و ۴ به اشتباه به صورت «عبادات کنندگان» ترجمه شده است، ثانیاً «التَّوْبَةُ» مفعول و «عَن عِبَادِهِ» ترکیب جارّ و مجرور است که در گزینه‌های ۱ و ۳ به اشتباه به صورت یک ترکیب اضافی ترجمه شده است.) / «السَّيِّئَاتِ»: بدی‌ها (ضمیر «آن‌ها» در گزینه ۳ اضافی است.) / «ما» نقش مفعول را دارد و به معنی «آن چه را» است که لفظ «هر» در گزینه ۴ اضافی است. / «تَفْعَلُونَ»: (فعل مضارع به صیغۀ «أنتم») انجام می‌دهید (رد گزینه‌های ۱ و ۴) (ترجمه)

۱۱۲- گزینه «۲» (بهرروز هیدربگی)
 «أشجار الحديقة الخضراء»: درختان سرسبز باغ («أشجار» مبتدا و مرفوع و «الخضراء» صفتش و به تبعیت از آن مرفوع است) (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «يُصَدَّرُ»: (فعل مضارع مجهول است) صادر می‌شود (رد گزینه ۳) / «قَسَمَ مِنْهَا»: قسمتی (بخشی) از آن (رد گزینه‌های ۱ و ۴)؛ «قَسَمَ» به معنی «قسمتی، بخشی» است، نه «برخی، بعضی». / «بعض البُلدان المُتقدِّمة»: بعضی کشورهای پیشرفته (رد گزینه‌های ۱ و ۴) (ترجمه)

۱۱۳- گزینه «۳» (بهرروز هیدربگی)
تشریح سایر گزینه‌ها:
 گزینه «۱»: «الصيدلي»: داروخانه‌دار، متصدی داروخانه (الصيدلية: داروخانه)
 گزینه «۲»: «المُحدرات»: سراسیمبی‌ها (المصافي: پالایشگاه‌ها)
 گزینه «۴»: «سَرير: تخت» (ترجمه)

۱۱۴- گزینه «۳» (سیره مهیا مؤمنی)
 «ما مسلماني»: نحنُ مسلمون (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «(باید ما):» علينا / «دفاع کنیم»: أن نُدافع (رد گزینه ۱) / «مظلومان جهان»: مضاف + مضاف‌الیه) مظلومی العالم (رد سایر گزینه‌ها)
تذکره: در ترکیب‌های اضافی، اگر مضاف، مثنی یا جمع مذکر سالم باشد، حرف نون از انتهای مضاف حذف می‌شود:
 مظلومين (مضاف) + العالم (مضاف‌الیه) ← مظلومی العالم (ترجمه)

۱۱۵- گزینه «۳» (قاله مشیرپناهی- دهگلان)
ترجمه و تشریح گزینه‌ها:
 گزینه «۱»: «روزی به نفع تو و روزی به زیان تو» ← مفهوم این عبارت و ضرب‌المثل داده‌شده این است که اوضاع و احوال زندگی انسان همیشه یکسان نیست و زندگی بالا و پایین زیادی دارد.
 گزینه «۲»: «خدا به کسی جز به اندازه توانایی‌اش تکلیف نمی‌کند.» ← مفهوم آیه و عبارت داده شده این است که خدا انجام کاری را که بیش از توان و ظرفیت انسان است، از وی نمی‌خواهد.
 گزینه «۳»: «ثمره دانش، اخلاص عمل است.» ← مفهوم این عبارت این است که نتیجه و حاصل دانش، خالص شدن عمل و به دور بودن آن از ریا و خودنمایی است، در حالی که عبارت داده شده می‌گوید علم و دانشی که همراه عمل نباشد و در حد گفتار باقی بماند، هیچ ارزشی ندارد.

- اگر تغییرات اجتماعی را به دو دسته تغییرات سطحی و عمیق یا خرد و کلان تقسیم کنیم؛ تغییرات عمیق و کلان را تحول اجتماعی می‌گویند. در تحول اجتماعی یک جهان اجتماعی به جهان اجتماعی دیگر تبدیل می‌شود. (جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۸۹، ۱۱۹ و ۱۲۲)

۱۰۷- گزینه «۲» (آزیتا بیرقی)
 نظام سیاسی لیبرال دموکراسی ← در آن نمی‌توان از مشروعیت سخن گفت. جوامع جاهلی در اندیشه فارابی ← جوامعی‌اند که ارزش‌ها و آرمان‌های آن‌ها عقلانی، وحیانی و الهی نباشد.
 نظام سیاسی جمهوری اسلامی ← عقل و وحی دو وسیله شناخت ارزش‌های الهی و احکام و مقررات اجتماعی هستند و انسان‌ها مسئولیت شناخت و اجرای آن‌ها را بر عهده دارند. (جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۲۲ و ۱۲۳)

۱۰۸- گزینه «۲» (شهریار عبدالله)
 بخش اول: علت بسط بیشتر یک فرهنگ، تعداد بیشتر عاملان و حاملان (مردان، پیروان، اعضا و ...) آن است.
 بخش دوم: حیات معنوی اسلام باعث وادار شدن اندیشمندان غربی به تأمل و بازبینی درباره نظریات پیشین خود شد.
 بخش سوم: پدید آمدن عقاید و ارزش‌های مشترک میان مردم علت تشکیل هویت فرهنگی است. (جامعه‌شناسی (۱)، هویت، ترکیبی، صفحه‌های ۹۰، ۱۰۸ و ۱۲۷)

۱۰۹- گزینه «۲» (فاطمه صفری)
بررسی گزینه‌ها:
 گزینه «۱»: درست - درست
 گزینه «۲»: نادرست (قلمرو آرمانی همان نظام معیار جهان اجتماعی است که بسیاری کم و بیش به آن عمل می‌کنند و برخی هم آن را مراعات نمی‌کنند) - درست
 گزینه «۳»: نادرست (به مجموعه اهداف و ارزش‌های مشترکی که اعضای یک جهان اجتماعی خواهان رسیدن به آن‌ها هستند، آرمان اجتماعی می‌گویند). - نادرست (اگر هنجارها و اعمال خود را براساس عقاید و ارزش‌ها سامان دهیم، آن‌ها را به قلمرو واقعی وارد می‌کنیم).
 گزینه «۴»: نادرست (ارزش‌هایی که مردم یک جامعه از آن جانب‌داری می‌کنند و رعایت آن‌ها را لازم می‌دانند، اما در عمل ممکن است برخی از آن‌ها را نادیده بگیرند، قلمرو آرمانی جهان اجتماعی را شکل می‌دهد). - نادرست (با عمل به عقاید و ارزش‌های حقیقی، آن‌ها را به قلمرو واقعی خود وارد می‌کنیم). (جامعه‌شناسی (۱)، صفحه‌های ۵۲ و ۵۷)

۱۱۰- گزینه «۳» (فاطمه صفری)
تشریح موارد نادرست:
 جامعه‌ای که قواعد و روابط آن براساس ارزش‌های اقتصادی است (جامعه سرمایه‌داری)، تحرک اجتماعی صعودی را تنها برای کسانی ممکن می‌سازد که منابع ثروت را در اختیار دارند.
 - از نظر جوامعی که علم را به دانش تجربی محدود می‌کنند، ما فقط می‌توانیم بودن یا نبودن عقاید و ارزش‌های اجتماعی و پیامدهای اجتماعی و تاریخی آن‌ها را بشناسیم و راهی برای داوری و ارزیابی آن‌ها نداریم. (جامعه‌شناسی (۱)، ترکیبی، صفحه‌های ۵۵، ۸۴، ۸۵ و ۱۰۴)

گزینه «۳»: در مدرسه را هر روز پس از رفتن دانش‌آموزان می‌بندم. («أغلقُ» فعل مضارع معلوم صیغه «أنا» و «باب» مفعول آن است.)
گزینه «۴»: ساخت این دستبند قدیمی به قرن دهم برمی‌گردد. «یرجع» فعل مضارع معلوم است. «صنع» نیز یک اسم و دارای معنای مصدری است. (قواعد فعل)

عربی زبان قرآن (۲)

۱۲۱- گزینه «۲» (سید ممدعلی مرتضوی)
«دع»: رها کن (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «شایمک»: دشنامگویی (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «مُهَانَأُ»: خوار / «ترضی»: راضی کنی (رد سایر گزینه‌ها) / «تسخط»: خشمگین کنی (رد سایر گزینه‌ها) / «تعاقب»: مجازات کنی (رد سایر گزینه‌ها) / «عدوک»: دشمنی (رد گزینه ۳)

(ترجمه)

۱۲۲- گزینه «۲» (علی مفسن زاره)
«إن فُتِحَ»: (اسلوب شرط) اگر باز کند، اگر باز کرد (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «عِشَانَهُ الْخَاصِّ»: پرده خاصش (رد گزینه ۱) / «اسْتَطَاعَ أَنْ يَطِيرَ»: می‌تواند پرواز کند (رد گزینه ۳) / «أَكْثَرُ مِنْ مِئَةٍ وَخَمْسِينَ قَدَمًا»: بیشتر از صد و پنجاه قدم (گام) (رد گزینه ۱) / «فِي الْقَفْزَةِ الْأُولَى»: در پرش اول، در اولین پرش (رد گزینه‌های ۳ و ۴؛ در گزینه ۴، «خود» اضافی است.)

(ترجمه)

۱۲۳- گزینه «۲» (درویشعلی ابراهیمی)
«جاء»: آمد (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «أَسْلَمَ»: مسلمان شد، اسلام آورد (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «أَيضاً»: نیز، هم (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «بَعْدَ اسْلَامِهِمَا»: بعد از مسلمان شدنشان (رد گزینه ۱) / «كَلَّمَهُم»: همگی (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «اطلاق»: آزاد کردن (رد سایر گزینه‌ها) / «أسراهم»: اسیرانشان (رد گزینه ۱)

(ترجمه)

۱۲۴- گزینه «۴» (علی مفسن زاره)
ترجمه درست عبارت گزینه «۴»: آیا ندانستید که راستگو بیشتر از چیزی را که دروغگو با دروغ خویش به دست آورده است به دست می‌آورد!

(ترجمه)

۱۲۵- گزینه «۴» (ممدعلی کاظمی نصرآبادی)
صورت سؤال اشاره دارد به اینکه «دانشمند بدون عمل مانند درخت بدون میوه است» که با سه گزینه اول در ارتباط است، ولی با گزینه ۴ (علم را یاد بگیرید؛ پس همانا یادگیری آن، نیکو و طلب آن عبادت است) ارتباطی ندارد. ترجمه عبارت گزینه «۱»: دانش به تنهایی کافی نیست، اما علم به همراه عمل به انسان سود می‌رساند.

(مفهوم)

۱۲۶- گزینه «۲» (پیروز وپان)
«مِن مصدر [إكثار]» نادرست است، «إكثار» (بر وزن: افعال) مصدر از باب افعال است، درحالی که وزن «أفعل» اسم تفضیلی است که از مصدر مجرد ثلاثی ساخته می‌شود.

صورت صحیح آن ← «مِن مصدر [كثرة] / همچنین «معرفة» اشتباه است. (تفلیل صرفی و اعراب)

گزینه «۴»: «دین شما از آن خودتان و دین من از آن خودم.» ← مفهوم آیه و بیت داده شده این است که هر انسانی کار و انتخاب خودش را دارد و هرکس مسئول اعمال و سرنوشت خویش است و گناه کسی بر گردن دیگری نیست.

(مفهوم)

۱۱۶- گزینه «۳» (مرتضی کاظم شیرودی)
«الغدوان» اسم مفرد است، نه مثنی؛ زیرا به معنای «دشمنی» است و دلالت بر دو انسان یا دو چیز ندارد. توجه داشته باشید که برخی کلمات به «ان» ختم می‌شوند ولی مثنی نیستند، چون دلالت بر «دو» ندارند؛ مانند: عُمران، سلمان، شیطان، دُوران، جیران.

(تفلیل صرفی و اعراب)

۱۱۷- گزینه «۳» (ممدعلی کاظمی نصرآبادی)
در این گزینه، فعل «يَنْتَظِرُونَ» نادرست است و درست آن «يَنْتَظِرُونَ» از باب اِفْتِعَال است. (فعل مضارع باب افتعال بر وزن «يَفْتَعِلُ» و با علامت کسره روی عین‌الفعل می‌آید.)

(ضبط حرکات)

۱۱۸- گزینه «۴» (ممدعلی کاظمی نصرآبادی)
در این گزینه، کلمه «کتب» جمع مکسر کلمه «کتاب» است اما به صورت مفرد ترجمه می‌شود، چون معدودها چه مفرد و چه جمع باشند، همواره به صورت مفرد معنی می‌شوند؛ مثال: تسعة كتب ← نه کتاب

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «مرضی» جمع مکسر «مرضی» است و «مرضی‌ها، بیماران» معنی می‌شود.

گزینه «۲»: «الذرات» جمع مؤنث سالم است و «ذره‌ها» معنی می‌شود.

گزینه «۳»: «شراح» جمع مکسر «شراح» است و «شارحان» معنی می‌شود. (عمر)

۱۱۹- گزینه «۲» (سیره میا مؤمنی)
ضمیر «ی» در این گزینه بعد از نون وقایه آمده، پس مفعول است. از طرف دیگر، ضمائر نیز همگی مبنی هستند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «قصیده» مفعول و معرب است.

گزینه «۳»: در این گزینه مفعول نهاریم. «ابتعدنا» (دور شدیم) تنها فعل عبارت است که فعلی لازم (ناگذر) می‌باشد.

گزینه «۴»: «مَن» فاعل فعل «أخذ» و «أموال» مفعول آن است، «أموال» نیز اسمی معرب محسوب می‌شود.

(قواعد اسم)

۱۲۰- گزینه «۲» (قالر مشیرنهای- رهلان)
صورت سؤال، گزینه‌ای را می‌خواهد که در آن «نائب‌فاعل» آمده باشد؛ یعنی باید دنبال گزینه‌ای بگردیم که در آن فعل مجهول استفاده شده باشد.

ترجمه و تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: به پدرم گفتیم؛ این زیباترین هتلی است که در آن مانده‌ایم. («فُلت» و «لبثنا» هر دو فعل معلوم هستند.)

گزینه «۲»: نام مردی در مجلس برده شد که کسی وی را نمی‌شناخت. («ذکر» فعل ماضی مجهول و «اسم» نائب‌فاعل آن است. «لا یعرف» نیز فعل مضارع معلوم است.)

عربی زبان قرآن (۱)

۱۲۷- گزینه «۱»

(مرتضی کاظم شیروزی)

«ارتفع» نادرست است (صحیح: ارتفع، بر وزن «افتعل»، فعل ماضی از باب افتعال است) / «الموج» نادرست است (صحیح: الموج).
توجه: به حرکت‌های برخی کلمات پرکاربرد در کتاب درسی که در زبان عربی و فارسی مشترک هستند، دقت نمایید.

(ضبط حرکات)

۱۲۸- گزینه «۳»

(پهروز هیدرلی)

ترجمه عبارت صورت سؤال: «با افکار بدمان ... در زندگی»
تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: می‌جنگیم - تا موفق شویم.

گزینه «۲»: جنگیدیم - تا موفق شویم.

گزینه «۳»: باید بجنگیم - باید موفق شویم. (یکی از فعل‌ها نباید به صورت امر بیاید، بلکه باید با «حتی» یا «ل» ناصبه (تا، تا اینکه) همراه شود تا معنای عبارت درست باشد.)

گزینه «۴»: جنگیدیم - و موفق شدیم.

(قواعد فعل)

۱۲۹- گزینه «۴»

(قالد مشیرنهای- رهلان)

در این گزینه، هیچ‌کدام از فعل‌های مضارع «یعیش» و «یحصل» معنی «ماضی» ندارند، بلکه به ترتیب به صورت «مضارع اخباری» و «مضارع التزامی» ترجمه می‌شوند. ترجمه: «کاش هر دانش‌آموزی که در کشور زندگی می‌کند، شغل مناسبی به دست بیاورد.» [«یحصل» به دلیل حرف «لیت» به صورت «مضارع التزامی» ترجمه می‌شود.]

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «یجلس» چون پس از اسم نکره «تلمیذ» آمده است و فعل قبل از آن (بحث) ماضی است، به صورت «ماضی استمراری» ترجمه می‌شود. ترجمه: «امروز من به دنبال کتاب دانش‌آموزی گشتم که پشت سر من در کلاس می‌نشست.»

گزینه «۲»: «لم یجتهدوا» و «لم یصلوا» هر دو به صورت «ماضی ساده منفی» یا «ماضی نقلی منفی» ترجمه می‌شوند. ترجمه: «دوستانم در درس‌هایشان تلاش نکردند (تلاش نکرده‌اند)، به همین خاطر به آرزوهایشان نرسیدند (نرسیده‌اند).»

گزینه «۳»: «یتعلمن» به دلیل وجود «کانت»، به صورت «ماضی استمراری» ترجمه می‌شود. ترجمه: «در قدیم دختران بهترین کارها را از مادرانشان می‌آموختند.»

(قواعد فعل)

۱۳۰- گزینه «۳»

(مرتضی کاظم شیروزی)

صورت سؤال، اسم اشاره‌ای را می‌خواهد که اگر حذف شود، معنی جمله تغییری نکند.

هرگاه اسمی به صورت نکره بیاید و در ادامه، همان اسم دوباره همراه «ال» تکرار شود، می‌توان الف و لامش را به صورت اسم اشاره («این» یا «آن») ترجمه کرد.

در گزینه «۳»، «طائر» اسم نکره است و همین اسم در ادامه با «ال» تکرار شده است، پس حتی اگر «هذا» حذف شود، «الطائر» همچنان به همان صورت «این پرنده» ترجمه می‌شود.

(قواعد اسم)

۱۳۱- گزینه «۳»

(علی مسن زاره)

«یتفکرون»: فکر می‌کنند، می‌اندیشند، اندیشه می‌کنند (رد گزینه ۲) / «السّموات»: آسمان‌ها (رد گزینه ۱) / «رتنا»: پروردگارا / «ما خلّفت هذا باطلاً»: این را بیهوده نیافریدی (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

(ترجمه)

۱۳۲- گزینه «۳»

(مرتضی کاظم شیروزی)

«لأسماک»: ماهی‌ها ... دارند (توجه داشته باشید که حرف جر «ل» در ابتدای جمله، گاهی به معنای مالکیت است که در ترجمه از خانواده «داشتن» استفاده می‌شود.) / «خلقة غریبة»: خلقت عجیبی، آفرینش عجیبی (رد گزینه ۲) / «یئیر»: روشن می‌کند، نور می‌دهد (رد گزینه ۲) / «ضوء»: نور / «عیون»: چشمان. (جمع مکسر و مفردش «عین» است.) (رد گزینه ۱) / «بعض هذه الأسماک»: برخی از این ماهیان (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «البیئة»: محیط / «مأتی متر»: دویست متر (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

(ترجمه)

۱۳۳- گزینه «۴»

(سیره میا مؤمنی)

«غسل»: می‌شویند (رد گزینه ۳) / «أجسام»: بدن‌ها، اجسام (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «مياه»: آب‌ها (رد گزینه ۲) / «وقایة»: پیشگیری (رد گزینه ۱) / «الأمراض المختلفة»: بیماری‌های گوناگون (رد گزینه ۱)

(ترجمه)

۱۳۴- گزینه «۴»

(سیره میا مؤمنی)

«تبتعد»: دور شوند / «خود» نیز در ترجمه این گزینه اضافی است.

(ترجمه)

۱۳۵- گزینه «۱»

(پهروز وبان)

«کشتی ای که»: السفینة الّتی / «در طوفان»: فی العاصفة (رد گزینه ۳) / «شکسته شد»: إنکسرت، کسرت / «به وسیله یدک کش بزرگ»: بالقاطرة العظيمة (الکبيرة) (رد گزینه ۳) / «به سوی»: إلی، نحو / «حرکت داده می‌شود»: تُحرک (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

نکته مهم: مصدر «تحریک» (از باب تفعیل) به معنی «حرکت دادن» و مصدر «تحرک» (از باب تفعّل) به معنی «حرکت کردن» است.

(ترجمه)

۱۳۶- گزینه «۴»

(پهروز وبان)

ایستگاه‌ها: مکان‌هایی هستند که برای کارهای مختلف ساخته می‌شوند و مترادفش مواقف (ایستگاه‌ها) است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «وطن‌ها: شخصی که با ما در یک سرزمین زندگی می‌کند. (با مَواطن «شهروند» اشتباه نشود)

گزینه «۲»: «عصرها: بادی شدید است که مکان‌هایی را که در مسیرش است، خراب می‌کند. (با إعصار «گردباد» اشتباه نشود)

گزینه «۳»: «باریدن: همان آب‌هایی است که از آسمان فرود می‌آید و مفردش مطر (باران) است. (با أمطار «باران‌ها» اشتباه نشود)

(واژگان)

تاریخ و جغرافیا (۱)

۱۴۱- گزینه «۲» (میلاد هوشیار)
پژوهشگر در مرحله شناسایی منابع، پس از شناسایی منابع و اسناد تحقیق، میزان اعتبار، دقت و صحت آن‌ها را ارزیابی می‌کند؛ مثلاً اگر محقق از اسناد استفاده کند، باید از اصالت سند و جعلی نبودن آن مطمئن شود.
(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۶)

۱۴۲- گزینه «۳» (میلاد باغ شیخی)
جاده‌ای که در قرون جدید به عنوان جاده ابریشم شهرت یافته و چین را از طریق ایران به اروپا متصل می‌کرد، در دوره هان گشایش یافت.
(تاریخ (۱)، جهان در عصر باستان، صفحه ۴۸)

۱۴۳- گزینه «۱» (ملیحه گریبی)
با گسترش روابط سیاسی و اقتصادی ایران و اروپا در دوره قاجاریه، اروپاییان بیشتری به عنوان جهانگرد، بازرگان، سفیر، باستان‌شناس و ... به کشور ایران آمدند و روزبه‌روز بر تعداد بازدیدکنندگان خارجی از آثار و مکان‌های تاریخی افزوده شد.
(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۶۴)

۱۴۴- گزینه «۲» (میلاد باغ شیخی)
خسروانوشیروان برای سامان بخشیدن به اوضاع کشور، اصلاحاتی را در زمینه اداری، نظامی و اقتصادی انجام داد.
(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۹۵)

۱۴۵- گزینه «۳» (میلاد هوشیار)
مصالح ساختمانی در دوره اشکانی بیشتر شامل خشت، آجر، سنگ تراشیده و تراشیده است. ساخت بناهای طاق‌دار، گنبدی و دارای ایوان، از ویژگی‌های معماری دوران اشکانیان به شمار می‌رود. هنر گچ‌بری در زمان اشکانیان رواج یافت و در بناهای کوه خواجه، به نهایت ظرافت رسید. آرایه دیگری که در معماری اشکانی رواج داشته، نقاشی دیواری است.
(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۱۴۸)

۱۴۶- گزینه «۲» (فاطمه سقایی)
چگونگی شکل‌گیری محیط‌های جغرافیایی، که حاصل روابط متقابل انسان و محیط است، سبب می‌شود جغرافی‌دانان با دید ترکیبی یا کل‌نگری، موضوعات را مطالعه و بررسی کنند.
(جغرافیای ایران، جغرافیا چیست؟، صفحه ۷)

۱۴۷- گزینه «۲» (علیرضا رضایی)
پدیده «الف» مربوط به منطقه کوهستانی البرز و پدیده «د» مربوط به کوه‌های شمال خراسان هستند.
(جغرافیای ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه‌های ۲۳ تا ۲۵)

۱۳۷- گزینه «۳» (پرویز ویان)
موارد نادرست در سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: خمسون ← خمسون (حرکت نون در اعداد عقود مضارب ده)، مثل جمع مذکر سالم، فتحه است)

گزینه «۲»: مُشَاهِدَةٌ ← مُشَاهِدَةٌ (مصدر باب مُفَاعَلَةٌ، بر وزن مُفَاعَلَةٌ و با علامت فتحه روی عین‌العمل می‌آید)

گزینه «۴»: هُوَلاء ← هُوَلاء (کلمه‌ای مبنی است و حرکت آخر آن تغییر نمی‌کند)

المُسْتَقْبَل ← المُسْتَقْبَل (اسم مفعول است و با علامت فتحه روی عین‌العمل صحیح است)

(ضبط حرکات)

۱۳۸- گزینه «۲» (درویشعلی ابراهیمی)

برای تبدیل جمله داده شده به ساختار مجهول، زمان فعل (ماضی استمراری) به حال خود باقی می‌ماند (رد گزینه ۳) و فقط «الانسان» که انجام‌دهنده کار است از جمله حذف می‌شود (رد گزینه‌های ۱ و ۴)، «اللفظ» هم در نقش نائب فاعل در جمله می‌نشیند.

(قواعد فعل)

۱۳۹- گزینه «۲» (پرویز هیدریگی)

«اثنین» اسم «لعلّ» و «پنججان» موفق شوند» فعلی لازم است، پس مفعول نمی‌گیرد.

دقت کنید مفعول قبل از فعل نمی‌آید، مگر در مواردی مانند «ایّاک، ایّاکما، ایّاکم و ...»

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ضمیر «ه» در «قیدوه» آن را به بند آورید» مفعول است. دقت کنید ضمیرهای متصل «ه، هما، هم، ...، ی، نا» به فعل متعدی می‌چسبند و نقش مفعول را دارند.

گزینه «۳»: «الشباب» مفعول فعل «تَفَيَّدُ: سود می‌رساند» است.

گزینه «۴»: «طریق» مفعول فعل «أواصلُ: ادامه می‌دهم» است.

(قواعد اسم)

۱۴۰- گزینه «۴» (علی مسن‌زاده)

حرف «ن» در فعل «تسکنی» از حروف اصلی فعل است. (ریشه فعل «سکن» است) همچنین در واژه «إخوانی»، حرف «ن» بخشی از خود اسم است و نون وقایه نیست.

در سایر گزینه‌ها، نون در «لم یساعدنی، دعانی و ظلمنی» از نوع وقایه است.

(قواعد فعل)

۱۴۸- گزینه «۳»

(علیرضا رضایی)

اگر کانون‌های آبگیر در فصول سرد سال، ذخیره برف خود را تا ابتدای ماه‌های گرم سال حفظ کند، بدون توجه به میزان بارش و زمان آن، از کانون‌های فصلی به شمار می‌روند.

رودهایی که از کوهستان‌های بلند و برف‌گیر تغذیه می‌شوند دائمی هستند؛ اگر این رودها در نواحی مرطوب، جریان یابند آب آن‌ها بیشتر خواهد بود.

(یغرافیای ایران، یغرافیای طبیعی ایران، صفحه‌های ۳۸ و ۳۹)

۱۴۹- گزینه «۴»

(علیرضا رضایی)

روستاهای متمرکز تحت تأثیر پدیده‌های اطراف خود هستند. هر دو روستایی که در صورت سؤال به آن‌ها اشاره شده است، متمرکزند. روستاهایی که در دامنه یک کوهستان قرار دارند، پلکانی‌اند و روستایی که در امتداد یک جاده شکل می‌گیرد، خطی است.

(یغرافیای ایران، یغرافیای انسانی ایران، صفحه ۸۲)

۱۵۰- گزینه «۴»

(فاطمه سقایی)

عدم تعادل در پراکندگی قطب‌های صنعتی در سطح کشور نشان می‌دهد که به توان‌ها و ظرفیت‌های محیطی ایران به طور کامل توجه نشده است.

(یغرافیای ایران، یغرافیای انسانی ایران، صفحه ۹۵)

تاریخ و جغرافیا (۲)

۱۵۱- گزینه «۱»

(علی‌مهمر کریمی)

مورخ در روش تاریخ‌نگاری ترکیبی، به جای ذکر همه روایات درباره یک موضوع، با مطالعه و مطابقت دادن همه روایت‌ها، یک گزارش از مجموع آن‌ها تنظیم می‌کند. مورخ در این روش ناچار به گزینش و انتخاب است و امکان دارد برخی از جنبه‌های خبر از چشم او دور بماند.

(تاریخ (۲)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۱۷)

۱۵۲- گزینه «۲»

(میلاد باغ‌شیفی)

رسول خدا (ص) در سال نخست هجرت، تصمیم به تشکیل نیروی نظامی علیه دشمنان اسلام گرفت. در اواخر همان سال، مسلمانان چندین عملیات نظامی و اطلاعاتی محدود در خارج از مدینه انجام دادند. یکی از اهداف این عملیات، تهدید مسیر تجارت مشرکان مکه به شام و کسب غنیمت بود؛ زیرا آنان اموال مهاجران مسلمان را تصرف و غارت کرده بودند.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام، حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۳۷)

۱۵۳- گزینه «۴»

(علیرضا رضایی)

فرمانروایان غزنوی به‌خوبی دریافته بودند که برای اداره قلمرو رو به توسعه خود به تشکیلات دیوانی و دیوان‌سالاران ایرانی نیاز دارند. از همین رو بسیاری از دیوان‌سالاران حکومت سامانی و حتی برخی از دیوان‌سالاران حکومت آل‌بویه را به خدمت گرفتند.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۱۰۵)

۱۵۴- گزینه «۱»

(میلاد هوشیار)

مرگ ابوسعید، آخرین ایلخان مغول، آغازگر چهار دهه آشفتگی سیاسی و نابسامانی نسبی در اوضاع اقتصادی و اجتماعی ایران بود که تا زمان قدرت‌گیری تیمور ادامه یافت. در این دوره، علاوه بر خان‌زادگانی از خاندان چنگیز و سرداران مغول که بر سر کسب قدرت رقابت و درگیری داشتند، چندین حکومت محلی غیرمغولی نیز در مناطق مختلف ایران به‌وجود آمدند. حکومت‌های شیعه سربداران و سادات مرعشی مازندران و سلسله آل مظفر از جمله آن‌ها بودند.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۱۱۶)

۱۵۵- گزینه «۲»

(میلاد باغ‌شیفی)

شاه عباس اول در جهت مقابله با دشمنان خارجی، نخست با دولت عثمانی صلح کرد و به خراسان لشکر کشید و با وارد آوردن ضربه‌ای سنگین بر ازبکان، آنان را عقب راند.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۱۴۰)

۱۵۶- گزینه «۲»

(فاطمه سقایی)

محدودیت‌ها و موانع محیطی موجب می‌شود انسان‌ها برای کنترل محیط و شرایط خاص آن چاره‌اندیشی کنند و به ابداع ابزارهایی بپردازند. در واقع، هر ناحیه شرایط خاصی را به انسان‌ها ارائه می‌کند و انسان‌ها در چارچوب آن شرایط دست به عمل می‌زنند.

(یغرافیا (۲)، نامه پیوست، صفحه ۱۲)

۱۵۷- گزینه «۴»

(فاطمه سقایی)

در نواحی دارای ماسه‌های ریز، و به‌ویژه فاقد پوشش گیاهی، باد ذرات را از محل خود جابه‌جا می‌کند و به تدریج حفره‌ها یا چاله‌هایی وسیع پدید می‌آورد.

(یغرافیا (۲)، نواحی طبیعی، صفحه ۴۷)

۱۵۸- گزینه «۲»

(آزاده میرزایی)

هرچه ارتفاع افزایش یابد، تعداد گونه‌ها، قد یا بلندی گیاهان، انبوهی و درجه رشد گیاهان و همچنین فصل رویش آن‌ها کمتر و کوتاه‌تر می‌شود.

(یغرافیا (۲)، نواحی طبیعی، صفحه ۵۷)

۱۵۹- گزینه «۲»

(فاطمه سقایی)

صنعت از فعالیت‌های نوع دوم محسوب می‌شود. سایر گزینه‌ها، از فعالیت‌های نوع اول است.

(یغرافیا (۲)، نواحی انسانی، صفحه ۸۴)

۱۶۰- گزینه «۲»

(فاطمه سقایی)

برخورداری از آب و هوا نقش مهمی در کشاورزی، تولید غذا و سایر فعالیت‌های اقتصادی و زندگی دارد. معمولاً امکان تبدیل کشورهایی که در منطقه معتدل واقع شده‌اند، به قدرت‌های سیاسی منطقه‌ای یا جهانی، بیشتر است.

(یغرافیا (۲)، نواحی سیاسی، صفحه ۱۵۰)

منطق

۱۶۱- گزینه «۱»

(نیمه پوهاری)

همانگونه که علم پزشکی انواع بیماری‌ها و روش‌های پیشگیری و درمان آن‌ها را بیان می‌کند، علم منطق نیز به همراه بیان قوانین حاکم بر ذهن، روش‌های جلوگیری از مغالطات را بیان می‌کنند. جلوگیری از بیماری‌ها در پزشکی و جلوگیری از مغالطات در منطق هدف این دو علم است.

منطق از یک جهت دیگر به سیستم‌های کنترلی خودرو یا شاقول بنایی تشبیه می‌شود. وجه تشبیه در اینجا ابزاری بودن منطق است. منظور از ابزاری بودن این است که منطق باعث پیشبرد محتوای علوم نمی‌شود بلکه صرفاً ابزاری است که برای پردازش علوم و رسیدن به شناخت‌های درست استفاده می‌کنیم.

(منطق، منطق، ترازوی اندیشه، صفحه‌های ۴ و ۵)

۱۶۲- گزینه «۲»

(فرهار قاسمی نزار)

فقط در گزینه «۲» احتمال بروز مغالطه نگارشی وجود دارد. با این توضیح که ویرگول اگر بعد از گم‌شده و یا بعد از مادرش قرار بگیرد معنی عبارت تغییر می‌کند.

در گزینه «۴»، دسته گل به آب دادن هرچند می‌تواند کنایه باشد، اما جمله بعد از آن، ما را متوجه معنای اصلی عبارت می‌کند؛ پس مغالطه نیست.

(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۳ و ۱۸)

۱۶۳- گزینه «۳»

(علیرضا نصیری)

کلمه «حافظ» در گزینه «۳» را می‌توان به دو معنی، معنا کرد. اول به معنای حافظ (غزل‌سرای قرن هشتم) که یک اسم خاص و در نتیجه مفهومی جزئی است، و دوم در معنی «کسی که قرآن را حفظ است» که یک مفهوم کلی می‌باشد. بنابراین این کلمه را بنا بر معانی متفاوت آن، می‌توان هم کلی و هم جزئی در نظر گرفت و بستگی دارد که به کدام معنی آن توجه کنیم.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: همه مفاهیم مطرح شده در این بیت کلی هستند به جز «سعدی» که اسم خاص یک نفر است.

گزینه «۲»: همه مفاهیم این بیت کلی هستند.

گزینه «۴»: همه مفاهیم مطرح شده در این بیت کلی هستند به جز عبارت «این جهان» که به خاطر اختصاص یافتن ضمیر اشاره «این» یک مفهوم جزئی محسوب می‌شود.

(منطق، مفهوم و مدارق، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

۱۶۴- گزینه «۴»

(نیمه پوهاری)

«جسم» از اقسام «جوهر» یا «موجود» است نه از اقسام «کیفیت» یا «ویژگی». بنابراین تعریف ارائه‌شده بی‌ربط است و بین مصادیق مجهول و مصادیقی که تعریفان پوشش می‌دهد، نسبت تباین برقرار است.

تله: دقت کنید که یک تعریف بی‌ربط نه جامع است نه مانع؛ اما نمی‌توان گفت هم اعم است هم اخص. چنین حرفی بی‌معنا و متناقض است. چطور ممکن است تعریفی که هیچ مصادیقی از مجهول را دربرنمی‌گیرد، بگوییم نسبت به آن هم عام‌تر است هم خاص‌تر. درست این است که بگوییم تعریف بی‌ربط نه اعم است نه اخص. (رد گزینه‌های ۱، ۲ و ۳)

(منطق، ترکیبی، صفحه‌های ۲۲، ۲۳ و ۳۵)

۱۶۵- گزینه «۴»

(سبا یعقوزاده صابری)

در نقد استدلال تمثیلی با توجه به وجوه اختلاف نقاط، افتراق دو مورد جزئی را یادآور می‌شویم. جمله ذکرشده به تفاوت بین کتاب و مواد غذایی اشاره کرده است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: استقرای تمثیلی می‌باشد.

گزینه «۲»: در استدلال تمثیلی حکم یک مورد جزئی را به صرف شباهت به مورد جزئی دیگر تعمیم می‌دهیم.

گزینه «۳»: در استقرا (تعمیمی - تمثیلی) حمایت نتیجه از مقدمات، نسبی است نه مطلق.

(منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه‌های ۴۲ تا ۴۴)

۱۶۶- گزینه «۳»

(سبا یعقوزاده صابری)

در عبارت گزینه «۳» موضوع جمله، ضمیر (من) می‌باشد که مفهومی جزئی و در نتیجه قضیه شخصی است.

علت رد سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در واقع عبارت را به صورت هرکس که در او مردمی (انسانیت) وجود ندارد، مرد (انسان) نیست؛ می‌توان مرتب کرد که در اینجا مرد اشاره به یک فرد مشخص و معین ندارد، پس در نتیجه قضیه محصوره است.

گزینه «۲»: سنگدل مفهومی جزئی نیست و قضیه محصوره است. فقط افراد سنگدل عهد من را می‌شکنند.

گزینه «۴»: دانش‌آموز این کلاس مفهومی جزئی نیست؛ پس قضیه محصوره است.

(منطق، قضیه فعلی، صفحه ۵۸)

۱۶۷- گزینه «۴»

(حسن صدری)

عکس مستوی: سالبه جزئی عکس مستوی لازم‌الصدق ندارد.

نقیض متداخل: ابتدا متداخل آن را می‌نویسیم و سپس نقیض قضیه به‌دست‌آمده را به دست می‌آوریم.

متداخل: هیچ کتابی مفید نیست. / نقیض متداخل: بعضی کتاب‌ها مفید هستند.

متداخل نقیض: ابتدا نقیض آن را می‌نویسیم و سپس متداخل قضیه به‌دست‌آمده را به دست می‌آوریم.

نقیض: هر کتابی مفید است / متداخل نقیض: بعضی کتاب‌ها مفید هستند.

(منطق، اقسام قضایا، صفحه‌های ۶۳ و ۶۵ تا ۶۸)

۱۶۸- گزینه «۱»

(نیمه پوهاری)

سؤال ابتدا ذکر کرده است که عکس مستوی متداخل قضیه‌ای «بعضی الف ب است» می‌باشد، می‌دانیم که «بعضی الف ب» است می‌تواند عکس مستوی دو قضیه «هر ب الف است» یا «بعضی ب الف است» باشد که تداخل آن‌ها هم به ترتیب می‌شود «بعضی ب الف است» و «هر ب الف است». ممکن است ندانیم قضیه اصل کدام یک از این دو است ولی دقت کنید که در ادامه صورت سؤال می‌گوید «بین متضاد آن...» پس قضیه اصل حتماً «هر ب الف است» است که متضاد آن می‌شود «هیچ ب الف نیست» (چون قضایای جزئی متضاد ندارند). پس ما فعلاً قضیه «هیچ ب الف نیست» را داریم. و سپس خواسته نسبت این قضیه را با عکس مستوی تداخل تحت تضاد قضیه «بعضی الف ب نیست» به دست بیاوریم. تداخل تحت تضاد این قضیه می‌شود «بعضی الف ب است» و عکس این قضیه می‌شود «بعضی ب الف است» که بین آن با قضیه «هیچ ب الف نیست» که داشتیم نسبت تناقض برقرار است.

(منطق، اقسام قضایا، صفحه‌های ۶۳ تا ۶۸)

۱۶۹- گزینه «۱»

حد وسط در یک مقدمه «علت» و در مقدمه دیگر «علت رشد گیاه» است و در دو مقدمه یکسان تکرار نشده است. در واقع مقدمه دوم را به صورت «آب علت رشد گیاه است» مرتب می‌کنیم.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: در این قیاس مغالطه در ماده داریم و اشکال آن این است که «هر علتی وجوب‌بخش نیست. علت ناقصه این گونه نیست.» نه این که واژه علت دو معنای لفظی متفاوت داشته باشد.

گزینه «۳»: این قیاس شکل اول است، نه چهارم برای تشخیص ترتیب مقدمات قیاس صرفاً نگاه نکنید که کدام اول آمده است و کدام دوم، بلکه به نتیجه قیاس نگاه کنید. مقدمه اول قضیه‌ای است که موضوع نتیجه از آن گرفته می‌شود و مقدمه دوم قضیه‌ای است که محمول نتیجه از آن گرفته می‌شود.

گزینه «۴»: مقدمه دوم قیاس بدین صورت است که «هر علتی ...» بنابراین حد وسط (علت) در آن علامت مثبت دارد.

(منطق، قیاس اقترانی، صفحه‌های ۷۳ تا ۷۷)

۱۷۰- گزینه «۲»

حد وسط در مقدمه اول محمول و در مقدمه دوم موضوع است پس قیاس اقترانی شکل اول ساخته می‌شود. حال باید طبق معلوماتی که از کتاب درسی یاد گرفته‌ایم، نتیجه‌های احتمالی قیاس را بنویسیم و بررسی کنیم ببینیم که آیا نتیجه معتبری وجود دارد یا قیاس نامعتبر است.

هنگامی که یکی از مقدمات سالبه باشد، نتیجه سالبه است. پس نتیجه سالبه است و نمی‌تواند موجه باشد. (رد گزینه ۳). پس برای نتیجه دو حالت ممکن است. حد وسط را حذف می‌کنیم و با آوردن بخش باقی‌مانده از مقدمه اول در جایگاه موضوع نتیجه و آوردن بخش باقی‌مانده از مقدمه دوم در جایگاه محمول نتیجه، این دو حالت نتیجه را می‌نویسیم و بررسی می‌کنیم:

«بعضی الف ج نیست»: «ج» علامت مثبت دارد در حالی که در مقدمات علامت منفی دارد. شرط سوم رعایت نشده و نامعتبر است.

«هر الف ج نیست»: «الف» و «ج» علامت مثبت دارند در حالی که در مقدمات علامت منفی دارند. شرط سوم رعایت نشده و نامعتبر است.

پس این قیاس در هر حالت نامعتبر است (رد گزینه ۱ و تأیید گزینه ۲) برای ساخت قیاس استثنایی باید یکی از مقدمات قضیه شرطی باشد. (رد گزینه ۴)

(منطق، ترکیبی، صفحه‌های ۷۳ تا ۷۷ و ۹۰)

فلسفه یازدهم

۱۷۱- گزینه «۲»

فلسفه درباره یک موجود خاص صحبت نمی‌کند، بلکه به اصل وجود و حقیقت جهان، طبیعت و انسان می‌پردازد. یعنی موضوع فلسفه گسترده‌ترین موضوعات است و محدود به یک موضوع خاص در یک دانش خاص نمی‌شود. همین امر، وجه تمایز فلسفه از سایر دانش‌ها است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: این امر، وجه اشتراک ریاضیات و فلسفه است و مختص فلسفه نیست.

گزینه‌های «۳» و «۴»: مباحث و مسائل مطرح شده در سایر علوم نیز می‌توانند عمیق و بنیادی باشند. این امر مختص دانش فلسفه نیست. بهتر است بگوییم «عمیق‌ترین» و «بنیادی‌ترین» مباحث و مسائل در فلسفه بررسی می‌شوند.

(فلسفه یازدهم، پیوستی فلسفه، صفحه‌های ۸ تا ۱۰)

۱۷۲- گزینه «۳»

(سبا یغفرزاده صابری)

عموم مردم در مسائل بنیادین فلسفی می‌اندیشند و نظر می‌دهند؛ درباره خدا، آزادی، اختیار، خوشبختی و رنج. فرق فیلسوف با مردمان دیگر این است که اولاً فیلسوف درباره همین مسائل به نحو جدی فکر می‌کند؛ ثانیاً با روش درست وارد این قبیل مسائل می‌شود و پاسخ می‌دهد. او تابع برهان و استدلال است؛ نه تابع افراد و اشخاص.

دقت کنید که همه مردم درباره مسائل فلسفی می‌اندیشند و نظر و عقیده‌ای در باب آن دارند.

(فلسفه یازدهم، فلسفه و زندگی، صفحه ۲۳)

۱۷۳- گزینه «۴»

(نیمای پوهاری)

خود حقیقی انسان نفس و روح اوست. در فلسفه لائوتسه انسان و جهان از هم گسست و تباینی ندارد و مقابل هم نیستند، بلکه وحدتی حقیقی دارند. تاثر حقیقی است که در همه چیز متجلی است و هرگونه نظم و قانون و ذاتی بر آن متکی است و واسطه ظهور آن است و تاثر در آن متجلی می‌شود.

(فلسفه یازدهم، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه ۳۰)

۱۷۴- گزینه «۱»

(حسن صدری)

حق جلوه دادن باطل و آموختن آن به دیگران، از جمله افتراهایی بود که خود سقراط از زبان خودش بیان کرد و بیان آن را به ملتوس و دیگران نسبت داد، نه اینکه خود ملتوس صراحتاً این اتهام را به سقراط وارد کرده باشد.

(فلسفه یازدهم، زندگی بر اساس اندیشه، صفحه‌های ۳۹ و ۴۰)

۱۷۵- گزینه «۳»

(نیمای پوهاری)

سوفیست‌ها که به علت استفاده از مغالطه‌های مختلف در گفت‌وگوها و در محاکم قضایی هر باطلی را حق جلوه می‌دادند، به تدریج به این نظر رسیدند که انسان توانایی رسیدن به حقیقت را ندارد و نمی‌تواند به علمی که مطابق با واقع باشد، برسد.

(فلسفه یازدهم، امکان شناخت، صفحه ۴۷)

۱۷۶- گزینه «۲»

(حسن صدری)

هم در شناخت عقلی و هم در شناخت شهودی، ما اموری را درک می‌کنیم که امکان درک تجربی آن‌ها وجود ندارد (وجه اشتراک). اما شناخت عقلی نیازمند استدلال‌آوری است، در مقابل شناخت قلبی و شهودی که بی‌واسطه است، نیازمند استدلال نیست (وجه اختلاف).

نیازمندی به تهذیب نفس تنها ویژگی شناخت شهودی است (رد گزینه‌های ۳ و ۴). تدریجی بودن کسب شناخت نیز ویژگی هر دوی این شناخت‌ها است، نه وجه تمایز آن‌ها (رد گزینه ۱).

(فلسفه یازدهم، ابزارهای شناخت، صفحه‌های ۵۱ تا ۵۵)

منطق

۱۷۷- گزینه «۲»

(نیما پواهری)

گرچه توجه خاص به تجربه، سبب رشد دانش‌هایی از قبیل فیزیک، شیمی، زیست‌شناسی و پزشکی شد، اما بی‌مهری به تفکر عقلی، اشکالات نظری متعددی را پدید آورد. یکی از این اشکالات، محدودیت‌های روش تجربی بود که نمی‌توانست پاسخ‌گوی سؤال‌های مهم انسان باشد. مثلاً تجربه نمی‌توانست درباره‌ی نیاز جهان به مبدأ و خدا و وجود عواملی غیر از عالم طبیعت و اساس خوب و بدهای اخلاقی اظهارنظر کند؛ زیرا ابزار لازم برای چنین مسائلی را در اختیار نداشت. همچنین ناتوانی تجربه در دستیابی به همه‌ی خصوصیات اشیا و احتمالی بودن بسیاری از نتایج تجربی و تفاوت میان تجربه‌ی انسان‌ها، می‌توانست قطعیت احکام تجربی را از میان ببرد.

(فلسفه یازدهم، نگاهی به تاریخچه معرفت، صفحه ۶۶)

۱۷۸- گزینه «۳»

(سبا پعفرزاده صابری)

دکارت، فیلسوف فرانسوی که هم درباره‌ی بدن و هم درباره‌ی نفس تحقیق کرده، بدن را ماشینی پیچیده می‌داند که به طور خودکار فعالیت می‌کند. (نقطه اشتراک نظر با فلاسفه ماتریالیست)

اما این بدن، حقیقت «من» انسان را تشکیل نمی‌دهد. از نظر وی «من»، همان روح یا نفس است که مرکز اندیشه‌های ماست. این روح است که استدلال می‌کند، می‌پذیرد یا رد می‌کند. (نقطه تفاوت نظر با فلاسفه ماتریالیست)

(فلسفه یازدهم، پیستی انسان (۱)، صفحه‌های ۷۳ تا ۷۵)

۱۷۹- گزینه «۲»

(سبا پعفرزاده صابری)

هبوط در واقع نزول روح از عالم نورانی و بی حد و مرز مجردات به عالم مادی و تعلقات دنیوی است. حکمت هبوط، پنهان کردن جان که گوهری گرانبهاس در گل بدن است. از منظر فلاسفه مسلمان نیز روح هدیه‌ای الهی و غیرزمینی است که در بدن قرار گرفته است.

(فلسفه یازدهم، پیستی انسان (۲)، صفحه ۷۸)

۱۸۰- گزینه «۳»

(سبا پعفرزاده صابری)

این معیار (حسن بودن اعتدال) امری هست که عقل هر انسانی آن را می‌پذیرد و اختصاص به فلاسفه ندارد.

علت رد سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: رسیدن به اعتدال معیار فعل اخلاقی است نه هدف نهایی آن. علاوه بر این بعد از رسیدن به اعتدال انسان به سعادت می‌رسد و همین رسیدن به سعادت هدف غایی از انجام فعل اخلاقی است.

گزینه «۲»: مطابق دیدگاه افلاطون علاوه بر این سه مورد بایستی عدالت نیز وجود داشته باشد تا به سعادت رسید.

گزینه «۴»: حالت افراط و تفریط قوا مربوط به دیدگاه ارسطو می‌باشد نه افلاطون.

(فلسفه یازدهم، انسان، موبوری اطلاق‌گرا، صفحه‌های ۸۶ و ۸۷)

۱۸۱- گزینه «۲»

(نیما پواهری)

ممکن است تصورات سازنده یک تصدیق برای ما معلوم و شناخته‌شده باشند اما کل حکم و تصدیق برخاسته از آن‌ها برای ما مجهول باشد. برای مثال ما می‌دانیم «سیب» چیست، و می‌دانیم که «مفید برای پوست» چیست. اما ممکن است ندانیم «سیب برای پوست مفید است». در این حالت تصورات این تصدیق معلوم هستند اما تصدیق در مجموع مجهول است.

اما این گونه نیست که تصورات سازنده یک تصدیق مجهول همیشه معلوم باشند، ممکن است تمام تصورات یا تعدادی از آن‌ها مجهول باشند.

(منطق، منطق، ترازوی اندیشه، صفحه‌های ۷ تا ۹)

۱۸۲- گزینه «۱»

(علیرضا نصیری)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در این گزینه ابهام در مرجع ضمیر موجود است؛ «علی معلمش را دید در حالی که خودش متعجب بود» و «علی معلمش را دید در حالی که معلم متعجب بود». همچنین امکان وقوع مغالطه نگارشی نیز وجود دارد. واژه سحر را می‌توان به شکل‌های «سحر» (به معنی صبح زود) و «سیخر» (به معنی جادو) خواند.

گزینه «۲»: در این گزینه فقط امکان مغالطه نگارشی وجود دارد. با جابه‌جایی و برگردان از این جمله دو معنی می‌توان برداشت کرد؛ «قاضی برای بررسی پرونده جرم اتفاق افتاده در تهران، به دادگاه رفت.» و «قاضی برای بررسی پرونده جرم اتفاق افتاده، در تهران به دادگاه رفت.»

گزینه «۳»: در این گزینه فقط امکان وقوع مغالطه نگارشی وجود دارد. واژه برنده را می‌توان به دو صورت «برنده» و «برنده» خواند.

گزینه «۴»: در این گزینه فقط امکان وقوع مغالطه ابهام در مرجع ضمیر موجود است. از این جمله دو معنی می‌توان برداشت کرد. «شهاب از ماشین خودش پیاده شد تا با بیژن احوال‌پرسی کند» و «شهاب از ماشین بیژن پیاده شد تا با بیژن احوال‌پرسی کند.»

(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

۱۸۳- گزینه «۴»

(فرهاد قاسمی نژاد)

هیچ قرمزی بدون ابعاد نیست، هیچ بدون ابعادی قرمز نیست. توجه داشته باشیم فقط اجسام دارای ابعاد (طول، عرض و ارتفاع) هستند که می‌توانند رنگ‌پذیر باشند.

(منطق، مفهوم و مصدر، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۳)

۱۸۴- گزینه «۲»

(علیرضا نصیری)

هرگاه تعریف اعم از مفهوم مجهول باشد یعنی مانع نیست و شامل مصادیقی می‌شود که در میان مصادیق مفهوم مجهول وجود ندارد.

بررسی موارد:

مورد اول: این تعریف مانع نیست و شامل برخی دیگر از چهارپایان مانند گاو نیز می‌شود. بنابراین تعریف اعم از مُعرّف است.

مورد دوم: این تعریف جامع نیست چون شامل حیوه که مایع است نمی‌شود و بنابراین تعریف اخص از مُعرّف است.

۱۸۸- گزینه «۴» (حسن صدری)
اگر نقیض یک قضیه «بعضی الف ب نیست» باشد، پس خود قضیه «هر الف ب است» خواهد بود. همچنین چون نقیض این قضیه صادق است، خود این قضیه کاذب خواهد بود.
حال به ترتیب بررسی می‌کنیم:
متضاد: در تضاد از کذب به چیزی نمی‌رسیم، پس متضاد آن نامشخص خواهد بود.
عکس مستوی: در عکس مستوی تنها از صدق به صدق می‌رسیم، نه از کذب. پس نامشخص است.
متداخل: از کذب کلی نمی‌توان به صدق یا کذب متداخل آن رسید.
(منطق، املام قشایا، صفحه‌های ۶۲ تا ۶۸)

۱۸۹- گزینه «۴» (نیمای پواهری)
منفی بودن علامت موضوع و محمول زمانی است که قضیه ما «موجبه جزئی» باشد. پس قیاسی را باید انتخاب کنیم که نتیجه موجبه جزئی خواهد داشت.
نکته تستی: هنگامی که یکی از مقدمات قیاس ما سالبه باشد پس نتیجه هم در صورت اعتبار قیاس حتماً دارای نسبت سالبه خواهد بود. (بنابراین گزینه‌های ۱ و ۳ رد می‌شوند)
نکته تستی: قیاس معتبر با دو مقدمه جزئی نداریم. (بنابراین گزینه ۲ رد می‌شود)
(منطق، قیاس اقترانی، صفحه‌های ۷۶ و ۷۷)

۱۹۰- گزینه «۲» (علیرضا نصیری)
شرط دوم اعتبار قیاس این است که حد وسط نباید در هر دو مقدمه علامت منفی داشته باشد. با توجه به این موضوع باید بررسی کنیم و ببینیم که کدام گزینه این شرط را نقض خواهد کرد.
«ب» هم در قضیه مطرح شده در صورت سؤال ذکر شده و هم در تمام قضیه‌های ذکر شده در گزینه‌ها، بنابراین حد وسط می‌باشد. علامت «ب» در مقدمه دوم که در صورت سؤال ذکر شده منفی است، بنابراین برای نقض شدن شرط دوم کافی است که «ب» در قضیه مطرح شده در گزینه‌ها نیز علامت منفی داشته باشد.
در گزینه «۲»، قضیه موجبه است و «ب» محمول می‌باشد؛ بنابراین علامت آن منفی است و شرط دوم را نقض خواهد کرد. همچنین با قرار گرفتن در کنار قضیه صورت سؤال، یک قیاس شکل اول خواهد ساخت.
بررسی گزینه‌ها:
گزینه «۱»: با توجه به قرارگیری حد وسط، این قضیه به همراه قضیه مطرح شده در صورت سؤال، یک قیاس شکل سوم خواهد ساخت. اما در صورت سؤال ذکر شده که این قیاس یک قیاس شکل اول است؛ بنابراین این گزینه نمی‌تواند جواب باشد هر چند که شرط دوم را نقض می‌کند.
گزینه «۳»: این قضیه کلی است و «ب» موضوع واقع شده؛ بنابراین علامت آن مثبت است و شرط دوم نقض نمی‌شود.
گزینه «۴»: در این قضیه هر چند که «ب» در جایگاه محمول قرار گرفته است؛ اما چون سالبه است علامت آن مثبت است.
(منطق، قیاس اقترانی، صفحه‌های ۷۴ تا ۷۷)

مورد سوم: این تعریف هم جامع است و هم مانع. بنابراین رابطه تعریف و معرفت تساوی است.
مورد چهارم: این تعریف مانع نیست چون شامل انواع لوزی‌ها نیز می‌شود و بنابراین تعریف اعم از معرفت است.
مورد پنجم: این تعریف مانع نیست و شامل برخی دیگر از اجرام آسمانی و سیاره‌های نورانی می‌شود. بنابراین تعریف اعم از معرفت است.
مجموعاً در سه عبارت از عبارات بالا، تعریف اعم از معرفت می‌باشد.
(منطق، ترکیبی، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۳ و ۳۴ تا ۳۶)

۱۸۵- گزینه «۳» (فرهاد قاسمی نژاد)
در استقرای تعمیمی هر چقدر تعداد نمونه‌های بررسی شده (نه جامعه آماری) بیشتر باشد، استقرا قوی‌تر خواهد بود.
(منطق، اقسام استرلال استقرایی، صفحه ۴۷)

۱۸۶- گزینه «۲» (علیرضا نصیری)
همه قضایای صورت سؤال حمله هستند و موجبه. قضیه اول را می‌توان با سور «هر» استفاده کرد و بنابراین قضیه محصوره است. قضیه دوم به یک سفارت مشخص اشاره می‌کند و بنابراین یک قضیه شخصیه است چون از طرفی سورپذیر نیست و در ضمن موضوع آن یک مصداق مشخص است. قضیه مطرح شده در گزینه «۳» و همچنین گزینه «۴» نیز محصوره هستند و با گزینه «۲» تفاوت دارند. بنابراین قضیه گزینه «۲» با سایرین متفاوت است.
(منطق، قضیه عملی، صفحه ۵۸)

۱۸۷- گزینه «۱» (علیرضا نصیری)
بررسی گزینه‌ها:
گزینه «۱»: نقیض «هیچ ب الف نیست» قضیه «بعضی ب الف است» خواهد بود. این قضیه، عکس مستوی قضیه مطرح شده در صورت سؤال است و بنابراین اگر قضیه صورت سؤال صادق باشد، این قضیه نیز صادق خواهد بود.
گزینه «۲»: نقیض «بعضی الف ب نیست» قضیه «هر الف ب است» است. از صدق «بعضی الف ب است» نمی‌توان صدق «هر الف ب است» را نتیجه گرفت، بنابراین این گزینه رد خواهد شد.
گزینه «۳»: نقیض «بعضی ب الف نیست» قضیه «هر ب الف است» است. از صدق قضیه «بعضی الف ب است» می‌توان صدق عکس مستوی آن، یعنی «بعضی ب الف است» را نتیجه گرفت اما نمی‌توان صدق «هر ب الف است» را نتیجه گرفت. این گزینه را نیز رد می‌کنیم.
گزینه «۴»: نقیض «هر الف ب است» قضیه «بعضی الف ب نیست» خواهد بود. از صادق بودن قضیه «بعضی الف ب است» نمی‌توان صدق «بعضی الف ب نیست» را نتیجه گرفت و بنابراین این گزینه نیز رد می‌شود.
(منطق، املام قشایا، صفحه‌های ۶۳ تا ۶۸)